

Samenwerkingsverband PO Groningen

Bestuursverslag

2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Instellingsgegevens	4
1.1 Naam van het bevoegd gezag	4
1.2 Nummer bevoegd gezag	4
1.3 Juridische structuur	4
1.4 Inrichting	4
1.6 Kernactiviteiten en organisatiedoelen	8
2. Instellingsbeleid	13
2.1 Uitvoering ondersteuningsplan	13
2.2 Kwaliteitszorg	13
2.3 Personeelsbeleid	14
2.4 Ontwikkelingen verbonden partijen	14
2.5 Governance	14
2.6 Ontwikkelingen rondom het samenwerkingsverband	14
2.7 Politiek-maatschappelijke ontwikkelingen	14
2.8 Klachten	14
3. Financieel verslag kalenderjaar 2017	15
3.1 Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	15
3.2 Financieel resultaat kalenderjaar 2017	16
3.3 Treasury	19
4. Continuïteitsparagraaf	20
4.1 Personeel	20
4.2 Leerlingen	20
4.3 Meerjarenbegroting 2018	20
4.4 Toekomstige ontwikkelingen	23
4.5 Risicoanalyse	23
4.6 Verslag van de toezichthouder	25
Bijlage: Verantwoording schoolbesturen	27
Bijlage: Jaarrekening 2017	120

Voorwoord

Voor u ligt het bestuursverslag over het kalenderjaar 2017 van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Groningen (20.01).

Met dit jaarverslag legt het samenwerkingsverband verantwoording af over het gevoerde beleid. Onderdeel hiervan vormt een verantwoording van het financiële beleid.

Voorafgaand aan de invoering van Passend Onderwijs hebben de schoolbesturen voor het primair onderwijs in de provincie Groningen en de gemeente Noordenveld besloten om over te gaan tot de vorming van een provinciaal/regionaal samenwerkingsverband conform de vigerende wet- en regelgeving van OCW. Op het reformatorisch onderwijs na, zijn alle schoolbesturen voor primair en speciaal (basis) onderwijs in Groningen en de gemeente Noordenveld aangesloten bij het nieuw op te richten samenwerkingsverband. De schoolbesturen hebben hiervoor een aansluitingsovereenkomst en Akte van Oprichting getekend. Het samenwerkingsverband PO 20-01 is opgericht in november 2013. In de oprichtingsakte zijn de statuten van het samenwerkingsverband beschreven.

In april 2014 heeft het samenwerkingsverband zijn wettelijke verplichte document, het ondersteuningsplan 2014-2018 vastgesteld. Voorafgaand aan de vaststelling van het ondersteuningsplan 2014-2018 heeft de ondersteuningsplanraad ingestemd met het ondersteuningsplan en is er Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd met alle gemeenten in de regio van het samenwerkingsverband.

Omgekeerd is in september en oktober 2014 OOGO gevoerd met de gemeenten in Groningen en Noordenveld over de jeugdplannen van deze gemeenten. Hierbij is gebruik gemaakt van dezelfde overleglijnen als bij het OOGO over het ondersteuningsplan.

Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in de eerste periode van Passend Onderwijs te werken met een verlengd boekjaar. Hiervoor is toestemming gevraagd en verleend door het ministerie van onderwijs.

Alles overziend kunnen wij als bestuur na drieënhalf jaar concluderen dat wij nog steeds op de goede weg zijn: het aantal leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs daalt ten opzichte van de landelijke norm, er zijn relatief weinig thuiszittende leerlingen en het overgangsproces van het herbeoordelen van zittende leerlingen in het speciaal onderwijs was voor de zomer van 2016 afgerond.

In de hernieuwde versie van het Ondersteuningsplan tot augustus 2018, zijn de actuele ontwikkelingen, opbrengsten en ambities beschreven en met instemming ontvangen door de OPR als ook de RvT. Uit dit "nieuwe" OP is een Jaarplanning-werkagenda gemaakt voor het schooljaar 2016-2017 en daarna ook voor 2017-2018. Deze laatste versie van de Jaarplanning-werkagenda is als bijlage toegevoegd aan het Bestuursverslag van 2017.

Namens het dagelijks bestuur,

Groningen, 2018,

John A.C.H. van Meekeren (voorzitter dagelijks bestuur)

J. de Boer (penningmeester dagelijks bestuur)

1. Instellingsgegevens

1.1. Naam van het bevoegd gezag

De naam van het samenwerkingsverband is Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Groningen en Gemeente Noordenveld (vanaf hier SWV PO 20-01)

1.2. Nummer bevoegd gezag

Het bestuursnummer is: 21697

Het nummer van het samenwerkingsverband is: PO 20-01

1.3. Juridische structuur

Het samenwerkingsverband is een stichting.

1.4. Inrichting

Er zijn 31 schoolbesturen,

- Twee (2) daarvan hebben alleen SO en SBO (RENN4 en SCSOG)
- En nog eens vijf (5) daarvan hebben naast regulier basisonderwijs en speciaal basisonderwijs ook SO (Noorderbasis, O2G2, SOOOG, OPRON, Scholengroep Perspectief).
- Dus 24 alleen regulier BAO, waarvan 2 met SBO (Gemeente Hoogezand - Sappemeer en OPON).

Gezien de omvang van het SWV hebben de besturen er unaniem voor gekozen om te gaan werken in vier subregio's, te weten:

- Stad Groningen/Haren
- Noord
- Zuidoost
- West (o.a. gemeente Noordenveld)

1.5. Bestuurlijke inrichting

De besturen in het SWV 20-01 PO hebben gekozen voor een Stichtingsvorm en dat is vastgelegd in de Akte van Oprichting van het SWV 20-01 PO. De Stichting wordt bestuurd door een Dagelijks Bestuur (DB), bestaande uit zeven (7) bestuurlijk gemandateerde vertegenwoordigers. Met de inrichting van het DB zijn alle subregio's vertegenwoordigd, alsmede ook het Speciaal (Basis) Onderwijs en de verschillende denominaties binnen het SWV. Een overzicht van de leden van het DB in het jaar 2017, staat hieronder opgenomen.

De overige 25 besturen vormen het Algemeen Bestuur (AB) als zijnde een intern toezichthoudend orgaan (interne Raad van Toezicht/AB)¹. De leden van het DB wonen de bijeenkomsten van het AB bij, maar hebben daarbij GEEN recht op goedkeuring/besluitvorming. Zij maken daarmee als toehoorder deel uit van het AB en zijn als zodanig dan ook niet opgenomen in onderstaand overzicht **Samenstelling Algemeen Bestuur**.

Het DB van het SWV stelt het Ondersteuningsplan en het (financieel) jaarverslag vast en legt dat vervolgens ter goedkeuring voor aan het AB en de Ondersteuningsplanraad (OPR) als het gaat om het OP.

De coördinator van het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de aansturing van het samenwerkingsverband. Rollen en verantwoordelijkheden van coördinator en de bestuurslagen zijn vastgelegd in de Akte van Oprichting en een daaruit samengesteld managementstatuut.

In de integrale werkgroep Passend Onderwijs zijn alle subregio's op het niveau van het regulier en speciaal (basis) onderwijs met – tenminste - twee personen vertegenwoordigd. De integrale werkgroep Passend Onderwijs heeft adviserende en beleidsvoorbereidende taken en heeft een rol bij de inrichting en de uitvoering van het Ondersteuningsplan, de Jaarplanning-werkagenda en de monitor van het SWV.

¹ Daar waar vanaf nu AB wordt genoemd, wordt daarmee het intern toezichthoudend orgaan van het SWV 20-01 PO bedoeld.

Samenstelling bestuur	
Naam	Functie
J. van Meekeren	Voorzitter vanaf 1 september 2016.
J. de Boer	Penningmeester vanaf 1 september 2016
A. Eising	Secretaris en vicevoorzitter vanaf 1 september 2016
L. de Boom	Lid
T. Douma	Lid
L. Korteweg	Lid
R. van den Berg	Lid

De bestuursleden ontvangen een bezoldiging o.b.v. een vacatieregeling vanuit het **samenwerkingsverband**. **Deze vacatievergoeding is vastgesteld op € 150,- per feitelijk bijgewoonde vergadering van het Dagelijks Bestuur .**

Samenstelling Algemeen Bestuur	
Naam	Naam schoolbestuur
Mw. M.H.W. Bakker	Gemeente Hoogezand-Sappemeer
Dhr. W. Potze	Gemeente Vlagtwedde
Dhr. A. Fickweiler	Schoolbestuur voor PO en VO tussen Lauwers en Eems stichting
Dhr. A. Velthuis	Christelijke Onderwijsgroep Drenthe
Dhr. W. Hoekstra	St. 't Sterrenpad
Mw. J. Douma	Gereformeerde Schoolvereniging Westernieland e.o.
Dhr. J.F. Deinum	St. Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen
Dhr. T.L.E. de Groen	Vereniging Jenaplanonderwijs Noord
Dhr. M. Vermeer	Stichting Groningse Schoolvereniging
Dhr. S. van der Wal	Vereniging voor PCO Noord Groningen
Dhr. M. Wever	Scholengroep Perspectief
Dhr. J. Heddema	Stichting Penta Primair
Mw. W. Drenth	St. Christelijke Primair Onderwijs Noordkwartier
Dhr. T. Hulst	St. Openbaar Onderwijs Oost –Groningen
Dhr. A. Roek	St. Openbaar Primair Onderwijs Slochteren
Dhr. J.P.S. ten Brink	Scholengroep OPRON
Mw. A. Boer	VCO Midden- en Oost-Groningen
Dhr. G. Rotman	Stichting Westerwijs
Mw. S.J.J. de Wit	Stichting Baasis
Mw. H.G. Korfage	Stichting Katholieke Onderwijs Centrale Groningen
Dhr. C. Bouma	VCO Haren en Onnen
Dhr. E. Vredeveld	VCO Groningen
Dhr. C.A.M. Gieskes	Stichting Sint Nicolaasschool
Mw. D. Tempel-Keizer	Stichting Vrijescholen Athena

Daarnaast heeft het SWV 20-01 PO een Ondersteuningsplanraad (OPR) conform wet- en regelgeving. De OPR bestaat uit:

	Naam	Voorgedragen door:	Ouder/ Person eel	Subregio
1	Jillie Doorten	VGSO	P	Groningen Stad/Haren
2	Mirjam Oosterman	Ver. Jenaplanonderwijs Noord	O (GMR)	Groningen Stad/Haren
3	Wilma Heetland	SOOOG	P	Zuidoost
4	Patricia Oosterhof	Westerwijs	P	West
5	Koos Nauta	OPON	O (GMR)	West
6	Freerk Zuidhof	Noorderbasis	O (GMR)	West
7	Anneke Oldenburger	o2sv.nl	P	Zuidoost
8	Nancy v/d Heuvel	Lauwers en Eems	O	Noord
9	Erik Mulder	Openbaar Onderwijs Groep Groningen	O	

Directieoverleg

Ieder bestuur kent een directieoverleg waar Passend Onderwijs een terugkerend agendapunt op de agenda vormt.

De directie overleggen vervullen een belangrijke rol bij de voorbereiding en de uitvoering van beleid van het samenwerkingsverband op eigen school- en bestuursniveau. De directeuren zijn samen met hun besturen, verantwoordelijk voor de implementatie van door het samenwerkingsverband ingezette beleid op hun eigen school.

Functie directieoverleg:

- Peilen van meningen betreffende beleidsvoornemens
- Creëren van draagvlak voor beleidsvoornemens
- Werkafspraken maken over de uitvoering van het beleid op schoolniveau

Commissie van Advies (CvA)

De CvA beslist over de verwijzingen naar het speciaal (basis)onderwijs.

In de periode augustus 2017 t/m december 2017 is er een start gemaakt met de zgn. ombouw van de CVA. Dat houdt in dat het SWV het eigenaarschap van de deelnemende scholen voor regulier en speciaal (basis) onderwijs wil gaan verstreken als het gaat om de verwijzingen van leerlingen naar het speciaal (basis)onderwijs. De ambitie is dat uiterlijk op 1 augustus 2018 alle schoolbesturen zelf verantwoordelijk zijn voor zowel de aanvragen van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) als ook de toekenning daarvan (door de besturen S(B)O). Alleen voor complexe situaties en cases is er nog een smalle CVA beschikbaar in het SWV.

Resultaten:

- In de periode oktober t/m december 2017 hebben er gesprekken plaatsgevonden met de medewerkers van de CVA die in het teken stonden van de begeleiding van werk naar werk vanaf 1 augustus 2018, of zoveel eerder als mogelijk.
- In de periode september t/m december 2017 hebben 3 schoolbesturen uit het SWV 20-01 PO meegewerkt aan een pilot "Ombouw van de CVA", ter voorbereiding op de nieuwe werkwijze (versterken van het eigenaarschap van de schoolbesturen in relatie tot het aanvragen en toekennen van een TLV)
- De uitkomsten van deze pilots tonen aan dat de besturen uitstekend in staat zijn om dit eigenaarschap op te pakken en uit te voeren.

Code goed bestuur

Het samenwerkingsverband is bestuurlijk ingericht volgens een Stichting/Raad van Beheermodel, één van de mogelijkheden om invulling te geven aan de Code goed bestuur.

Het Raad van Beheermodel is een vorm van functionele scheiding. Het DB heeft de rol van bestuurlijk besluitvormend en uitvoerend orgaan. De meeste bestuursbevoegdheden worden gemandateerd aan de coördinator van het samenwerkingsverband. Het AB heeft een toezichhoudende rol en verantwoordelijkheid. Op deze wijze vindt ook de horizontale verantwoording plaats als het gaat om o.a. de (meer)jarenbegroting, het ondersteuningsplan en de jaarrekening/jaarverslag. Het AB keurt de begroting, het ondersteuningsplan, het jaarverslag etc. goed en bewaakt de koers van het samenwerkingsverband (doelen/beoogde resultaten). De coördinator is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Ondersteuningsplan en de daarvan afgeleide Jaarplanning-Werkagenda, in overleg met de integrale werkgroep en heeft daarin een vooraf bepaalde handelingsruimte.

In de statuten van het samenwerkingsverband staat hierover het volgende vermeld:

1. *Het bestuur benoemt een coördinator die leiding geeft aan de dagelijkse gang van zaken binnen het samenwerkingsverband en die is belast met de voorbereiding en uitvoering van het beleid en de activiteiten van het samenwerkingsverband en bevoegd alle daarvoor noodzakelijke handelingen te verrichten.*
2. *Het AB mandateert het beheer over het samenwerkingsverband aan het DB, binnen in het managementstatuut nauwkeurig omschreven grenzen en voor zover het niet betreft bevoegdheden die zijn voorbehouden aan het AB.*
3. *Het DB stelt voor de coördinator een managementstatuut vast waarbinnen de hij zijn taken en bevoegdheden dient uit te oefenen.*
4. *Het DB kan d.m.v. daartoe strekkende volmacht de coördinator de bevoegdheid geven om de stichting in en buiten rechte te vertegenwoordigen.*
5. *Het AB oefent zijn taken uit op basis van een toezichhoudend bestuursconcept, uitgewerkt in een toezichtkader, en fungeert als intern toezichthouder. In dat kader ziet het AB toe op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden welke door hem aan het DB en de coördinator zijn gemandateerd.*

Resultaten:

In de periode oktober t/m december 2017 hebben er zowel in het DB als het AB gesprekken plaatsgevonden over de huidige Governance structuur. Afsproken is dat er in 2018 een gerichte evaluatie zal plaatsvinden, mede o.b.v. de aanbevelingen die over dit thema geformuleerd zullen worden door de minister van onderwijs, de heer A. Slob.

1.6. Kernactiviteiten en organisatiedoelen

Doelstelling

Het samenwerkingsverband heeft als één van de belangrijkste wettelijke opdrachten om een effectieve en dekkende onderwijs- en ondersteuningsstructuur realiseren die het mogelijk maakt dat elke leerling het onderwijs krijgt dat hij of zij nodig heeft om een ononderbroken ontwikkelingsproces te kunnen doorlopen. Uitgangspunt hierbij is dat ieder kind recht heeft op een bij zijn/haar onderwijsbehoeften passend onderwijsaanbod. Dit Passend Onderwijs wordt bij voorkeur verzorgd binnen een reguliere setting, in de directe woonomgeving. Kernachtig: een thuisnabije, kwalitatief hoogwaardige, passende, flexibele en transparante onderwijs- en ondersteuningsstructuur die snel beschikbaar is en kwaliteit en veiligheid biedt voor alle leerlingen. “Regulier waar mogelijk, speciaal als het nodig is”

Uitgangspunten

Aansluitend op de doelstelling hanteert het samenwerkingsverband voor de vormgeving van Passend Onderwijs de volgende uitgangspunten:

- Bij iedere beslissing rond plaatsing en onderwijsaanbod zijn de onderwijsbehoeften van het kind leidend. De inzet is om voor zoveel mogelijk kinderen een passend onderwijsaanbod te realiseren binnen een reguliere school (“Regulier waar mogelijk, speciaal als het nodig is”).
- Om kinderen met extra onderwijsbehoeften passend onderwijs te kunnen bieden, dienen zowel het basisonderwijs als het speciaal (basis) onderwijs over voldoende expertise en formatie te beschikken. Daartoe

- Is het scholingsbeleid van de schoolbesturen erop gericht alle leerkrachten adequaat toe te rusten wat betreft kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het onderwijs aan kinderen met extra onderwijsbehoeften (omgaan met verschillen)
 - Hebben de schoolbesturen voldoende passend onderwijs expertise zodat alle scholen op maat ondersteund worden bij vragen rond kinderen met extra onderwijsbehoeften
 - Worden de beschikbare financiële middelen zo veel mogelijk ingezet ten behoeve van het primaire proces, zo dicht mogelijk rond kind en leerkracht.
 - Ouders zijn – vanuit hun ouderrol - gesprekspartner bij het bepalen van de onderwijsbehoeften en bij het vaststellen van het onderwijsaanbod aan het kind.
 - Ouders hebben daarbij instemmingsrecht op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van hun kind.
 - Om een kind optimale ontwikkelingskansen te kunnen bieden, wordt nauw samengewerkt met de gemeenten (CJG) en de door de gemeenten gecontracteerde zorgpartners. De samenwerking richt zich op afstemming en aansluiting.
 - Wanneer plaatsing binnen een speciale setting nodig is, geldt: zo kort en zo licht mogelijk. Evenzeer geldt: wanneer duidelijk is dat een kind zonder meer aangewezen is op intensieve, langdurige ondersteuning, wordt deze ondersteuning direct aangeboden, zonder dat eerst een lichte ondersteuningsvorm is ingezet.
 - Van iedere school binnen het samenwerkingsverband wordt verwacht dat ze kwalitatief hoogwaardig onderwijs biedt, dat tenminste het niveau van de vastgestelde basisondersteuning realiseert. Dit geldt voor alle reguliere basisscholen, voor de speciale basisschool en voor de scholen voor speciaal onderwijs.
 - Concreet betekent dit dat alle scholen over – tenminste - een basisarrangement van de inspectie van het onderwijs beschikken
 - Van alle scholen wordt verwacht dat ze actief het beleid ondersteunen dat zo veel mogelijk kinderen onderwijs krijgen binnen een reguliere setting.
 - En indien het binnen de ene basisschool niet kan, dat er dan eerst gekeken wordt of er andere basisschool is die het wel kan (bao-bao).
 - Van het basisonderwijs vraagt dit onder meer de attitude dat kinderen in principe binnen het regulier onderwijs op hun plek zijn, dat er alleen bij uitzondering verwezen wordt en dat kinderen na een s(b)o-plaatsing opnieuw welkom zijn in de basisschool (actief terugplaatsingsbeleid).
- Voor het speciaal (basis)onderwijs betekent het onder meer:
- Dat ze gedurende de s(b)o-plaatsing pro-actief handelt in het kader van terugplaatsingen.
 - Dat ze bereid is actief te participeren in de vormgeving van tussenvoorzieningen/ specifieke onderwijs – ondersteuningsarrangementen en het gericht en op verzoek inzetten van de beschikbare expertise, die binnen het speciaal (basis)onderwijs aanwezig is.
- Het samenwerkingsverband kiest voor een lichte organisatiestructuur met zo weinig mogelijk overhead.
 - Taken en verantwoordelijkheden die voortkomen uit de Wet Passend Onderwijs worden – functioneel - zoveel mogelijk neergelegd bij de direct betrokken schoolbesturen.
 - De beschikbare financiële middelen worden ingezet rond kind en leerkracht (schoolmodel).
 - Schoolbesturen hebben een ruime mate van autonomie ten aanzien van de realisering van Passend Onderwijs op bestuurs- en schoolniveau, echter binnen de kaders van het door alle betrokkenen vastgestelde Ondersteuningsplan en de grondslagen bij de (meerjaren)begroting, inclusief het verdeelmodel.
 - Als uitgangspunt bij de bekostiging van SBO en SO plaatsen geldt: de verwijzer betaalt. Ten aanzien van de bekostiging van SBO en SO plaatsen is een zekere mate van solidariteit ingebouwd in de bekostigingssystematiek (er worden geen facturen gestuurd naar de besturen/scholen!).
 - Het SWV hanteert bij deze systematiek voor het SO een verwijzingspercentage van 1% van het aantal leerlingen per bestuur , gerelateerd aan het totaal aantal leerlingen in het SWV en daarnaast de wettelijk verplichte 2% deelname voor het SBO.
 - Keuzes die ouders wensen te maken vanuit hun identiteit worden zo veel mogelijk gerespecteerd.

Kwantitatieve doelen

Wat betreft plaatsing in het SBO geldt onverkort de doelstelling: een deelnamepercentage van maximaal 2%. Wat betreft deelname SO wordt toegewerkt naar een verwijzingspercentage dat niet hoger is dan 1,0% (uitgaande van een gemiddelde samenstelling wat betreft deelname van aantallen leerlingen categorie 1, 2 en 3). Dit percentage dient uiterlijk aan het eind van de vereveningsperiode (augustus 2020) bereikt te zijn.

Resultaten:

- Het verwijsperscentage voor het SO lag in 2017 op 0,9 % , dus geen enkel bestuur heeft meer verwezen dan de ambitie die gesteld is.
- Het deelnamepercentage aan het SBO lag in 2017 op 2,6 % . Dat betekent dat het SWV nog 2 jaren heeft om het ingezette beleid om dit percentage terug te brengen naar 2% .
- Zowel de kwalitatieve Kernactiviteiten en organisatiedoelen, als ook de kwantitatieve doelen zijn opgenomen in de Monitor van het SWV 20-01 PO schooljaar 2016-2017. Deze monitor is uitgezet onder alle besturen in het SWV in de periode oktober en november 2017. Eind december 2017 hadden – op 4 besturen na – alle besturen de monitor vragenlijsten ingevuld en geretourneerd aan het SWV. Twee van de 4 ontbrekende besturen hebben hun informatie in januari 2018 nagezonden en voor 2 besturen golden beargumenteerde en onderbouwde omstandigheden die verklaren waarom zij deze monitor niet hebben in kunnen vullen. De uitkomsten van de monitor zijn weergegeven in twee RAPPORTAGES MONITOR SWV 20-01 PO. We hebben daarin onderscheid gemaakt in een rapportage voor respectievelijk het S(B)O en het regulier onderwijs. Beide rapportages zijn als bijlagen toegevoegd aan dit bestuursverslag.

Financieel beleid

Afspraken rond de verdeling van de middelen lichte en zware ondersteuning

Het samenwerkingsverband hanteert ten aanzien van de inzet van de middelen de volgende afspraken:

- Van het centraal binnengekomen ondersteuningsbudget wordt gezamenlijke overhead afgetrokken. (Hiermee wordt de volledige overhead van het samenwerkingsverband bekostigd vanuit het centrale ondersteuningsbudget)
- Het grootste deel van het resterende budget wordt naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de schoolbesturen regulier basisonderwijs
- Het SWV kent een solidariteitsfonds (€ 300.000,-) voor de centrale bekostiging van leerlingen met een specifieke en complexe ondersteuningsbehoefte die in het regulier en speciaal (basis) onderwijs worden ondersteund en begeleid, maar waarvoor de reguliere ondersteuningsmiddelen per bestuur te kort schieten.
- De inzet van dit budget gebeurt deels op basis van gezamenlijke afspraken en deels als uitvoering van beleid op het niveau van het betreffende bestuur
- Ieder bestuur is verantwoordelijk voor de bekostiging van de verwijzingen S(B)O uit het eigen bestuur.
- Het SWV kent een zgn. Onderhandelaarsakkoord ten gevolge van het Tripartiete Akkoord, waarin is opgenomen dat de besturen die personeel hebben overgenomen in het kader van de bepalingen in het Tripartiete Akkoord, tot – tenminste – 1 januari 2021 recht hebben op een vergoeding van 100% van de bruto loonkosten van de overgenomen medewerker.
- Vanaf de begroting 2017 zal er gekoerst worden op een beleidsrijkere begroting, waarin ook middelen gereserveerd worden voor arrangementen op centraal SWV-niveau.

Resultaten:

- Ook in 2017 is het grootste deel van de beschikbare middelen toegekend aan de deelnemende schoolbesturen voor regulier onderwijs.
- Schoolbesturen S(B)O hebben – onder strikte voorwaarden – gebruik kunnen maken van additionele middelen uit de post “ onvoorzien “, waarmee o.a. maatwerktrajecten voor dreigende thuiszitters en observatievoorzieningen zijn ingericht t.b.v. het dekkend geheel aan onderwijsvoorzieningen.
- In 2017 is besloten het solidariteitsfonds om te bouwen naar een Centraal Arrangementen Budget. Dit om te voorkomen dat het voormalig fonds leidt tot een soort van “nieuwe rugzakmethodiek “, maar bovenal ook om gericht te kunnen inzetten op het voorkomen van thuiszitters, wachtlijsten voor plaatsing in het (S(B)O, en het ontwikkelen van duurzame onderwijszorgarrangementen voor leerlingen die naast extra onderwijssteuning ook aangewezen zijn op extra (jeugd)zorg.
- In november 2017 was er een compleet en correct overzicht beschikbaar van alle besturen die medewerkers hadden overgenomen in het kader van het Tripartiete Akkoord. In dat overzicht staan alle medewerkers inclusief alle andere benodigde relevante informatie o.b.v. actuele loonstaten.
- Hierdoor heeft het SWV een zuiver beeld van de kosten die gemoeid zijn met de overname van dit personeel door de besturen.

- Daarnaast is er in 2017 een voorzichtig begin gemaakt met de zgn. expertisebekostiging, wat inhoudt dat er voor leerlingen die recht hebben op een SO bekostiging midden dan wel hoog, samen met de betreffende school en de zorgpartners wordt gekeken wat deze leerlingen echt nodig hebben aan onderwijs en zorg, zodat er adequate expertisebekostiging plaatsvindt, door zowel het SWV als de zorgpartner/gemeente.
- Bovenstaande betekent dat er in toenemende mate sprake is van een combinatie tussen school/bestuursmodel en het expertisemodel en dat dit zich vertaalt in een beleidsrijkere begroting 2017.

Afspraken rond de bekostiging van SO-plaatsen

Wat betreft de bekostiging van de SO-plaatsen kiest het samenwerkingsverband voor een systematiek die nauw aansluit op de systematiek zoals die is afgesproken voor de bekostiging van SBO-plaatsen. Dit resulteert in de volgende afspraken.

1. Indien de leerling afkomstig is van één van de basisscholen van het samenwerkingsverband, geldt 'de verwijzer (= het verwijzende schoolbestuur) betaalt'
2. Directe instroom vanuit de voorschoolse periode wordt gezamenlijk bekostigd. Deze instroom wordt dus niet teruggerekend naar de afzonderlijke schoolbesturen.
3. De zgn. zijinstroom van verhuisleerlingen in het S(B)O wordt bekostigd conform vigerende wet- en regelgeving met dien verstande dat als deze regelgeving daar niet in voorziet, bekostiging via het SWV verloopt.
4. Leerlingen die in aanmerking kwamen voor de wettelijk verplichte herindicatie SO in de periode 2014-2016 en die deze verlenging ook daadwerkelijk hebben ontvangen, komen qua bekostiging voor rekening van het centrale budget van het SWV.
5. De instroom van meervoudig gehandicapte leerlingen (EMB/MG-leerlingen) wordt eveneens gezamenlijk bekostigd.
6. In het SWV 20-01 PO is besloten dat voor het SO-cluster 3 en 4 een 1% regeling wordt gehanteerd. Dat betekent dat er voor de bekostiging van de SO leerlingen tot 1% van alle basisonderwijs leerlingen in het SWV solidariteit geldt. Boven 1% geldt de regel dat de verwijzer betaalt.

Resultaten 2017

- Het verwijzpercentage voor het SO lag in 2017 op 0,9 %, dus geen enkel bestuur heeft meer verwezen dan de ambitie die gesteld is.
- Het deelnamepercentage aan het SBO lag in 2017 op 2,6 % . Dat betekent dat het SWV nog 2 jaren heeft om het ingezette beleid om dit percentage terug te brengen naar 2% .

Inzet middelen zware ondersteuning voor (speciaal) basisonderwijs

De gelden die ingezet kunnen worden voor ondersteuning binnen de basisscholen worden naar rato van het aantal leerlingen overgemaakt naar de schoolbesturen regulier (en speciaal basis) onderwijs. Deze middelen zijn bedoeld om de basis en extra ondersteuning van de basisschool te versterken/verbreden zodat het voor de basisschool mogelijk wordt om kinderen met specifieke onderwijsbehoeften een Passend Onderwijsaanbod te bieden.

Ten aanzien van de inzet van de gelden zijn er gezamenlijke afspraken.

- Een fors deel van de gelden is bedoeld om rechtstreeks in te zetten binnen de basisscholen. Ieder schoolbestuur is vrij hoe de middelen in te zetten ten behoeve van de eigen scholen en verantwoordt jaarlijks hoe de gelden gebruikt zijn.
- Ieder schoolbestuur besteedt een deel van de middelen aan de ontwikkeling en uitvoering van specifieke expertise.
- Ieder schoolbestuur legt verantwoording af over de besteding en bestemming van de middelen via de bestuurseigen Jaarrekening/Jaarverslag en de Monitor van het SWV 20-01 PO.

Afspraken rond bekostiging van "Nieuwkomers "in relatie tot een SBO of SO TLV en plaatsing

Het bestuur van het SWV heeft in 2017 besloten om eenduidige afspraken te maken als het gaat om solidariteit in de bekostiging van zgn. nieuwkomers (vluchtelingen en vreemdelingen) om daarmee te voorkomen dat er een onevenredige financiële belasting ontstaat voor het bevoegd gezag van de school die deze nieuwkomers opvangt. Ten principale geldt dat de bekostiging van zgn. nieuwkomers een zaak voor het bevoegd gezag is van de school waar de leerling wordt/staat ingeschreven. Het betreffende bevoegd gezag voert in eerste instantie

overleg met de lokale overheid als het gaat om de inzet van extra middelen. Dit sluit aan bij het huidige landelijk beleid dat heeft bepaald, dat samenwerkingsverbanden passend onderwijs GEEN extra middelen van het Rijk ontvangen t.b.v. deze doelgroep.

In complexe en specifieke cases kan er een beroep worden gedaan op het nieuwe ingerichte Centraal Arrangementenbudget (vanaf 1 december 2017), maar dan altijd onder de voorwaarden die opgesteld en vastgelegd zijn door het SWV.

2. Instellingsbeleid

2.1. Uitvoering ondersteuningsplan

De relevante ken- en stuurgetallen worden jaarlijks geactualiseerd en geregistreerd o.b.v. de overzichten die door DUO/OCW beschikbaar worden gesteld in relatie tot de door het AB vastgestelde monitor van het SWV 20-01 PO.

Deze cijfers en kengetallen (Kijkglazen) vormen de onderlegger en bouwsteen voor de meerjarenbegroting van SWV 20-01 PO.

Het samenwerkingsverband heeft te maken met een positieve verevening. Dit als gevolg van een beneden gemiddelde aantallen rugzakleerlingen in het verleden (1 oktober 2013) én een beneden het gemiddelde liggende aantallen S(B)O-leerlingen (1 oktober 2013).

Om in de komende jaren passend onderwijs te kunnen blijven realiseren binnen de basisscholen is het nodig dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om in te zetten binnen het basisonderwijs, maar ook in het speciaal (basis) onderwijs t.b.v. Maatwerktrajecten, Observatievoorzieningen, Expertisebekostiging en Onderwijszorgarrangementen.

Dit is alleen te realiseren wanneer het aantal SBO/SO-leerlingen verantwoord en zorgvuldig gaat afnemen. Om dit mogelijk te maken heeft het samenwerkingsverband de volgende beleidsmaatregelen ingezet

Accenten en uitgangspunten:

- Er blijft te allen tijde sprake van een positieve verevening.
- Bij ongewijzigd beleid en dus een stabiel aantal verwijzingen richting speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs en de bekostiging van arrangementen conform het aantal voormalige rugzak leerlingen heeft het samenwerkingsverband in schooljaar 2020 - 2021 een tegoed van $€515.705 \cdot 75\% = 386.779$ (schooljaar 2017-2018)
- Het beleid van het samenwerkingsverband is er op gericht om het percentage verwijzingen naar het speciaal onderwijs cluster 3 en 4 in de periode tot en met 2020 tenminste terug te brengen – dan wel te stabiliseren - tot 1% van het totaal aantal leerlingen in het SWV, maar dan altijd op basis van kwaliteit en dus het versterken van de basis- en extra ondersteuning van de basisscholen.
- Na aftrek van een aantal centrale posten, wordt het restant van zowel de lichte als zware ondersteuningsmiddelen naar rato van het aantal leerlingen verdeeld over de aangesloten besturen voor regulier onderwijs.
- Besturen zijn bij de besteding en bestemming van de middelen gehouden aan de centraal daarvoor vastgestelde kaders en richtlijnen die opgenomen zijn in het actuele Ondersteuningsplan (OP) en de Monitor van het SWV 20-01 PO.
- Principe is “geld volgt leerling”; bij verwijzing op basis van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) is het bestuur van de verwijzende school verantwoordelijk voor bekostiging van de leerling, gedurende de loopbaan van de leerling op het speciaal basisonderwijs dan wel het special onderwijs. Met uitzondering van de leerlingen die vanuit de voorschoolse periode rechtstreeks instromen in het speciaal basisonderwijs/speciaal onderwijs en de leerlingen die o.b.v. een wettelijk verplichte herindicatie SO een verlenging van de TLV hebben gekregen. Deze leerlingen worden bekostigd vanuit het centrale ondersteuningsbudget.

2.2. Kwaliteitszorg

Het samenwerkingsverband monitort de kwaliteit van het passend onderwijs op alle scholen d.m.v. het verzamelen van de scores op relevante indicatoren bij het meest recente inspectiebezoek aan de school en d.m.v. zelfevaluatiegegevens die deel uitmaken van het schoolondersteuningsprofiel. Daarnaast verzamelt het samenwerkingsverband gegevens met betrekking tot aantallen ontwikkelingsperspectieven.

In samenwerking met 24 gemeenten monitort het samenwerkingsverband de aantallen thuiszitters. Er worden tweemaandelijks overzichten opgesteld van absolute thuiszitters en van leerlingen die gedeeltelijk thuiszitten (vrijstellingen van leerplicht en absoluut schoolverzuim).

Resultaten:

- In 2017 was er geen sprake van absolute thuiszitters die langer dan 3 maanden onafgebroken thuis hebben gezeten en lag het aantal gedeeltelijke thuiszitters steeds gemiddeld rond de 10 kinderen. Het betreft hier veelal kinderen die gecombineerde onderwijs-zorg/behandelingstrajecten volgen.
- De uitkomsten van de vragenlijsten bij de Monitor van het SWV, zijn uitgewerkt in een tweetal Rapportages, respectievelijk voor het S(B)O en het Regulier Onderwijs.

2.3. Personeelsbeleid

Het samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst.

2.4. Ontwikkelingen verbonden partijen

Alle schoolbesturen regulier onderwijs staan voor de opdracht om meer kinderen met specifieke onderwijsbehoeften binnen de eigen scholen onderwijs te bieden. Dit vraagt onder meer om de versterking van de basis- en extra ondersteuning en van leerkrachtvaardigheden en om een bijgestelde attitude ten aanzien van de ondersteuningsmogelijkheden van een reguliere school.

Het versterken van de basisondersteuning, schoolprofilering en een zorgvuldige communicatie met de ouders maken deel uit van dit beleid.

Dit vraagt om versterking en verbreding van de competenties van het personeel.

Het speciaal (basis) onderwijs staat voor de opdracht in te spelen op een wellicht verminderde toeloop van leerlingen de komende jaren, maar in ieder geval op ondersteuning van leerlingen met een zwaardere problematiek. Dit vraagt het nodige op het gebied van personeelsbeleid in het S(B)O, maar ook om het (pro)actief inzetten van de specifieke S(B)O expertise in het regulier onderwijs.

2.5. Governance

D.m.v. het opstellen van een akte van oprichting en een managementstatuut heeft het samenwerkingsverband in 2015 de scheiding tussen bestuur en toezicht verder aangescherpt. In 2017 zijn er nadere afspraken gemaakt over een evaluatie van de Governance in het SWV in het voorjaar van 2018, inclusief de afspraken die gemaakt zijn over de horizontale verantwoording.

2.6. Ontwikkelingen rondom het samenwerkingsverband

Er zijn geen specifieke en expliciete ontwikkelingen in en rond het SWV 20-01 PO die zodanig extra aandacht vragen dat er aanvullende beleidsmaatregelen noodzakelijk zijn. Wel is er sprake van KRIMP van het aantal leerlingen in het regulier en speciaal onderwijs. Deze krimp noodzaakt besturen in enkele gevallen om de ondersteuningsbudgetten passend onderwijs zo in te zetten, dat er sprake is van opvang van de door de krimp noodzakelijke personele bezetting in de scholen.

2.7. Politiek-maatschappelijke ontwikkelingen

De Transitie jeugdzorg houdt in dat met ingang van 1 januari 2015 jeugdzorgtaken overgeheveld zijn naar de gemeenten. Het samenwerkingsverband heeft in dit kader met alle gemeenten Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) gevoerd over het jeugdplan van de gemeenten. Over de afstemming tussen school en zorg/ CJG zijn afspraken gemaakt die aansluiten op de eerder ingezette werkwijze met ondersteuningsteams per school of – in sommige gevallen - bovenschols. Deze afspraken zijn nader geconcretiseerd en uitgewerkt in 2017 en hebben geleid tot:

Resultaten:

- Samen met de betrokken zorgpartners is er een concept Code Onderwijzorgroute ontwikkeld.
- In deze concept notitie zijn afspraken opgenomen over de afstemming, verbinding en samenwerking tussen onderwijs en zorg in de vorm van onderwijzorgarrangementen.
- In de regio's West, Zuidoost en Noord is gestart met een Taskforce (dreigende) thuiszitters waarin onderwijs en zorg samen werken om te voorkomen dat leerlingen verstoken blijven van onderwijs en/of zorg.
- Er zijn in alle 4 regio's pilots en projecten gestart op initiatief van het SWV en betrokken scholen en besturen, waarin samen wordt gewerkt met de zorg in de vorm van maatwerktrajecten en observatievoorzieningen voor leerlingen met een complexe onderwijszorgvraag.

2.8. Klachten

In deze planperiode (2017) zijn er geen klachten binnengekomen bij het samenwerkingsverband. (De mogelijkheden om in beroep te gaan tegen beslissingen van de CvA om een klacht in te dienen over de extra ondersteuning die de leerling ontvangt staan vermeld op de website van het samenwerkingsverband.)

3. Financieel verslag Kalenderjaar 2017

3.1. Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Wettelijke richtlijnen

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen en richtlijnen van het ministerie van OCW. Vanaf verslagjaar 2008 zijn dit de vereisten volgens Boek 2 - Titel 9 – Burgerlijk Wetboek. Bij het opstellen van de jaarrekening is verder de Regeling Jaarverslaglegging voor Onderwijsinstellingen (RJ 660) gevolgd. In verband met de gewijzigde richtlijnen voor monitoring door en binnen Samenwerkingsverbanden passend onderwijs wijkt de exploitatie af van die van het jaarverslag 2016. Zo dienen de inkomstenoverdrachten onder de lasten verantwoord te worden, in plaats van onder de Rijksbijdragen en dient de bekostiging die door het ministerie rechtstreeks wordt afgedragen aan het Speciaal Onderwijs ook verantwoord te worden in de baten en de lasten van het Samenwerkingsverband. Deze aanpassing heeft ook gevolgen voor de rentabiliteit en het weerstandsvermogen.

Vermogenspositie

	Signaleringswaarde	2015	2016	2017
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	1,35	1,11	1,24
Solvabiliteit	< 30%	25,8%	9,6%	19,4%
Weerstandsvermogen	< 5%	3,38%	0,51%	1,7%
Rentabiliteit	3-jarig < 0% 2-jarig < -5% 1-jarig < -10%	0,83%	-1,61%	1%

Toelichting op bovenstaand overzicht vermogenspositie.

De kengetallen die iets zeggen over de financiële positie van Samenwerkingsverband PO 22.02 zijn: liquiditeit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen. De onderneming is liquide bij een ratio van 0,75 of meer en de onderneming is solvabel wanneer het percentage hoger dan of gelijk is aan 30%. Het weerstandsvermogen is goed, indien het gelijk is aan 5% of meer

De liquiditeit geeft aan in hoeverre Samenwerkingsverband 20-01 PO in staat is om op tijd haar schulden te kunnen betalen en de solvabiliteit geeft aan in hoeverre Samenwerkingsverband 20-01 PO in staat is om in geval van liquidatie aan haar verplichtingen kan voldoen. Met een liquiditeitsratio van 1,24 is het totaal van vorderingen en liquide middelen voldoende om de kortlopende schulden te kunnen voldoen. Ook indien geen rekening wordt gehouden met de vorderingen is de liquiditeit voldoende om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen. De solvabiliteitsratio van 19,4% is lager dan de signaleringswaarde. In 2016 bedroeg deze nog 9,6% en mede door het resultaat over kalenderjaar 2017 is de solvabiliteit fors verbeterd. Het bestuur heeft hiertoe de aanzet gedaan door in de meerjarenbegroting 2017 rekening te houden met de opbouw van een weerstandsvermogen en is het Samenwerkingsverband terughoudend omgegaan met de kosten.

Het weerstandsvermogen geeft indicatie van de financiële reservepositie. Dit wordt gedefinieerd als het eigen vermogen gedeeld door de totale baten uit de bedrijfsvoering. Dit kengetal is in de plaats gekomen van de kapitalisatiefactor. Hierbij geldt een ondergrens van 5%. Ten opzichte van kalenderjaar 2016 is ook het weerstandsvermogen, gelet op de eerdergenoemde maatregelen, fors verbeterd.

De solvabiliteit en het weerstandsvermogen zijn lager dan de signaleringswaarden van het ministerie. Dit is geen probleem voor de continuïteit van het Samenwerkingsverband, aangezien er sprake is van een kleine en flexibele organisatie met weinig vaste kosten en verder heeft het Samenwerkingsverband geen eigen personeel in dienst. Hierdoor is er sprake van een laag risicoprofiel op de bedrijfsvoeringskant. Door te werken met een degelijke (meerjaren)begroting en een goede planning & control cyclus bewerkstelligen we dat het samenwerkingsverband ook op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Om zowel de solvabiliteit als het weerstandsvermogen verder te verbeteren is in de meerjarenbegroting van 2018 rekening gehouden met een positief exploitatieresultaat. Bij het opstellen van de begroting zal jaarlijks beoordeeld worden in hoeverre rekening gehouden moet worden met een positief exploitatieresultaat.

3.2. Financieel resultaat Kalenderjaar 2017

Exploitatieresultaat

Baten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Rijksbijdrage OCW	€ 25.097.130	€ 24.364.206	€ 24.593.464
Overige overheidsbijdragen	-	-	-
Overige baten	€ 111.223	-	€ 49.466
Totale Baten	€ 25.208.353	€ 24.364.206	€ 24.642.930

Lasten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Personele lasten	€ 377.305	€ 364.800	€ 630.280
Afschrijvingslasten	€ 192	-	-
Huisvestingslasten	€ 4.218	€ 5.000	€ 10.193
Overige lasten	€ 3.063.051	€ 2.767.216	€ 3.438.364
Doorbetaling aan schoolbesturen	€ 21.454.711	€ 21.127.191	€ 20.961.936
Totale Lasten	€ 24.899.477	€ 24.264.206	€ 25.040.773

Resultaat	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Saldo baten en lasten	€308.875	€100.000	€-397.843
Financiële baten en lasten	-	-	-
Netto exploitatieresultaat	€308.875	€100.000	€-397.843

SWV Groningen heeft het kalenderjaar 2017 met een positief exploitatieresultaat van € 308.875 afgesloten. Er was een budget resultaat begroot van 100.000 positief. Dit wordt vooral veroorzaakt door de normaanpassingen van het ministerie, de opbrengsten van het Grensverkeer en verder valt het resultaat positiever uit doordat een aantal begrote lasten niet volledig zijn gerealiseerd.

Baten

De hierboven genoemde Rijksbijdragen OCW bestaan uit Rijksvergoeding vanuit OC en W. De Rijksvergoeding vanuit OC en W bestaan uit de subsidie schoolmaatschappelijk werk risicoleerlingen, de subsidie voor lichte en zware ondersteuning en de overgangsbekostiging SWV (excl. AB). De subsidie schoolmaatschappelijk werk risicoleerlingen heeft betrekking op de rijksvergoeding van de schoolgewichten van de scholen die zijn aangesloten bij het Samenwerkingsverband. De voormalige AB-middelen zijn vanaf 2015-2016 integraal opgenomen en toegevoegd aan het totale budget van het SWV.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de stichting in belangrijke mate afhankelijk is van de overheid (ministerie en gemeente), te weten 99,6% en in zeer geringe mate van de andere inkomsten.

De eerdergenoemde Rijksbijdragen liggen ongeveer 3% boven het niveau van de begroting en zijn ongeveer 2% hoger dan kalenderjaar 2016. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door de normaanpassingen van het Ministerie en geldt in het bijzonder voor de normaanpassingen van de zware ondersteuning.

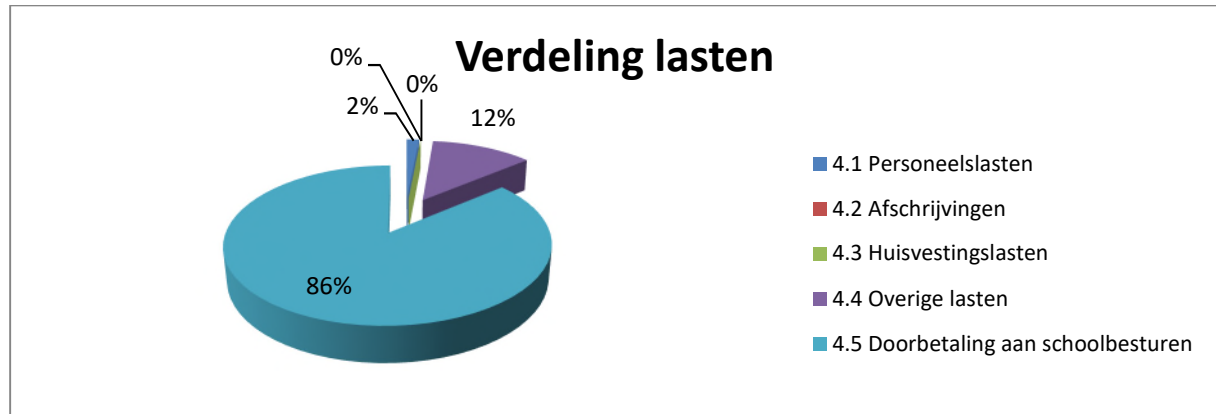
De normaanpassingen hebben betrekking op de verwerking resterende kabinetsbijdrage cf. de loonruimteovereenkomsten publieke sector 2015-2016, het functiemixbudget laatste 5 maanden van 2016 en kalenderjaar 2017, de eenmalige bijdrage in het kader van de herstelopslag over de maanden april tot en met december 2016, de compensatie pensioenpremie per jan 2017 en de compensatie eenmalige uitkering van € 500 in april. Daarnaast zijn nog niet opgenomen doorwerkingen van eerdere salaris- en loonkostenmaatregelen verwerkt. Tevens is gecorrigeerd voor de éénmalige bijdrage in het kader van de herstelopslag over de maanden april tot en met december 2016.

Het verschil met kalenderjaar 2016 wordt eveneens veroorzaakt door de eerdergenoemde normaanpassingen van het ministerie en daarnaast door de leerlingaantallen van het samenwerkingsverband en verder door de verevening vanaf schooljaar 2015-2016 in verband met de invoering van passend onderwijs met ingang van 1 augustus 2014. Deze verevening betreft een overgangsregeling die stapsgewijs wordt doorgevoerd tot en met schooljaar 2020-2021. Voor het Samenwerkingsverband Emmen geldt dat jaarlijks de negatieve correctie als gevolg van deze verevening daalt waardoor meer Rijksvergoeding ter beschikking zal komen.

De overige baten waren niet begroot en hebben betrekking op de doorbelaste kosten van grensverkeer aan andere SWV. Het gaat hierbij om leerlingen die zich hebben aangemeld bij het SBO aangesloten bij het SWV Groningen en afkomstig zijn vanuit een ander SWV. Dit grensverkeer voor het samenwerkingsverband passend onderwijs PO start helemaal opnieuw start vanaf 1 augustus 2014. Dit geldt overigens niet ingeval van verhuizing. Opgemerkt wordt dat er ook kosten Grensverkeer zijn gerealiseerd en deze zijn lager dan de baten van het grensverkeer. Het positieve verschil komt ten gunste van het resultaat van het Samenwerkingsverband.

Het verschil met kalenderjaar 2016 wordt veroorzaakt doordat de baten voor grensverkeer in kalenderjaar 2017 zijn gestegen, hetgeen ook logisch is, aangezien het grensverkeer vanaf 1 augustus 2014 helemaal opnieuw is gestart.

Lasten

De lasten bestaan uit vooral uit de doorbetalingen aan schoolbesturen (86%) en daarnaast uit overige lasten (12%) en personele lasten (2%).

De totale lasten zijn ongeveer 2,6% hoger dan was begroot en ongeveer 1,2% lager dan kalenderjaar 2016. Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt doordat de overige lasten en de doorbetaling aan schoolbesturen hoger zijn uitgevallen. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere kosten van het Tripartite Akkoord, de kosten die ten laste komen van de bestemmingsreserve en door de hogere kosten in verband met de groei SBO.

De personele lasten zijn ongeveer 3,4% hoger dan was begroot en ongeveer 40,1% lager dan kalenderjaar 2016. Het Samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst en daarom ook geen salariskosten. Wel huurt het Samenwerkingsverband personeel in en heeft daarnaast een aantal overige (personeel gerelateerde) kosten.

Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt door de hogere kosten CVA in verband met de niet begrote kosten van train de trainer. Daarnaast zijn ook de kosten van de inhuur van personeel hoger doordat meer gebruik is gemaakt van de administratieve ondersteuning. Deze hogere kosten worden voor een groot deel gecompenseerd doordat de kosten van Festival Passend Onderwijs en de kosten van de website en de integrale werkgroep niet volledig zijn gerealiseerd.

Het verschil met kalenderjaar 2016 is fors en dit verschil wordt veroorzaakt doordat de kosten van de inzet van de ambulante begeleiding vanaf augustus 2016 niet meer van toepassing zijn.

De huisvestingslasten zijn ongeveer 15,6% lager dan begroot en ongeveer 58,6% lager dan kalenderjaar 2016. Deze kosten zijn hebben betrekking op de huisvesting bij Renn4 en het verschil met begroting wordt veroorzaakt doordat deze kosten iets te hoog zijn begroot. Het verschil met kalenderjaar 2016 wordt veroorzaakt doordat in 2016 de kosten betrekking hebben op de huurkosten vanaf augustus 2014.

De overige lasten zijn ongeveer 11% hoger dan begroot en ongeveer 12,2% lager dan in kalenderjaar 2016.

Het verschil met de begroting wordt vooral veroorzaakt door de hogere kosten van het tripartite akkoord en de niet begrote kosten ten laste van de bestemmingsreserve. Daarnaast zijn deze kosten hoger door de niet begrote kosten van intergrip en de hogere kosten van contributie. De kosten van grensverkeer zijn lager uitgevallen.

De kosten van het Tripartite Akkoord hebben betrekking op de Wet Passend Onderwijs die met ingang van 1 augustus 2014 in werking is getreden. Om het verlies van expertise en ontslag van betrokken werknemers als gevolg van deze wet te voorkomen is door de vakcentrales, de PO Raad/VO raad en het ministerie van OCW een akkoord (tripartiete overeenkomst passend onderwijs) opgesteld. In dit akkoord is opgenomen dat de schoolbesturen in het samenwerkingsverband een gezamenlijke inspanningsplicht hebben om verlies van expertise te voorkomen en daarmee ontslag van betrokken medewerkers zo veel als mogelijk te voorkomen. Deze inspanningsverplichting is ook vastgelegd in de AMvB Passend Onderwijs. In het akkoord van december 2016 geven de besturen van het regulier en speciaal onderwijs die zijn aangesloten bij de Stichting SWV PO 20-01 uitvoering aan de tripartiete overeenkomst Passend Onderwijs. In 2017 is veel energie gestoken om duidelijkheid te verkrijgen inzake de kosten van het tripartite akkoord. Dat deze kosten hoger zijn uitgevallen wordt veroorzaakt doordat uit deze inventarisatie is gebleken dat er nog verplichtingen bestaan over kalenderjaar 2016 en dat deze niet zijn meegenomen in de jaarrekening van 2016. Het gaat hierbij om een overschrijding van ongeveer 134,2K.

De kosten die ten laste van deze bestemmingsreserve komen waren niet begroot. In 2017 zijn aan diverse schoolbesturen gelden toegekend en het gaat hierbij om een bedrag van 203K.

De kosten van het grensverkeer zijn lager uitgevallen en het gaat hierbij om de doorbelasting van de kosten van leerlingen die zich hebben aangemeld bij het SBO van een ander SWV en afkomstig zijn vanuit het SWV Groningen. Dit grensverkeer voor het samenwerkingsverband passend onderwijs PO start helemaal opnieuw start vanaf 1 augustus 2014 en geldt niet ingeval van verhuizing. Hier staan ook grensbaten tegenover en deze zijn hoger dan de kosten. Het positieve verschil komt ten gunste van het resultaat van het exploitatie resultaat van het Samenwerkingsverband.

Het verschil met kalenderjaar 2016 wordt veroorzaakt doordat in 2016 bij de kosten van de tripartite akkoord rekening is gehouden met de achterstand van de uitbetalingen. Daarnaast zijn de kosten van het Tripartite Akkoord in 2017 lager doordat een aantal medewerkers, die onder het akkoord vallen, inmiddels uit dienst zijn gestreden en een vergoeding niet meer aan de orde is. Verder wordt het verschil veroorzaakt doordat de in 2017 meer gelden ten laste van de bestemmingsreserve aan de schoolbesturen zijn toegekend dan in 2016.

De doorbetalingen aan de schoolbesturen is ongeveer 1,6% hoger dan was begroot en ongeveer 2,4 % hoger dan in kalenderjaar 2016 en hebben betrekking op de rechtstreekse doorbetaling van de bekostiging door het ministerie aan het Speciaal Onderwijs en op de door het Samenwerkingsverband doorbetaalde bekostiging aan de aangesloten schoolbesturen.

Het verschil met de begroting wordt veroorzaakt door de normaanpassingen van de rechtstreekse doorbetaling aan het Speciaal Onderwijs. Hier staat een hogere bekostiging vanuit het ministerie tegenover en heeft verder geen exploitatie effect.

Daarnaast wordt het verschil veroorzaakt door de stijging van de doorbetaling van de groei. De groei van het aantal SO-leerlingen lager is uitgevallen dan was begroot, maar daarentegen is de groei van het aantal SBO-leerlingen hoger uitgevallen. Daarnaast valt de doorbetaling van de groei hoger uit, door het voorgenomen bestuursbesluit om de groei SBO, naast de ondersteuningsbekostiging, te baseren op de basisbekostiging vanaf schooljaar 2017-2018. Dit voorgenomen besluit heeft overigens ook invloed op het resultaat van kalenderjaar 2018. Het verschil verder nog veroorzaakt wordt door de correctie van de verwijzingen SBO van 2014 van een van de aangesloten schoolbesturen.

Het verschil met kalenderjaar 2016 wordt veroorzaakt door de eerdergenoemde normaanpassingen, groeibekostiging en de eerdergenoemde correctie van de verwijzingen SBO 2014.

3.3. Treasury

Treasurybeleid en doelstelling

Het primaire doel van Stichting SWV 20-01 PO is het verzorgen van *onderwijs*, een en ander vastgelegd in de statuten van de stichting. Als gevolg hiervan is het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend aan het primaire doel. Het algehele doel van de treasuryfunctie bij de Stichting is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit wordt in de volgende doelen en voorwaarden gesplitst:

- liquiditeit op korte en lange termijn;
- liquideerbare en risicomijdende beleggingen;
- kosteneffectief betalingsverkeer;
- beheersing van renterisico's;
- het waar nodig op verantwoorde wijze aantrekken van aanvullende financiële middelen.

Binnen het samenwerkingsverband Groningen staan de gelden op de rekening-courant bij de ING-Bank en is geen sprake van beleningen en beleggingen.

Plaats binnen de organisatie

Het treasurystatuut wordt vastgesteld door het algemeen bestuur, door middel van de goedkeuringsbevoegdheid voor jaarverslag en jaarrekening. De coördinator is verantwoordelijk voor de totale uitvoering van het treasurybeleid.

4. Continuïteitsparagraaf

4.1. Personeel

Het samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst.

4.2. Leerlingen

De schoolbesturen regulier onderwijs in het SWV 20-01 PO hebben de komende jaren te maken met een terugloop in leerlingaantallen. Deze terugloop geldt niet voor alle aangesloten besturen.

De te verwachten leerlingaantallen zijn opgenomen in de Meerjarenbegroting en hieronder wordt de Ontwikkeling leerlingaantallen BAO, SBO en SO weergegeven.

Telgegevens leerlingen met prognose per 1 oktober	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal aantal leerlingen BAO	46.714	45.994	45.195	44.445	43.880	43.611
Totaal aantal leerlingen SBO	1.359	1.379	1.400	1.323	1.295	1.269
Totaal aantal leerlingen SO	661	570	571	588	592	593
Totaal aantal leerlingen	48.734	47.943	47.166	46.356	45.767	45.473
Totaal deelname SBO's 20-01 vanuit besturen 20-01	1.036	536	749	749	749	749
Rechtstreekse instroom SBO	323	843	651	574	546	520
% Deelname(verwijzing) binnen SWV	2,16%	1,13%	1,61%	1,64%	1,66%	1,67%
% Rechtstreekse instroom binnen SWV	0,67%	1,78%	1,38%	1,24%	1,19%	1,14%
% Totale deelname SBO binnen SWV	2,83%	2,91%	2,97%	2,85%	2,83%	2,79%
2% leerlingen SWV op 1-10	961	947	932	915	903	898
Aantal leerlingen >2% van besturen binnen 20-01	176	4	75	82	91	94
Budget lichte zorg/ondersteuningsbudget	4.523	4.523	4.665	4.665	4.665	4.665
groei/afname aantal leerlingen SBO op 1 februari t.o.v. oktober t-1	76	90	100	100	100	100
groei/afname aantal leerlingen SO op 1 februari t.o.v. oktober t-1	-	18	25	25	25	25

Gezien de doelstellingen van het samenwerkingsverband wat betreft streefpercentages SO-leerlingen hebben ook de SO-scholen te maken gehad met teruglopende leerlingaantallen. De verwachting is dat deze aantallen zullen stabiliseren. De streefgetallen wat betreft aantallen leerlingen maken eveneens deel uit van de meerjarenbegroting. Hierboven zijn de leerlingaantallen gepresenteerd die zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2018.

4.3. Meerjarenbegroting 2018

BATEN	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Rijksbijdrage OC en W	€25.097.130	€24.783.585	€24.449.720	€24.207.452	€24.057.290
Overige Overheidsbijdragen					
Overige Baten	€111.223	€78.505	€78.505	€78.505	€78.505
Totale Baten	€25.208.353	€24.862.090	€24.528.225	€24.285.957	€24.135.795

LASTEN	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Personele Lasten	€377.305	€313.163	€213.996	€213.996	€213.996
Afschrijvingslasten	€192	€229	€229	€229	€38
Huisvestingslasten	€4.218	€4.500	€4.500	€4.500	€4.500
Overige Lasten	€3.063.051	€3.211.621	€3.212.047	€2.412.511	€1.292.995
Doorbetaling Schoolbesturen	€21.454.711	€21.232.808	€20.997.683	€21.554.951	€22.524.304
Totale lasten	€24.899.478	€24.762.321	€24.428.455	€24.186.187	€24.035.833

RESULTAAT	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Rente baten	-	-	-	-	-
Netto Exploitatie resultaat	€308.875	€99.769	€99.770	€99.770	€99.962

De bovenstaande begroting is gebaseerd op het aantal leerlingen zoals deze bij het DUO zijn geregistreerd en daarnaast zijn deze gebaseerd op de door de schoolbesturen aangeleverde leerlingaantallen. Zoals blijkt uit de tabel onder 4.3 is de verwachting dat het aantal leerlingen binnen het Samenwerkingsverband zal dalen. Hierdoor zal de bekostiging de komende jaren afnemen, ondanks de afbouw van de verevening. Hier wordt rekening mee gehouden in doorbetaling aan de aangesloten schoolbesturen. Dat de personele lasten in 2018 lager uitvallen, wordt veroorzaakt doordat de CvA zoals deze nu functioneert wordt opgeheven. Dat de overige lasten vanaf 2020 zullen dalen wordt veroorzaakt doordat het Tripartite Akkoord tot augustus 2020 doorloopt. De besparing op de kosten van de CvA en het Tripartite Akkoord komen ten gunste van de aangesloten schoolbesturen.

Op basis van de meerjarenbegroting volgt hier de geprognosticeerde balans voor de komende 4 jaar

Activa	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Vaste activa					
- Immateriële Vaste Activa	-	-	-	-	-
- Materiële Vaste Activa	€726	€497	€268	€39	€1
- Financiële Vaste Activa	-	-	-	-	-
<i>Totale vaste activa</i>	€726	€497	€268	€39	€1
Vlottende Activa					
- Voorraden	-	-	-	-	-
- Vorderingen	€145.665	€233.927	€230.786	€228.507	€227.094
- Effecten	-	-	-	-	-
- Liquide middelen	€2.100.092	€958.805	€1.036.446	€1.120.220	€1.210.150
<i>Totaal Vlottende Activa</i>	€2.245.757	€1.192.732	€1.267.232	€1.348.727	€1.437.244
TOTALE ACTIVA	€2.246.483	€1.193.229	€1.267.500	€1.348.766	€1.437.245

Passiva	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigen vermogen					
- Algemene reserve	€435.686	€535.455	€635.225	€734.995	€834.957
- Bestemmingsreserve Publiek	-	-	-	-	-
- Bestemmingsreserve Privaat	-	-	-	-	-
- Overige Reserves	-	-	-	-	-
<i>Totaal Eigen Vermogen</i>	€435.686	€535.455	€635.225	€734.995	€834.957
Voorzieningen	-	-	-	-	-
Langlopende schulden	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden	€1.810.797	€657.774	€632.275	€613.771	€602.288
TOTAAL PASSIVA	€2.246.483	€1.193.229	€1.267.500	€1.348.766	€1.437.245

Het Eigen Vermogen is ten opzichte van kalenderjaar 2016 fors gestegen en hierdoor is het Samenwerkingsverband in staat om eventuele tegenvallers in de toekomst op te kunnen vangen. Het bestuur van het Samenwerkingsverband heeft besloten de eerder gevormde bestemmingsreserve op te heffen en het saldo toe te voegen aan de Algemene Reserve. Het Eigen Vermogen is nog niet op het gewenste niveau. Hier wordt in de komende jaren rekening mee gehouden door niet alle beschikbare middelen over te dragen aan de aangesloten schoolbesturen en worden de komende jaren de kosten van het Samenwerkingsverband afgebouwd. Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt zal hierdoor het Eigen Vermogen stijgen en dus ook het weerstandsvermogen en is de continuïteit gewaarborgd. Dat de kortlopende schulden in 2018 fors dalen wordt veroorzaakt doordat de tripartite gelden die betrekking hebben kalenderjaar 2017 uitbetaald worden. Hierdoor dalen, zoals uit bovenstaande balans blijkt, de liquide middelen. Ondanks deze afname is de liquiditeit van het Samenwerkingsverband voldoende, hetgeen ook blijkt uit onderstaande kasstroom overzicht.

Kasstroom	2.017	2.018	2.019	2.020	2.021
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Kasstroom uit bedrijfsoperaties					
- Resultaat voor financiële baten en lasten	€ 308.875	€99.769	€99.770	€99.770	€99.962
- Aanpassingen voor					
-- afschrijvingen	€ 192	€229	€229	€229	€38
-- mutaties voorzieningen	-	-	-	-	-
-- overige mutaties EV	-	-	-	-	-
- Veranderingen in vlottende middelen					
-- vorderingen	€ 69.124	€2.012	€1.929	€1.400	€867
-- kortlopende schulden	€ 1.085.114	- €1.243.454	- €24.280	- €17.619	- €10.934
Ontvangen interest	-	-	-	-	-
Betaalde interest	-	-	-	-	-
Buitengewoon resultaat	-	-	-	-	-
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 1.085.114	- €1.141.444	€77.648	€83.780	€89.933
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
(Des)investerings immateriële vaste activa	-	-	-	-	-
(Des)investerings materiële vaste activa	-	-	-	-	-
(Des)investerings financiële vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-	-	-	-	-

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Mutatie langlopende schulden	-	-	-	-	-
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-	-	-	-
Mutatie liquide middelen					
Beginstand liquide middelen	€1.015.895	€2.100.091	€958.647	€1.036.295	€1.120.075
Mutaties liquide middelen	€1.084.197	- €1.141.444	€77.648	€83.780	€89.933
Eindstand liquide middelen	€ 2.100.091	€958.647	€1.036.295	€1.120.075	€1.210.008

Zoals uit het meerjaren kasstroomoverzicht blijkt, zal indien de begroting wordt gerealiseerd de liquiditeit voldoende zijn om aan de kortlopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Verder zijn er momenteel geen effecten te verwachten in zake de financiële structuur. Ook qua huisvestingsbeleid zijn er geen effecten te verwachten anders dan eerder in dit verslag al opgenomen (pagina 15).

4.4. Toekomstige ontwikkelingen

Het samenwerkingsverband heeft (hetzij in sommige gevallen beperkte) mogelijkheden om te sturen op leerlingstromen binnen het samenwerkingsverband. Met zorgvuldig, duurzaam en verantwoord beleid, uitgevoerd met draagvlak onder alle betrokkenen, is het mogelijk om de positieve vereveningsdoelstellingen te realiseren en te continueren.

Op leerlingstromen van buitenaf, die het gevolg zijn van door derden gevoerd beleid, heeft het samenwerkingsverband in veel mindere mate invloed. Het is niet te voorzien hoe in de toekomst het aantal plaatsingen van residentiële en “zorg behoevende “ kinderen zich zal ontwikkelen. Eveneens is niet in te schatten in hoeverre goedkope woningen in de regio aantrekkingskracht blijven houden op gezinnen met kinderen die zijn aangewezen op speciale voorzieningen. Beide factoren zullen medebepalend zijn voor de mogelijkheden van het samenwerkingsverband om haar kwalitatieve en kwantitatieve doelen te realiseren.

4.5. Risicoanalyse

Samenwerkingsverband 20-01 PO ontvangt vanaf 1 augustus 2014 structurele Passend onderwijs middelen, o.a. zogenaamde lichte en zware ondersteuningsmiddelen. Afspraken hierover zijn vastgelegd in het Ondersteuningsplan (OP) en vervolgens opgenomen in de Meerjarenbegroting (MJB) van het SWV. Het bestuur heeft het OP en de MJB vastgesteld en de Ondersteuningsplanraad heeft haar instemming gegeven.

Het financieel beleid van Samenwerkingsverband 20-01PO is gebaseerd op vier uitgangspunten:

- Het samenwerkingsverband kan op de korte en lange termijn aan haar financiële verplichtingen voldoen.
- Er is altijd actueel inzicht in de financiële staat van de organisatie.
- Er wordt (tenzij bewust een deel van de reserve wordt ingezet) niet meer geld uitgegeven dan er ontvangen wordt en er blijft ook geen geld dat bestemd is voor passend onderwijs onbesteed (te veel geld op de bank).
- De besteding van de middelen is transparant.

Het samenwerkingsverband kan op korte en lange termijn aan haar verplichtingen voldoen. Dit betekent dat de liquiditeit en het weerstandsvermogen goed zijn. Voldoende liquiditeit betekent voldoende middelen op de bankrekening, zodat alle betalingen tijdig kunnen worden uitgevoerd, inclusief pieken die in het uitgavenpatroon voor komen. In de jaarcijfers maken we dit zichtbaar doordat de liquiditeit boven 1,00 is.

Er is sprake van een kleine en flexibele organisatie met weinig vaste kosten en geen eigen personeel in dienst. Hierdoor is er sprake van een laag risicoprofiel op de bedrijfsvoeringskant.

Door te werken met een degelijke (meerjaren)begroting en een goede planning&controlcyclus bewerkstelligen we dat het samenwerkingsverband ook op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Ondanks het werken met een degelijke meerjarenbegroting kunnen zich ongeplande tegenvallers voordoen.

Inmiddels heeft is door van Rhee Accountants een risicoanalyse voor het Samenwerkingsverband Groningen uitgevoerd en uit dit onderzoek blijkt dat het risicoprofiel relatief laag is en de ontwikkeling van risico's (momenteel) goed zijn te overzien, zodat borging van het risicomanagement beperkt kan blijven tot een beperkte aanvulling op de planning- en controlcyclus. Hierbij wordt geadviseerd jaarlijks bij het vaststellen van

de begrotingsuitgangspunten de risicoanalyse te beoordelen. Dit kan praktisch worden vormgegeven door tijdens een jaarlijks overleg met een (deel van) het bestuur, de coördinator en de financieel beleidsmedewerker de risico-inventarisatie te herijken.

De belangrijkste risico's die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen zijn:

- Te hoge aanvraag aanvulling bekostiging op arrangementen
De aanvragen worden gevolgd en de financiële bijdragen vanuit het samenwerkingsverband worden verwerkt in de financiële managementrapportages die per kwartaal worden opgesteld door het administratiekantoor. Daarnaast kan het samenwerkingsverband door het voeren van bestuurlijke gesprekken de vraag naar specifieke ondersteuning door scholen beter inschatten en zonodig beïnvloeden.
- Toename van het aantal thuiszitters
De aanpak van thuiszitters vraagt een alerte houding van het samenwerkingsverband en onderwijsinstellingen. Voor de aanpak van acute situaties is maatwerk noodzakelijk. Maatregelen zullen daarom per situatie genomen worden afhankelijk van de specifieke situatie.
- Het verlies aan kennis en ervaring bij het wegvallen van sleutelfunctionarissen
Bij een eventueel wegvallen van sleutelfunctionarissen is het van belang dat de belangrijkste procedures beschreven zijn en/of bekend zijn bij meerdere personen, zodat de continuïteit van de werkzaamheden wordt gewaarborgd.
- Fluctuaties in effecten grensverkeer.
De ontwikkeling van het grensverkeer kan (tot op zekere hoogte) via de kijkglazen worden gemonitord. Op dit moment is nog steeds een positief effect op de rijksbijdrage als gevolg van het grensverkeer. In de begroting wordt geen rekening gehouden met deze extra rijksbijdrage. Naar onze mening is deze voorzichtige inschatting van de gevolgen van het grensverkeer een passende reactie op het risico.

Een aantal belangrijke nieuwe ontwikkelingen zullen de komende tijd aandacht vragen van het bestuur van het samenwerkingsverband. Dit betreffen:

- Naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
- Invulling geven aan de verantwoordingsplicht in het kader van de realisatie van passend onderwijs door het samenwerkingsverband.

Gelet op het risicoprofiel is het benodigde weerstandsvermogen voorlopig geschat op een bedrag van € 676.000. Dit moet nog worden vastgesteld door het Samenwerkingsverband, maar duidelijk is dat het huidige Eigen Vermogen nog niet toereikend is en hier wordt, zoals eerder is aangegeven, voor de komende jaren rekening mee gehouden. In 2020 zal het Eigen Vermogen hoger zijn, dan het thans voorlopig vastgestelde weerstandsvermogen.

Interne beheersing:

Binnen het samenwerkingsverband is er sprake van scheiding van werkzaamheden. Onderwijsbureau Meppel scant de facturen in en zet deze klaar. Facturen worden gecontroleerd door de coördinator en goedgekeurd door de tekenbevoegde personen. Er is overleg met het bestuur voor uitgaven die niet in de vastgestelde begroting zijn opgenomen en indien dit van toepassing is wordt dit vastgelegd in de notulen van de bestuursvergadering. Deze procedure zorgt voor transparantie van besteding van middelen.

Horizontale verantwoording en dialoog met belanghebbenden toegelicht

Gedurende het jaar vindt er horizontale verantwoording en dialoog met belanghebbenden plaats. De horizontale verantwoording loopt in eerste instantie via de statuten van het SWV, waarbij het DB beleid voorbereid, initieert en ter goedkeuring voorlegt aan de leden van het AB. Daarnaast worden relevante beleidsstukken en besluiten ter kennisname en informatie voorgelegd aan de leden van de Ondersteuningsplanraad (OPR). Tenzij het gaat om het Ondersteuningsplan van het SWV, want daarop heeft

de OPR instemmingsrecht. Verder is onze website een belangrijk instrument in de verantwoording zowel verticaal als horizontaal en zowel intern als extern.

Tevens heeft er periodiek en structureel overleg plaatsgevonden met:

- De aanpalende samenwerkingsverbanden VO
- De omringende samenwerkingsverbanden PO
- De aangesloten gemeenten zowel op lokaal niveau als via de RIGG (regionaal inkoop gemeenten in Groningen)

Het SWV wil transparant zijn in haar werkwijzen. Via de site Passend Onderwijs.nl kunnen alle gegevens van dit samenwerkingsverband geraadpleegd worden. Zoals informatie over contactpersonen, de verevening, leerlingen en ambulante begeleiding. Ook informatie over de bekostiging van personeel en materieel.

4.6. Verslag van de toezichthouder

Bestuurlijke uitgangspunten

Het vertrekpunt bij de totstandkoming van de Stichting Samenwerkingsverband 20-01 PO is om de betrokkenheid van alle schoolbesturen bij de inrichting van SWV 20-01 PO zo groot mogelijk te laten zijn. Daarom is gekozen voor een (dagelijks) bestuur bestaande uit 7 leden. Bij de benoeming van deze leden wordt ervoor gezorgd dat de subregio's voor wat betreft onderwijstype en denominatieve richting zich voldoende vertegenwoordigd weten. De overige aangesloten schoolbestuurders hebben zitting in het Algemeen Bestuur dat tevens de functie van intern toezichthouder vervult. Deze constructie wordt gezien als een groeimodel tot en met tenminste 31 juli 2018. Besluitvorming binnen het dagelijks bestuur vindt plaats o.b.v. het principe één persoon – één stem en in het AB geldt het principe dat besluitvorming plaats vindt op basis van:

- a. Consensus; en indien dat niet mogelijk is dan,
- b. Consent; en indien dat niet mogelijk is dan,
- c. Stemverhoudingen, waarbij elk lid/bestuur een aantal stemmen vertegenwoordigt naar rato van het aantal leerlingen binnen dat bestuur.

Centraal – decentraal

Er is door het samenwerkingsverband gezocht naar een zo decentraal mogelijke aanpak en besloten om tot een structuur te komen waarin centraal wordt geregeld wat centraal moet, maar decentraal wordt gelaten wat decentraal kan.

Om bovenstaande te kunnen blijven realiseren worden er door het SWV periodieke regionale bestuurlijke en inhoudelijke (expert) bijeenkomsten georganiseerd, waarin het leren van en met elkaar centraal staat (Festivals Passend Onderwijs). De coördinator van het SWV 20-01 PO is verantwoordelijk voor de uitwerking en uitvoering hiervan en koppelt de resultaten en bevindingen terug in het SWV.

In alle gesprekken, ontmoetingen en bijeenkomsten is steeds de positie van het schoolbestuur het uitgangspunt geweest. Een schoolbestuur heeft zorgplicht, niet alleen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, maar voor alle kinderen en ook voor de kwaliteit van het onderwijs. Leraren die de kwaliteit vormgeven in hun dagelijks handelen zijn in dienst van het schoolbestuur. Het schoolbestuur is dus als eerste verantwoordelijk en is ook de enige die de verantwoordelijkheid waar kan maken.

Eveneens werd in alle gesprekken, ontmoetingen en bijeenkomsten deze eigen verantwoordelijkheid gekoppeld aan een bredere verantwoordelijkheid die gestalte krijgt in een netwerk van samenwerkende schoolbesturen binnen de vier subregio's.

Taken van het samenwerkingsverband

Het SWV 20-01 PO is wettelijk verantwoordelijk voor het inrichten, ontwikkelen en beheren van een dekkend geheel aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen waardoor alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken, zo veel als mogelijk in de eigen woonomgeving (thuisnabij).

Een inhoudelijke opdracht in de zin van het formuleren en (laten) vaststellen van het Ondersteuningsplan,

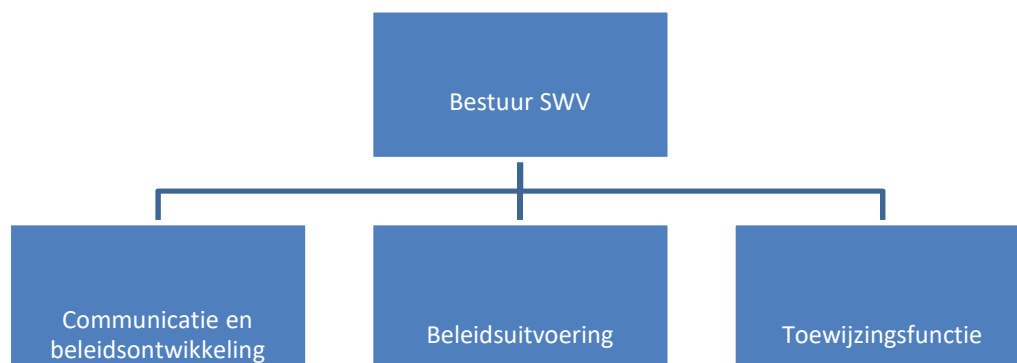
1. Een administratieve opdracht m.b.t.:
 - a. Een financiële administratie;
 - b. Een Planning & Control cyclus;
 - c. Zorg dragen voor een heldere informatie voorziening;

- d. Een P(lan)D(o)C(heck)A(ct) cyclus als het gaat om de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkelingen bij de schoolbesturen;
- e. Afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen door een onafhankelijke centrale commissie van advies (CvA).

Wat wordt centraal geregeld?

De taken van het bestuur van het samenwerkingsverband zijn:

1. Communicatie en beleid;
2. Beleidsuitvoering: monitoring en financiën;
3. Toewijzingsfunctie.

En wat wordt er decentraal uitgevoerd?

Naar aanleiding van de gesprekken met de schoolbesturen zijn er 4 subregio's tot stand gekomen, waarbij de schoolbesturen expliciet zelf hebben aangegeven binnen welke subregio men wenst samen te werken, met als uitgangspunt dat de aangesloten schoolbesturen en scholen gezamenlijke afspraken maken over de ontwikkelingen en implementatie van passend onderwijs binnen de subregio's conform de besluitvorming hierover in de bestuurlijke bijeenkomsten en hetgeen is opgenomen in het centrale Ondersteuningsplan en de daaruit afgeleide Jaarplanning-werkagenda.

Samenwerken is niet praten, maar doen!

In de planperiode is door het AB vier (4) keer vergaderd. Tijdens de bestuursvergaderingen is door de coördinator van het samenwerkingsverband verantwoording afgelegd over de beleidsuitvoering en is nieuw beleid bekrachtigd door het AB. Tevens zijn de financiële voortgangsrapportages (kwartaalrapportages) besproken.

Tijdens alle vergaderingen is gesproken over de ontwikkelingen op het gebied van leerlingstromen en kwaliteitsbeleid in en van het SWV. Dit aan de hand van door de coördinator aangereikte overzichten van afgegeven Toelaatbaarheidsverklaringen, van de leerlingopbouw van de S(B)O-scholen en van aantallen thuiszitters per gemeente. Tijdens deze vergaderingen heeft het AB het DB gehoord over de ontwikkelingen, opbrengsten en bevindingen m.b.t. de beleidsuitvoering en het nieuw in te richten en uit voeren beleid. In de vergaderingen heeft de coördinator – met mandaat van het bestuur - verantwoording afgelegd over de beleidsuitvoering en is nieuw beleid bekrachtigd door het AB.

In december 2016 heeft het AB goedkeuring verleend aan de begroting voor 2017.

Verder zijn onder meer de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

1. Monitor van het SWV 20-01 PO
2. Afstemming en verbinding met de gemeenten en de zorg (onderwijszorgarrangementen)
3. Toeleiding naar het onderwijs van kinderen met extra onderwijsbehoeften
4. Onderhandelaarsakkoord tripartiete verplichtingen
5. Financiële rapportages, waaronder jaarverslag 2016 en begroting 2017
6. Een eerste evaluatie van de huidige Governance structuur
7. Aanpassingen van het voormalige solidariteitsfonds naar een Centraal Arrangementen Budget
8. Ombouw van de CVA

Namens het AB,

De heer A. Velthuis, gemandateerd door alle aangesloten besturen verenigd in het AB,

Bijlage: Rapportage Monitor SWV 20-01 PO, bestaande uit deel S(B)O en deel Regulier Onderwijs

De verantwoording per schoolbestuur is opgenomen in de vernieuwde MONITOR van het SWV 20-01 PO. Deze nieuwe versie en opzet is in september 2017 voorgelegd aan alle aangesloten besturen met de opdracht deze in te vullen met de gegevens van het schooljaar 2016-2017.

De daadwerkelijke uitkomsten van de monitor zijn besproken met:

- 1.** Het bestuur van het SWV 20-01 PO november 2017
- 2.** De leden van de Raad van Toezicht december 2017

De rapportages zijn als bijlagen toegevoegd aan dit bestuursverslag.

RAPPORTAGE MONITOR 2016 - 2017

SPECIAAL BASISONDERWIJS EN SPECIAAL ONDERWIJS

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	30
Deelname Monitor SBO en SO 2016 – 2017	32
Hoofdstuk 1 Schoolondersteuningsprofiel	33
✓ 1.1 Basisondersteuning	33
✓ 1.2. Verscheidenheid	34
✓ 1.3. Aanpassingen SOP en ambities	34
Hoofdstuk 2 Aantal leerlingen en OPP's	37
Hoofdstuk 3 Instroom	38
✓ 3.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom	38
✓ 3.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom	39
✓ 3.3 Geen tijdig en passend aanbod	40
Hoofdstuk 4 Extra ondersteuning	42
✓ 4.1 Arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is	42
✓ 4.2 Crisis- of observatieplaatsen binnen de school	42
✓ 4.3 Leren van en met elkaar	43
✓ 4.4 Solidariteitsfonds	43
✓ 4.5 Arrangementen cluster 2	44
Hoofdstuk 5 Uitstroom	45
Hoofdstuk 6 (Dreigende) thuiszitters	46
✓ 6.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters	46
✓ 6.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters	47
✓ 6.3 Procedures en ontheffingen	48
Hoofdstuk 7 Overig	49
Ter afsluiting	51

Bijlage: Uitwerking Monitor SWV PO 20.01 2016-2017 SBO SO

INLEIDING

Om een beeld te krijgen van de stand van zaken van passend onderwijs in het SWV PO 20.01 – wat gaat goed en wat kan beter? – is een nieuwe versie van de monitor ontwikkeld die begin oktober 2017 onder alle aangesloten besturen is uitgezet. De vorige Rapportage betreft het schooljaar 2014 -2015 en mede o.b.v. die monitor en Rapportage is door het Dagelijks Bestuur (DB) van het SWV besloten om een grondige evaluatie van de toenmalige wijze van monitoren uit te voeren. Die evaluatie heeft geleid tot aanpassingen en tot het weloverwogen besluit om niet eerder dan nadat de monitor op onderdelen is bijgesteld een volgende versie te verspreiden onder de aangesloten besturen en scholen. Dat heeft geleid tot een “ gat “ in de monitor, in die zin dat er voor het schooljaar 2015-2016 geen monitor is uitgezet.

Deze nieuwe versie van de monitor is gerelateerd aan de wettelijk verplichte kwaliteitszorg van het SWV PO 20.01. De monitor maakt ten eerste inzichtelijk wat de stand van zaken m.b.t. Passend Onderwijs in ons SWV is. Daarnaast wordt door het jaarlijks uitzetten ook duidelijk wat de feitelijke verbeteringen en verbeterpunten zijn.

Belangrijk om te weten is hoe ver we zijn met ons dekkend aanbod aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen. Onderliggend daaraan is:

- **of we het vastgestelde niveau van basisondersteuning halen:**
het is van belang om de afgesproken basisondersteuning op orde te hebben, omdat er anders geen goed fundament ligt onder de wettelijke opdracht om een dekkend geheel aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen te hebben waardoor alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. En als dat fundament er niet voldoende is, kan dat ten koste gaan van de extra ondersteuning voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften voor wie we in ieder geval passend onderwijs willen realiseren.
- **is de extra ondersteuning daardoor aanvullend op de basisondersteuning en worden alle middelen juist besteed?**
- **is er voor alle leerlingen een passende plek en zo nee, hoe komt dat?**
- Daarnaast is er veel aandacht in de monitor voor **de samenwerking met de zorg**. Uit de regiobijeenkomsten n.a.v. de Rapportage monitor 2014 – 2015 is naar voren gekomen dat deze samenwerking een vereiste is om passend onderwijs (een dekkend geheel aan ondersteuning) te kunnen realiseren, het is daarom goed om ook hier te weten wat goed gaat en wat beter kan.

De monitor bestaat uit twee versies: één voor het S(BO) en één voor het regulier BAO, met per versie een tweetal onderdelen:

- een digitale kwalitatieve vragenlijst
 - één voor het regulier basisonderwijs, ingevuld op bestuursniveau
 - één voor het S(B)O, ingevuld op schoolniveau.

Hier is voor gekozen, omdat de scholen voor SBO en SO in het SWV PO 20.01 zo onderscheidend van elkaar zijn, dat geen eensluitende bovenscholse antwoorden te verwachten zijn. Bovendien biedt het meerwaarde om – doordat het aantal scholen relatief klein is en de scholen zo verschillend zijn – de gegevens van deze scholen apart te monitoren.

- en een kwantitatieve vragenlijst over de leerlingstromen: één voor regulier BAO en één voor S(B)O. Deze lijst is ingevuld door de scholen en bij het regulier BAO per bestuur ingeleverd als totaaloverzicht. Bij het S(B)O is uitgegaan van het overzicht op schoolniveau. De uitkomsten van de kwantitatieve gegevens zijn de basis voor de beantwoording van de kwalitatieve toelichtingsvragen.

De Rapportage geeft conclusies en aanbevelingen bij de gestelde vragen met betrekking tot leerlingenstromen en de kwalitatieve vragen, deze zijn gebaseerd op de uitwerking van de monitor, die als bijlage toegevoegd is.

Waar in 2014-2015 de invulling van de monitor voornamelijk nog door het regulier BAO gedaan was, hebben in deze monitor - op 1 na - alle S(B)O-scholen meegedaan. Met betrekking tot de nieuwe monitorsystematiek komen we - tenminste - de volgende opvallende punten tegen:

- de termijn waarin de gegevens m.b.t. de leerlingenstromen aangeleverd konden worden, bleek voor veel scholen niet haalbaar te zijn. Het verzamelen van de gegevens van de leerlingenstromen is nieuw en vergt daardoor een extra tijdrovende inspanning
- voor een aantal scholen is niet duidelijk genoeg geworden dat het om twee vragenlijsten ging, dit vereiste nadere uitleg.
- niet alle vragen op dezelfde manier ingevuld, er lijkt ruimte voor eigen interpretatie te zijn. Dit geldt voor zowel de vragen naar de leerlingenstromen als de daaraan gekoppelde digitale toelichtingsvragen.

Bovenstaande aandachtspunten worden meegenomen in de evaluatie van deze monitor en leiden wellicht tot geringe aanpassingen in de versie voor het schooljaar 2017-2018, die in september 2018 onder alle scholen en besturen wordt verspreid.

DEELNAME MONITOR SBO en SO 2016 - 2017

De digitale vragenlijst en het overzicht leerlingenstromen zijn ingevuld door alle SO-scholen in het Samenwerkingsverband. Bij de SBO-scholen ontbreken de gegevens van De Zwaaiikom (Hoogezand). Deze School voor Speciaal Basisonderwijs heeft in het schooljaar 2016-2017 te maken gehad met veel personeelwisselingen, waaronder de directeur en de ib'er. Zodra de rust is weergekeerd zal er ook aandacht aan deze monitor worden geschonken.

SBO: De Baldakijn (Stadskanaal), Delta (Winschoten), De Delta (Appingedam), Dr. Bekenkampschool (Groningen), Fiduciaschool (Groningen), 't Hoge Holt (Roden), De Kimkiel (Groningen), De Meerpaal (Groningen), Wim Monnereau-school (Veendam).

SO: De Bladergroenschool (Groningen, Haren, Winschoten), Groninger Buitenschool (Haren), Margaretha Hardenbergschool (Veendam), De Meentschool (Winschoten), Meidoornschool (Stadskanaal), Prins Johan Friso Mytylschool (Haren), De Steiger (Groningen), W.A. van Lieflandschool (Groningen), De Wingerd (Groningen).

Totaal aantal leerlingen SWV PO 20.01 op 1 oktober 2016 (Kijkglazen)				
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO	BAO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.387	608	1.995	45.821
Aantal leerlingen in deze Rapportage (niet meegenomen zijn de 92 leerlingen van de Zwaaiikom)	1.295	608	1.903	

HOOFDSTUK 1 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

1.1 Basisondersteuning

1.1.1 Is de basisondersteuning volgens u op deze school van voldoende kwaliteit?

Ja: 94,4% (17 scholen), nee: 5,6% (1 school)

1.1.2 Welke kernkwaliteiten van de basisondersteuning schieten (volgens de 80% normering van het IJkinstrument of anders bepaald) tekort?

Conclusies:

- Over het algemeen kan gesteld worden dat de S(B)O-scholen de basisondersteuning op orde hebben.
- Het onderwerp “zicht op ontwikkeling” is dermate belangrijk dat er navraag gedaan moet worden naar het waarom van deze aangegeven verbetering.

Aanbeveling:

Het SWV treedt in overleg met de betreffende S(B)O-school om de verbetering op het thema “zicht op ontwikkeling” te bespreken.

1.1.3 Is er voor de vaststelling hiervan gebruik gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning?

Ja: 44,4% (8 scholen), nee: 55,6% (10 scholen)

1.1.4 Indien geen gebruik is gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning, hoe is de kwaliteit van de basisondersteuning dan bepaald?

Op basis van gegevens van de inspectie (7 x), op basis van eigen oordeel, opbrengsten, evaluatie OPP en 13 thema's (3 x).

Conclusie:

De meerderheid van de scholen maakt geen gebruik van of is onvoldoende bekend met het IJkinstrument Basisondersteuning.

Aanbeveling:

Het SWV heeft een werkgroep ingesteld met daarin deelnemers vanuit het S(B)O die zich bezig houdt met de ontwikkeling van het SBO en SO in relatie tot de verscheidenheid in populatie, de extra ondersteuning die geboden kan worden (bovenop de basisondersteuning) en de ontschotting. De uitkomsten van deze werkgroep zullen worden gebruikt om o.a. het IJkinstrument nog meer te concretiseren en beschikbaar te stellen voor de S(B)O-scholen.

1.1.5 Wat zijn de concrete verbeterpunten voor het versterken van de basisondersteuning op deze school?

Vijf scholen benoemen geen concrete verbeterpunten, 13 scholen benoemen schoolspecifieke verbeterpunten.

1.1.6 Waaruit bestaat het standaard aanbod dat - of de interne expertise die - met name overstijgend is aan de basisondersteuning?

Conclusies:

- Binnen de S(B)O-scholen is er in ruime mate extra ondersteuning en/of expertise voorhanden.
- Echter verreweg het meest dat genoemd wordt is schoolspecifiek dan wel versnipperd over diverse scholen.
- Bij verreweg de meeste S(B)O-scholen wordt de inzet van verschillende therapeuten als extra ondersteuning dan wel interne expertise genoemd.

Aanbeveling:

Het SWV zal samen met alle S(B)O-scholen een expertise-kaart ontwikkelen waarmee zichtbaar wordt waar welke expertise aanwezig is 2 het SWV initieert en faciliteert ontwikkelingen om deze verspreide kennis en kunde bij elkaar te brengen om tot effectieve vormen van leren van en met elkaar te komen.

1.2 Verscheidenheid

1.2.1 Is er een beeld van de verscheidenheid in en tussen groepen op deze school?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee 16,7% (3 scholen)

1.2.2 Zo ja, hoe is dit in kaart gebracht?

Bij de vijftien scholen waar wel een beeld van de verscheidenheid is, is dit vooral in kaart gebracht door de indeling in profielen (IQ, ontwikkelingsleeftijd, uitstroom) (6 x), het

OntwikkelingsPerspectiefPlan (5 x), groepsoverzichten (3 x) of combinaties hiervan (3 x).

1.2.3 Is er behoefte om de verscheidenheid in kaart te brengen en de verscheidenheid met andere S(B)O-scholen te kunnen vergelijken? Kan het SWV daar eventueel een rol in spelen door aanpassing van de Verscheidenheidsindex voor het regulier onderwijs?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

Conclusies:

- Er is nog geen eenduidig beeld van de verscheidenheid in leerlingenpopulaties in het SO resp. SBO.
- Het is onvoldoende inzichtelijk of en zo ja op welke wijze er verdichting van de problematiek plaatsvindt.

Aanbeveling:

Het SWV heeft een werkgroep ingesteld met daarin deelnemers vanuit het S(B)O die zich bezig houdt met de ontwikkeling van het SBO en SO in relatie tot de verscheidenheid in populatie, de extra ondersteuning die geboden kan worden (bovenop de basisondersteuning) en de ontschotting. De uitkomsten van deze werkgroep zullen worden gebruikt om o.a. het IJkinstrument nog meer te concretiseren en beschikbaar te stellen voor de S(B)O-scholen.

1.2.4 Is er binnen deze school een arrangement voor een groep leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte?

Ja: 38,9% (7 scholen), nee: 61,1% (11 scholen).

1.2.5 Zo ja, beschrijf dit speciale arrangement

Conclusies:

- Het grootste deel van de scholen geeft aan geen speciaal groepsarrangement te hebben.
- Als er wel een speciaal arrangement is gaat het voornamelijk om de voormalige cluster 3 leerlingen.

Aanbeveling:

Het SWV doet nader onderzoek naar de motivatie van het ontbreken van speciale arrangementen op de meeste scholen en neemt deze vraag mee bij de uitwerking van de hierboven genoemde werkgroep.

1.3 Aanpassingen SOP en ambities

1.3.1 Hebben ontwikkelingen en ervaringen in het schooljaar 2016-2017 geleid tot aanpassingen in het Schoolondersteuningsprofiel?

Ja: 50% (9 scholen), nee: 50% (9 scholen).

1.3.2 Zo ja, waar bestaan deze uit?

Naast het jaarlijks aanpassen van het SOP aan de huidige stand van zaken, worden schoolspecifieke aanpassingen genoemd.

Conclusie:

Bij de helft van de scholen hebben ontwikkelingen en ambities niet geleid tot aanpassingen in het Schoolondersteuningsprofiel.

Aanbeveling:

Het SWV doet een nadere verkenning naar de argumenten waarom dit niet het geval is geweest bij deze scholen.

1.3.3 Wat zijn de ambities m.b.t. de resultaten / opbrengsten van passend onderwijs in deze school?

Vier scholen geven geen specifieke ambities aan. De andere ambities zijn voor een groot deel gericht op het versterken van het aanbod aan leerlingen met speciale behoeften en daarmee het voorkomen van thuiszitten.

1.3.4 Welke specifieke ambities zijn er t.a.v. de resultaten passend onderwijs, de extra ondersteuning en welke doelgroep betreffen ze?

Conclusie:

De scholen benoemen 4 hoofdthema's, te weten jonge risico-kinderen, cluster 4 / gedrag, samenwerking met de zorg en ontschotting.

Aanbevelingen:

- Het SWV continueert de reeds aanwezige pilots en projecten die onder regie van het SWV worden uitgevoerd in de vier subregio's en die een directe relatie hebben met de in de conclusie genoemde thema's.
- Het SWV kent een duurzaam centraal arrangementenbudget waarmee de ondersteuning en facilitering van deze projecten gerealiseerd kan worden.

1.3.5 Welke expertise is hiervoor nodig?

Conclusies:

- Scholen hebben behoefte aan de inzet van professionals met specifieke expertise.
- Er is aandacht voor professionalisering en deskundigheidsbevordering van teamleden m.b.t. kennis van en ervaring met de doelgroep en speciale methodieken.

Aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de reeds bestaande werkgroep S(B)O een inventarisatie te maken van de al aanwezige expertise.
- Het SWV vraagt de werkgroep onderzoek te doen naar een bredere inzet van deze professionals ook op andere scholen voor speciaal en regulier onderwijs.
- De werkgroep wordt gevraagd een prioriteitenlijst aan te leveren waarmee duidelijk wordt wat dan als eerste nodig is.

1.3.6 Wat is er nodig vanuit het SWV PO 20.01 om deze ambities te realiseren?

Conclusies:

- De scholen doen in toenemende mate een beroep op afstemming en samenwerking met het SWV.
- Het gaat daarbij niet alleen om geld en faciliteiten, maar ook om ondersteuning en initiëring.

Aanbeveling:

Het SWV continueert een duurzame inzet van een centraal arrangementenbudget om in gezamenlijke verantwoordelijkheid de ambities te realiseren.

1.3.7 Wat is er nodig van andere partners zoals gemeenten en (jeugd)zorgpartners?

Conclusies:

- Uit de respons op deze vraag blijkt nadrukkelijk hoe belangrijk de scholen deze verbinding vinden.
- Een aantal antwoorden maakt ook duidelijk dat er door scholen en partners nog gezocht wordt naar een passende verbinding.

Aanbevelingen:

- Het SWV continueert en versterkt de inzet die reeds gepleegd wordt op een passende en duurzame verbinding tussen onderwijs en zorg.
- Het SWV blijft betrokken bij projecten die zich richten op ontschotting tussen onderwijs en zorg.

- Het SWV wordt actief betrokken bij de inkoop van producten en diensten in het kader van aanbesteding jeugdhulp op SWV-niveau.
- Het SWB inventariseert de goede voorbeelden van samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp en stelt deze actief beschikbaar voor de andere scholen in het SWV.

HOOFDSTUK 2 AANTAL LEERLINGEN EN OPP'S

2.1 Is er sprake van krimp of groei ten opzichte van het aantal leerlingen op 1 oktober 2015?

Groei: 44,4% (8 scholen), krimp: 38,9% (7 scholen), het aantal leerlingen is gelijk gebleven: 16,7% (3 scholen).

2.2 Is er voor iedere leerling op deze school een OntwikkelingsperspectiefPlan (hierna OPP) opgesteld?

Ja: 88,9% (16 scholen), nee: 11,1% (2 scholen).

Conclusies:

- Niet iedere school heeft voor alle leerling een OPP.
- De cijfers m.b.t. Krimp en Groei zijn nagenoeg gelijk en dus is er sprake van een stabiele doelgroep.

Aanbeveling:

Het SWV treedt in overleg met de scholen die niet voor alle leerlingen een OPP hebben gemaakt en vraagt naar de reden waarom er niet voor iedere leerling een OPP is.

2.3 Hoe vaak per jaar vindt een evaluatie van de OPP's plaats?

De evaluatie van de OPP's vindt bij 14 scholen twee keer per jaar plaats, bij 1 school minimaal 1 keer per jaar en bij 3 scholen 1 keer per jaar.

2.4 Zijn de doelen van de OPP's gehaald?

Ja: 38,9% (7 scholen), nee: 61,1% (11 scholen).

Conclusie:

Ondanks het feit dat voor verreweg de meeste leerlingen een OPP wordt vastgesteld en geevalueerd, blijkt dat de doelen voor een relatief groot aantal leerlingen niet wordt gehaald.

Aanbeveling:

Het SWV gaat in gesprek met scholen die aangeven dat de doelen niet gehaald worden en bespreekt de redenen voor het niet bereiken van de doelen, in relatie tot mogelijke ondersteuning vanuit het SWV.

2.5 Op welke manier worden ouders betrokken bij het opstellen van een OPP?

Conclusie:

Alle scholen betrekken de ouders bij het ontwikkelen en opstellen van een OPP.

Aanbeveling:

Het SWV informeert de scholen over de wettelijke verplichting dat ouders instemming hebben op het handelingsdeel van het OPP en kan eventueel ondersteunend zijn bij de wijze waarop ouders betrokken kunnen worden om tot instemming te komen.

HOOFDSTUK 3 INSTROOM

3.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom

Conclusies op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

- Er is sprake van een relatief groot aantal leerlingen dat “ rechtstreeks “ instroomt vanuit een voorschoolse zorg/jeugdhulp voorziening.
- Van die grote groep gaan er relatief veel leerlingen naar het SBO.

Aanbevelingen:

- Het SWV wil in afstemming met de S(B)O partners en de betreffende zorg/jeugdhulp instanties zicht krijgen op de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen MKD/KDC.
- Het SWV wil samen met deze partners en – waar mogelijk – de ouders – een verkenning plegen wat er nodig is om een aantal van deze kinderen direct passend onderwijs te bieden in het regulier onderwijs.
- Het SWV is volop bezig om met partners in het S(B)O en jeugdhulp observatie mogelijkheden voor deze leerlingen in te richten waarbij het ook gaat om het in beeld brengen van terugplaatsmogelijkheden na bijvoorbeeld een observatie in het S(B)O.
- Het SWV wil in beeld hebben, welke leerlingen bedoeld worden met de categorie “ overig “.

3.1.1 Is er bij de aanmelding van 4 jarigen vanuit het voorschoolse traject regelmatig contact met een zorginstantie?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

3.1.2 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente in de overgang van het voorschoolse traject naar de basisschool?

Tien scholen benoemen wat goed gaat in de samenwerking, waarbij het vaakst genoemd worden:

- goede overdracht van informatie (5 x)
- het elkaar goed kennen (2 x).

3.1.3 Zijn er binnen de gemeente afspraken over samenwerking tussen zorg en onderwijs in de overgang voorschool – school vastgelegd?

Ja: 27,8% (5 scholen), nee: 72,2% (13 scholen).

3.1.4 Wat kan nog beter?

De verbetermogelijkheden die het vaakst genoemd worden, zijn:

- vroegtijdig actie ondernemen (4 x): eerder aanmelden, kinderen nog eerder in beeld brengen, inschakelen van professionals om te kijken of de leerlingen op een goede onderwijsplek terecht gaan komen
- WIJ teams (2 x) meer overzicht i.v.m. de verschillende WIJ teams en de eigen aanpak en werkwijze van deze teams en aansluiting bij deze teams

Conclusies 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3:

- Ondanks het feit dat er in een aantal scholen en cases wel degelijk goede ontwikkelingen zijn, valt op dat er in te veel cases en situaties waarin afstemming en verbinding echt noodzakelijk is, nog te weinig effectieve verbindingen en samenwerkingsvormen zijn.
- Als we daadwerkelijk vorm en inhoud willengeven aan effectieve samenwerking en verbinding moeten de schotten tussen onderwijswetgeving enerzijds en jeugdzorg anderzijds verwijderd worden.
- Het begint met het eenvoudige principe van “ elkaar kennen “ .

Aanbevelingen:

- Het SWV zet nog nadrukkelijker in op het – samen met de S(B)O scholen en jeugdzorg – inrichten van observatiemogelijkheden in alle 4 de regio's.
- Dit om er voor te zorgen dat er bij “ jonge risico leerlingen “ voldoende tijd en gelegenheid is om in samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg (en ouders) een echt passende onderwijsplek te vinden.

- Het SWV vraagt nadrukkelijk om een stevige positie in de RIGG waar alle zorgpartners in de regio 20-01 PO hun producten hebben aangeboden.
- Het SWV initieert brede, integrale (MDO) overleggen waarbij naast de ouders ook altijd onderwijs en jeugdzorg aan tafel zitten.

3.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom

Conclusies op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

- Als we kijken naar de instroom vanuit het BAO kunnen we stellen dat dit verhoudingsgewijs wel passend is voor het SO, maar dat het aantal instroom leerlingen in het SBO heel hoog is t.o.v. die in het SO.
- Er stromen dus ook leerlingen in vanuit SO naar SO.
- Nog steeds hebben we te maken met een relatief hoge instroom op latere leeftijd (zelfs nog in groep 7 en 8).

Aanbevelingen:

- Het SWV wil zicht krijgen op de oorzaak van het hoog aantal SBO instroom leerlingen.
- Het SWV wil zicht krijgen op de instroom van SO naar SO, om welke leerlingen gaat het dan?
- Navraag doen naar de categorie “ overig “.
- Het SWV neemt het thema “ instroom van relatief oude leerlingen “ op in de jaarplanning-werkagenda van de Integrale Werkgroep en gaat aan de slag met een nadere analyse van de redenen van deze late instroom.

3.2.1 Wat zijn de effecten van de zij-instroom voor de school? (groepsmaat e.d.)

Conclusies:

- Er is geen eenduidigheid in de wijze waarop de zij-instroom leerlingen worden toegelaten.
- Er is geen eenduidigheid in het aantal momenten waarop zij-instromers worden toegelaten.
- Er is wel eenduidigheid over de gevolgen van tussentijdse zij-instroom; het beeld is dat dit – hoe dan ook – tot onrust en ongemak leidt.

Aanbevelingen:

- Het SWV neemt het werkoverleg SO/SBO als vertrekpunt voor het bespreken van zowel de aanpak als de momenten van zij-instroom.
- De bespreking is gericht op het uitwerken van meer eenduidigheid in zowel aanpak als momenten van instroom.
- Het SWV voert samen met de scholen een analyse uit van wat er nodig is om de zij-instroom beter en meer passend te laten verlopen.

3.2.2 Is er bij een instroom van een leerling na groep 1 regelmatig contact met een zorginstantie?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

3.2.3 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente bij de zij-instroom van nieuwe leerlingen?

Als positieve factoren noemen de scholen: goed onderling overleg (4 x), betrokkenheid bij / gezamenlijke intake (4 x), korte lijnen (2 x) - men kent elkaar en de betrokkenheid van Jeugdhulp zit verweven in de zorgstructuur - , een goede regievoering: hier hangt het van af en dit verschilt per zorginstantie.

3.2.4 Wat kan nog beter?

Verbetermogelijkheden die het vaakst genoemd worden, zijn:

- een degelijke werkwijze afspreken (2 x)
- aandacht voor goede regievoering (2 x)
- inroosteren therapie en verhelderen bekostigingsvraag (2 x).

Conclusies 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.4:

- Er is nog te weinig concrete, effectieve en duurzame afstemming en verbinding (samenwerking) tussen onderwijs en jeugdzorg als het gaat om deze doelgroep.
- En als er sprake is van afstemming en verbinding is dat op individueel casusniveau en te weinig structureel.

Aanbevelingen:

- Het SWV zet nog nadrukkelijker in op het – samen met de S(B)O scholen en jeugdzorg/CJG – inrichten van passende onderwijszorg arrangementen in alle 4 de regio's.
- Het SWV zorgt dat alle lopende en bewezen goede aanpakken in het kader van afstemming onderwijs en jeugdhulp beschreven/gefilmd worden, zodat er heel gericht sprake is cq. kan zijn, van leren van en met elkaar.
- Het SWV vraagt nadrukkelijk om een stevige positie in de RIGG waar alle zorgpartners in de regio 20-01 PO hun producten hebben aangeboden.
- Het SWV initieert brede , integrale (MDO) overleggen waarbij naast de ouders ook altijd onderwijs en jeugdzorg aan tafel zitten.

3.3 Geen tijdig en passend aanbod

Conclusies op basis van de aangeleverde gegevens leerlingstromen:

- Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens laat zien dat 2 van de 8 leerlingen niet geplaatst konden worden omdat de school vol zat.
- Het aantal leerlingen (8) dat niet geplaatst kon worden lijkt gering, maar vraag toch om een nadere analyse.

Aanbeveling:

Het SWV voert – samen met de betrokken scholen – een nadere analyse uit waarom deze leerlingen niet geplaatst konden worden en koppelt aan de uitkomsten eventuele mogelijkheden om ondersteunend te zijn in het vinden van duurzame oplossingen om dit te voorkomen.

3.3.1 Voor welke ondersteunings- en onderwijsbehoeften had deze school geen tijdig en passend aanbod?

Conclusie:

Opnieuw wordt duidelijk dat het omgaan met moeilijk verstaanbaar gedrag verreweg de meeste handelingsverlegenheid oplevert, zelfs bij S(B)O scholen.

Aanbevelingen:

- Het SWV gaat – via de werkgroep SBO/SO – een analyse uitvoeren van wat er nodig is om lerkrachten beter toet te rusten als het gaat om het passend ondersteunen van leerlingen met moeilijk verstaanbaar gedrag.
- Daarbij wordt een directe relatie gelegd met hetgeen onder 3.3.2 hieronder is terug gegeven.

3.3.2 Wat is er gedaan om deze onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in beeld te krijgen?

Om een analyse op leerlingniveau te krijgen wordt veelvuldig (groot) overlegd, ondersteund door onderzoeken, testen en observaties. Dit laatste wordt door 6 scholen genoemd, waarbij de observaties gedaan worden door medewerkers van het expertisecentrum / de orthopedagoog / de AB / de gedragsdeskundige.

3.3.3 Is een arrangement eventueel in combinatie met de zorg overwogen?

Ja: 61,1% (11 scholen), nee: 38,9% (7 scholen).

3.3.4 Welk advies is aan ouder(s)/verzorger(s) gegeven?

- Samen met ouders gezocht naar een betere, passende plek (6 x).
- Ouders geadviseerd jeugdhulpverlening in te schakelen (5 x).
- De leerling nog even op school te laten om naar verdere mogelijkheden te kijken (2 x).

3.3.5 Welke school binnen het SWV PO 20.01 had het passende aanbod?

- Geen passend onderwijsaanbod (waarvan één keer een behandelsetting als passend aanbod wordt genoemd) (5 x)
- Cluster 4 (4 x)
- Cluster 4 of cluster 3 (2 x)
- Cluster 3 (2 x)
- De eigen school (2 x).

Conclusies voor 3.3.3, 3.3.4 en 3.3.5:

- Het feit dat bijna 40% niet heeft overwogen om jeugdhulp in te schakelen kan betekenen dat er onvoldoende bekendheid is met deze mogelijkheid, dan wel dat de school verwacht dat de verbinding met jeugdhulp niet nodig is.
- Scholen doen over het algemeen hun best om aan de zorgplicht te voldoen richting ouders en doen dat vanuit verschillende invalshoeken.
- Voor 5 leerlingen was er blijkbaar geen passende plek, waarbij direct de vraag rijst waar deze leerlingen dan zijn gebleven.

Aanbevelingen:

- Het SWV onderzoekt – samen met de werkgroep SO/SBO – waarom er niet altijd een beroep wordt gedaan op samenwerking met jeugdzorg.
- Het SWV onderzoekt wat er met de leerlingen is gebeurd voor wie er uiteindelijk geen passende plek was en gaat o.b.v. de uitkomsten na of er vanuit het SWV initiatieven moeten komen om ook voor deze leerlingen een passende plek “ te maken “.
- Bijvoorbeeld door op het moment dat er nog geen passend aanbod is, te voorzien in observatie- en/of crisisvoorzieningen.

3.3.6 Zijn er observatievoorzieningen binnen het bestuur of de subregio beschikbaar?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

3.2.1. Zo ja, is daar wel eens gebruik van gemaakt?

Ja: 93,8% (15 scholen), nee: 6,3% (1 school).

Conclusie:

Er is behoefte aan structurele en duurzame observatieplekken, waarin leerlingen de tijd en gelegenheid krijgen een voor hun ontwikkelingsperspectief passende plek te vinden.

Aanbevelingen:

- Het SWV continueert de verschillende en regionale ontwikkelingen t.b.v. het inrichten en uitwerken van observatievoorzieningen voor leerlingen die tussen de wal en het schip dreigen te vallen.
- Het SWV betreft daar zowel de relevante onderwijs- als jeugdhulp partners en gemeenten bij.
- Om in aanmerking te komen voor een observatieplek gelden laagdrempelige en op de leerling toegespitste voorwaarden en criteria (maatwerktrajecten)

HOOFDSTUK 4 EXTRA ONDERSTEUNING

4.1. Arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Zowel de formulering als interpretatie van deze vraag verdient nadere analyse, omdat de uitkomsten waarschijnlijk niet in overeenstemming zijn met de dagelijkse praktijk.

Aanbeveling:

Het SWV zal met alle S(B)O scholen bovenstaande vraag en antwoorden nader verkennen en vervolgens opnieuw formuleren en in kaart brengen.

4.1.1 Hoe verloopt de samenwerking met de zorg bij arrangementen waarbij de zorg betrokken is? Wat gaat goed en wat kan beter?

Conclusies:

- Alleen al het feit dat 6 scholen aangeven hier geen ervaring mee te hebben, kan duiden op onbekendheid met de mogelijkheden van samenwerking en afstemming.
- Zorg voor een goede, gemandateerde vertegenwoordiging van de deelnemers, maar pas op voor te veel mensen aan de tafel.
- Blijf investeren in deze vormen van samenwerking.

Aanbevelingen:

- Het SWV blijft – samen met de scholen – stevig inzetten op het vergroten van de bekendheid enerzijds en de mogelijkheden van verbinding en samenwerking anderzijds.
- De reeds werkende Taskforce Onderwijs-Zorg route, wordt duurzaam gefaciliteerd door het SWV.
- Het SWV initieert in directe samenwerking met de S(B)O scholen in de 4 regio's pilots en projecten om de afstemming en samenwerking tussen onderwijs en zorg(jeugdhulp) te verbeteren en versterken.

4.1.2 Geef een voorbeeld van een arrangement binnen deze school waarbij ook een zorginstelling betrokken is (onderwijszorgarrangement).

Conclusies:

- Er zijn wel degelijk goede voorbeelden van onderwijszorgarrangementen.
- Veelal gaat het dan om individuele cases en enkelvoudige samenwerking tussen 2 partners.
- Er is te veel versnippering in de onderwijszorgarrangementen.

Aanbevelingen:

- Het is van belang de gegeven goede voorbeelden concreet en eenduidig te beschrijven t.b.v. het leren van en met elkaar (expertise en kennis uitwisseling).
- Organiseer een werkbijeenkomst waar de hierboven genoemde partners hun bevindingen kunnen "vertellen" en vervolgens de opdracht krijgen om ze te verbinden aan andere goede voorbeelden.
- Blijf vanuit het SWV zowel inhoudelijk als voorwaardelijk (facilitering) betrokken bij de verdere ontwikkeling, uitwerking en uitvoering van onderwijszorgarrangementen.

4.2 Crisis- of observatieplaatsen binnen de school

4.2.1 Zijn er binnen deze school crisis- of observatieplaatsen?

Ja: 83,3% (15 scholen), nee: 16,7% (3 scholen).

4.2.2 Zo ja, geef aan hoeveel

Conclusies:

- Er lijkt geen onderscheid gemaakt te worden tussen crisis- en observatieplaatsen en dus leerlingen.
- Er is geen consistent beleid als het gaat om het plaatsen van de leerlingen die in aanmerking komen voor deze voorzieningen.

- 1 school heeft geen observatie en/of crisis opvang.

Aanbevelingen:

- Het lijkt raadzaam duidelijk onderscheid te maken tussen observatieleerlingen en crisisleerlingen.
- Het SWV ontwerpt een actueel en aangepast protocol crisis- en observatieleerlingen in samenwerking met de Integrale Werkgroep en de SO/SBO werkgroep.
- Samen met de scholen (en zorg/jeugdhulppartners) wordt er een vervolg en uitbreiding gegeven aan de reeds opgezette en ontwikkelde voorzieningen in het kader van observatie en crisis opvang.
- Het SWV kent een duurzaam centraal arrangementen budget waarmee dit type initiatieven en ontwikkelingen – o.b.v. cofinanciering – ondersteund worden.

4.3 Leren van en met elkaar

4.3.1 Werkt deze school samen met andere S(B)O-scholen op het gebied van kennisoverdracht en expertise in de (sub)regio?

Ja: 94,4% (17 scholen), nee: 5,6% (1 school).

4.3.2 Zo ja, beschrijf op welke manier

Het vaakst genoemd worden:

- Via het SBO-netwerk van Groningen/Drenthe/Overijssel (voor directies en ib'ers) (5 x)
- SO- scholen gezamenlijk overleg/scholing/werkgroepen van directie, orthopedagogen, stage bureaus en ib'ers, gezamenlijke nascholing LECSO (2 x)
- (VSO), SO, en SBO in één cluster en in één gebouw (2 x)
- samenwerking SOi binnen eigen bestuur, 1 Commissie van Begeleiding, delen van schoolmaatschappelijk werker. Interne begeleiders werken samen (2 x).

4.3.3 Werkt deze school samen met andere scholen in de (sub)regio om zoveel mogelijk leerlingen een passende plek te kunnen bieden?

Ja: 66,7% (12 scholen), nee: 33,3% (6 scholen).

4.3.4. Zo ja, geef aan op welke manier

- Door gezamenlijk overleg tussen scholen over leerlingen / verwijzingen, incl. MPO's (8 x)
- Door het inzetten van het expertisecentrum (4 x) voor onderzoek, observaties, begeleidingen en advies.

Conclusie:

Opvallend is dat er wel sprake is van een nagenoeg sluitende samenwerking tussen de S(B)O scholen, maar dat dit voor de samenwerking met bijvoorbeeld het regulier onderwijs nog kan groeien.

Aanbevelingen:

- Het SWV wil op de hoogte gebracht worden van deze vormen van samenwerking en afstemming en dan niet als regisseur, maar als toehoorder en verbinder.
- Het SWV vraagt de betreffende scholen in kaart te brengen welke vormen van samenwerking er zijn, met welke partijen en wat de opbrengsten (succesfactoren) zijn.

4.4 Solidariteitsfonds

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Het voormalige solidariteitsfonds (SF) is onvoldoende bekend geweest bij de S(B)O scholen.

Aanbevelingen:

- Het nieuwe Centraal Arrangementen Budget van het SWV 20-01 PO moet nadrukkelijk gecommuniceerd worden met de S(B)O-scholen.
- Het S(B)O moet door het SWV geïnspireerd worden om niet alleen gebruik te maken van het centrale budget, maar bovenal ook om de beschikbare centrale extra middelen in te zetten voor passende groepsarrangementen, observatievoorzieningen, crisisopvang, ontschotting en onderwijszorgarrangementen.

4.4.1 Geef een voorbeeld van een casus waarvoor een beroep is gedaan op het solidariteitsfonds.

Vaakst genoemd: leerlingen vanuit de onderinstroom (4 x) en verhuisleerlingen in lastige situaties (2 x).

4.4.2 Is deze leerling hiermee behouden gebleven voor de school?

Ja: 50% (9 scholen), nee 50% (9 scholen).

4.4.3 Bij nee, wat is de reden?

Conclusies:

- Het toekennen van extra middelen vanuit het SWV via het SF leidt niet altijd tot het gewenste resultaat.
- Indien het wel tot het gewenste resultaat leidt, is de vraag welke succesfactoren daar aan ten grondslag liggen belangrijk.

Aanbeveling:

- Gerichte informatie naar het S(B)O over de werkwijze en toekenning van het nieuwe centrale budget voor arrangementen, zodat er specifiek aandacht kan worden besteed aan de succesfactoren die leiden tot het gewenste resultaat.

4.5 Arrangementen cluster 2

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

- Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat in 4 SBO-scholen samen 9 cluster 2 arrangementen zijn.
- 1 SO-school heeft een cluster 2 arrangement.

Aanbevelingen:

- Zowel de scholen als het SWV blijven in overleg met Kentalis (team Ambulante Ondersteuning) om nu eindelijk eens duurzaam afstemming te krijgen in de gezamenlijke ondersteuning van de doelgroep leerlingen.
- Er komt vanuit Kentalis een duidelijke notitie waarin de mogelijke arrangementen (licht-medium-intensief) worden beschreven.

HOOFDSTUK 5 UITSTROOM

De vragen naar het aantal leerlingen bij tussentijdse uitstroom en uitstroom groep 8 zijn niet eenduidig ingevuld.

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Deze vragen verdienen verduidelijking en kunnen op deze wijze onvoldoende correct geïnterpreteerd worden.

Aanbeveling:

Het SWV gaat in overleg met de S(B)O scholen om gezamenlijk te verkennen wat de relevantie van deze vraag is en welke opbrengsten we dan willen zien.

5.1 Is er voor de tussentijdse verwijzing naar een andere passende plek nog een arrangement of andere ondersteuning ingezet om de leerling voor de eigen school te behouden?

Ja: 27,8% (5 scholen), nee: 72,2% (13 scholen).

5.2 Zo ja, waarom was deze extra inzet nog niet voldoende om de leerling op school te kunnen houden?

De inzet bleek niet voldoende om de verwijzing te voorkomen, omdat de problematiek niet opgelost was (2 x), de leerlingen meer vragen dan een SBO kan bieden (2 x) en omdat zorg / behandeling voorliggend was.

5.3 Zo nee, beschrijf de reden

- Wanneer er geschakeld kan worden, wordt die overgang gestimuleerd (als het helder is dat de school geen passend aanbod heeft) (2 x).
- De grenzen waren bereikt: er was sprake van een forse mate van handelingsverlegenheid.

Conclusies voor 5.1, 5.2 en 5.3:

- Lang niet alle scholen werken met extra arrangementen om de leerling toch te behouden, dan wel hebben niet te maken met tussentijdse verwijzingen.
- Scholen die wel werken met dergelijke arrangementen, doen dat op verschillende manieren.

Aanbevelingen:

- Nadere verkenning naar de argumenten waarom 13 scholen geen arrangement inzetten.
- Nadere verkenning naar wat er dan wel met deze leerlingen gebeurt, voordat ze geschakeld worden.

5.4 Wat is er nodig om meer leerlingen terug te laten stromen naar het regulier basisonderwijs?

- Kennis(overdracht) (6 x): meer kennis (en durf) in het BAO (3 x), meer en betere kennis in het kader van Passend Onderwijs en kennis van de doelgroep.
- Andere suggesties m.b.t. het regulier BAO zijn (8 x): kleinere groepen (3 x), meer handen in de klas, basisscholen die open staan voor mogelijkheden, de basisondersteuning vergroten, een andere inrichting van het regulier onderwijs, meer expertise op het gebied van gedrag.
- Meer en betere samenwerking tussen S(B)O en regulier BAO (3 x).

Conclusie:

Goed om te lezen dat er door de helft van de respondenten voorbeelden worden genoemd van mogelijkheden om terugplaatsing te bevorderen.

Aanbeveling:

De Integrale Werkgroep van het SWV buigt zich over een praktische en pragmatische werkwijze waarop we gegeven suggesties kunnen delen en bespreken met collega's in het regulier onderwijs.

HOOFDSTUK 6 (DREIGENDE) THUISZITTERS

6.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens maakt duidelijk dat 3 SBO- en 3 SO-scholen gezamenlijk elk 8 leerlingen hebben die niet volledig naar school gaan. Meer scholen hebben verder antwoord gegeven op de kwalitatieve vragen hieronder en zijn dus wel bekend met leerlingen die niet volledig naar school gaan, alleen betreft het dan niet het schooljaar 2016-2017.

Aanbevelingen:

- Het SWV zet stevig in op de continuering en uitbreiding van de reeds ontwikkelde en uitgevoerde aanpakken om thuiszitters te voorkomen.
- We blijven vooralsnog werken langs 2 lijnen:
 - curatief en dus gericht op terugkeer naar school van huidige thuiszitters.
 - preventief en dus vooral gericht op tijdige signalering en ondersteuning waardoor thuiszitten voorkomen kan worden.
- Het SWV zorgt voor (pro)actieve verspreiding van goede voorbeelden van beide lijnen en reeds behaalde succesfactoren.

6.1.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen niet volledig naar school gaan.

Conclusie:

Naast de – min of meer algemeen aanvaarde – medische aspecten (belastbaarheid), gaat het in verreweg de meeste cases over gedragsproblemen.

Aanbevelingen:

- Een nadere verkenning, inventarisatie en analyse van de genoemde oorzaken.
- Samen met de S(B)O scholen verkennen en eventueel uitwerken van mogelijkheden om de genoemde ondersteuningsbehoeften gerelateerd aan gedragsproblemen van een passende aanpak dan wel plek te voorzien.

6.1.2 Is de leerplichtambtenaar bij alle casussen betrokken?

Ja: 38,9% (7 scholen), nee: 22,2% (4 scholen), niet van toepassing: 38,9% (7 scholen).

6.1.3 Indien nee, geef een toelichting

Het vaakst wordt aangegeven omdat het in de meeste gevallen gaat om kortdurende en tijdelijke maatregelen, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van het inregelen van medicatie.

Conclusie:

De verbinding, afstemming en samenwerking met de leerplichtambtenaren (LPA) moet absoluut verbeterd worden.

Aanbevelingen:

- Er is een netwerk van LPA in de regio van het SWV 20-01 PO, het lijkt raadzaam om dit netwerk in overleg te brengen met de S(B)O scholen, zodat er gerichte afspraken kunnen worden gemaakt over gezamenlijk optreden.
- Daar waar dat nog niet zo is, moet de LPA echt een gezicht krijgen voor de betreffende scholen.

6.1.4 Welke andere instanties zijn bij de casussen betrokken?

Conclusies:

- Er zijn voldoende contacten en betrokken partners.
- Regionale verschillen in wie er aan tafel zitten.
- Veel verschillende partijen, dus hoe is het geregeld met de regio.

Aanbevelingen:

- Inventariseer welke succesfactoren leiden tot de gewenste opbrengsten en welke partners daarbij echt nodig zijn.
- Stel deze inventarisatie beschikbaar voor alle scholen en betrokken partners.

6.1.5 Hoe worden ouders en zorg betrokken bij de voortgang van de schoolgang van dreigende thuiszitters?

Conclusie:

Ouders worden in voldoende mate betrokken bij de voortgang van de schoolgang.

6.1.6 Wat is nodig om deze leerlingen volledig naar school te kunnen laten gaan?

Conclusies:

- Scholen geven goede voorbeelden van wat er nodig is.
- Er is relatief veel diversiteit in wat scholen denken nodig te hebben.

Aanbeveling:

- Het SWV initieert een werkoverleg voor S(B)O scholen waarin genoemde aspecten die nodig zijn nader verkend en uitgewerkt worden.
- Op basis van de uitkomsten van dat werkoverleg vindt er een analyse plaats van wat er al is, maar op andere plaatsen en vooral ook wat er nog niet is, maar wel in alle redelijkheid bijdraagt aan een dekkend geheel van voorzieningen.

6.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Uit de analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat 1 SO-school 2 leerlingen heeft die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan.

6.2.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen helemaal niet naar school gaan.

Conclusies:

- Er zijn veel verschillende oorzaken genoemd, waarbij de belastbaarheid er uit springt.
- Opvallend zijn de uitspraken over systeem en kind.

Aanbeveling:

Samen met de betrokken scholen maakt het SWV een concreet overzicht van wat er nou precies bedoeld wordt met de genoemde oorzaken en dan met name die van het kind in relatie tot het systeem.

6.2.2 Welk passend aanbod mist in het SWV 20.01 voor de deze doelgroep ((dreigende) thuiszitters)?

Conclusies:

- Scholen hebben een duidelijk beeld van wat er nodig is om voor alle leerlingen passend onderwijs te kunnen bieden.
- Scholen kunnen dat allemaal niet zelf bieden.

Aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de integrale werkgroep (waarin ook collega's uit het S(B)O zitting hebben) in beeld te brengen wat er allemaal al is in de vier regio's.
- Het SWV maakt daar een centraal overzicht van met de bedoeling dat te gebruiken om expertise en goede voorbeelden te verspreiden.
- Het SWV zet stevig in op de continuering en uitbreiding van de verschillende – bewezen goede – projecten/pilots en ontwikkelingen m.b.t. een passend en dekkend aanbod voor thuiszitters.

6.3 Procedures en ontheffingen

Conclusie op basis van de aangeleverde gegevens leerlingenstromen:

Er is relatief weinig sprake van bezwaren, klachten en/of betrokkenheid van onderwijsconsulenten.

Aanbeveling:

Het SWV blijft op de hoogte van – met name – de bezwaren en klachten en wil daar waar gewenst mogelijke ondersteuning bieden.

HOOFDSTUK 7 OVERIG

7.1 Welke professionaliseringsactiviteiten worden voor de medewerkers georganiseerd m.b.t. omgaan met verschillen?

Conclusie:

Scholen en schoolbesturen besteden veel aandacht aan professionalisering van hun medewerkers en doen dat op veel verschillende manieren.

7.2 Hoe worden de medewerkers geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs?

Medewerkers worden met name geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs via team- of personeelsvergadering (11 x) en nieuwsbrieven (8 x, waarvan 2 x LECSO). Daarnaast worden genoemd via de directie (2 x), mailing (2 x), de leden van het MT, mondelinge voorlichting, bijeenkomsten van het SWV, de vakbond, landelijke dagen, congressen, literatuur, vakgroepen.

7.3 Welke verwachtingen / vragen van ouders zijn er m.b.t. de zorgplicht / mogelijkheden van passend onderwijs?

De verwachtingen van ouders zijn gericht op de ondersteuningsbehoefte van hun kind en heel verschillend van aard.

Aanbeveling:

Het zou goed zijn om in de nabije toekomst een soort van heldesk voor ouders in te richten op het niveau van het SWV.

7.4 Als die niet stroken met de praktijk: welke effectieve aanpak is er om ouders mee te nemen naar de mogelijkheden van de praktijk?

Voor een effectieve aanpak om ouders mee te nemen is het nodig dat er duidelijke informatie / goede voorlichting en uitleg plaatsvindt (4 x). Tijdens gesprekken met ouders (7 x) kan samen gekeken worden naar oplossingen. Eén school geeft aan dat er een ouderbetrokkenheidsplan in de maak is.

Aanbeveling:

Zodra het ouderbetrokkenheidsplan klaar is, vragen we de school of het via het SWV verspreid kan en mag worden.

7.5 Welke thema's zijn goed om aan bod te laten komen tijdens de sub regionale festivals passend onderwijs?

De antwoorden zijn zeer divers. Eruit springen:

- Samenwerking onderwijs en zorg (4 x)
- Kennisuitwisseling, bij elkaar op scholen komen (2 x)
- Professionalisering, ontwikkeling van leerkrachten (2 x)
- Aanbod (dreigende) thuiszitters en tussentijdse instroom (2 x).

7.6 Het doel van passend onderwijs is het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen. Het succes is afhankelijk van de onderlinge samenwerking. Op welk gebied is deze samenwerking het meest nodig?

Conclusies:

- Uit de respons op deze vraag kan worden opgemaakt dat de scholen bereid zijn tot actief meedenken als het gaat om het dekkend aanbod.
- Scholen zijn heel goed in staat te verwoorden wat er nodig is en met welke partners.

Aanbevelingen:

- Het SWV gebruikt de reeds geplande werkbijeenkomst met de integrale werkgroep in het kader van het nieuwe Ondersteuningsplan (OP) om genoemde aspecten en thema's nader te duiden en uiteindelijk op te nemen in het nieuwe OP en de daaruit afgeleide jaarplanning-werkagenda.

- Het SWV stelt zich tot doel om hetgeen opgenomen wordt in het OP, in samenwerking met de scholen en overige partners uit te werken en te implementeren in de periode augustus 2018 – juli 2022.

TER AFSLUITING

De opbrengsten uit de Monitor weergegeven in deze Rapportage – inclusief de conclusies en aanbevelingen – betreffen die van alle¹ S(B)O scholen in het SWV 20-01 PO. Het is van groot belang om deze opbrengsten naast die van de Rapportage van het regulier onderwijs te leggen en dan tot de gewenste en noodzakelijke verbindingen te komen. De uitkomsten van beide onderdelen – deze Rapportage met conclusies en aanbevelingen en die van het regulier BAO - zullen met adviezen van de Integrale Werkgroep ter vaststelling aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd worden en daarna ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur.

Deze procedures worden doorlopen in de periode maart/april 2018. Vervolgens zal de Rapportage ter informatie worden voorgelegd aan de OPR. Direct na vaststelling en goedkeuring is het aan het management van het SWV om samen met de leden van de Integrale Werkgroep de conclusies en aanbevelingen nader uit te werken in respectievelijk:

1. Het Ondersteuningsplan voor de periode 2018 – 2022.
2. De daaruit afgeleide Jaarplanning-werkagenda op jaarbasis.
3. Projecten en pilots die uitwerking geven aan de aanbevelingen die in de Rapportages zijn opgenomen.

De monitor is hiermee het instrument dat de voortgang in de uitvoering van de - wettelijke - taken en doelstellingen bewaakt.

In alle gevallen gaat het om de verdere inrichting en borging van een dekkend aanbod aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen, met als uitgangspunt thuisnabij onderwijs. Dat betekent dat er absoluut oog moet zijn voor zowel regionale als lokale ontwikkelingen, uitvoeringen en implementaties waarbij recht wordt gedaan aan mogelijke regionale en lokale verscheidenheid. Het nieuwe OP vormt daarbij het centrale kader met centrale doelen en ambities, uit te werken in de vier regio's.

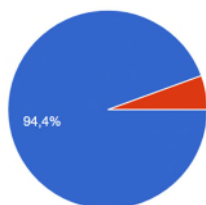
¹ Zoals eerder vermeld heeft 1 SBO-school met reden niet mee kunnen doen.

UITWERKING MONITOR SWV PO 20.01 2016-2017 SBO SO

HOOFDSTUK 1 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

1.1. Basisondersteuning

1.1.1 Is de basisondersteuning volgens u op deze school van voldoende kwaliteit?

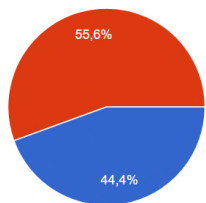
Ja
Nee

1.1.2 Welke kernkwaliteiten van de basisondersteuning schieten (volgens de 80% normering van het IJkinstrument of anders bepaald) tekort?

Dertien scholen geven aan dat er geen kernkwaliteiten tekort schieten. De vijf andere scholen noemen het volgende:

- programma aanpak probleemgedrag, taak coaching van IB, eigenaarschap van leerlingen bij leerstof
- differentiatie binnen een niveau in een groepsplan
- nr. 13 van het IJkinstrument: de school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld
- didactiek volgens adim is met onze doelgroep veel meer individueel gericht
- zicht op ontwikkeling kan nog beter, analyseren, deels wordt er met verouderde methoden gewerkt.

1.1.3 Is er voor de vaststelling hiervan gebruik gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning?

Ja
Nee

1.1.4 Indien geen gebruik is gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning, hoe is de kwaliteit van de basisondersteuning dan bepaald?

Zeven scholen bepalen de kwaliteit van de basisondersteuning op basis van gegevens van de inspectie (het rapport, het verslag van het bezoek, het toezichtkader SO, de inspectie-indicatoren), soms gekoppeld aan: WMKEC, een eigen instrument op basis van CED-leerlijnen, een interne audit. Drie scholen geven aan dit te bepalen aan de hand van een eigen oordeel, opbrengsten & evaluatie OPP en 13 thema's (gericht op onderwijs, veiligheid, effectiviteit van de methoden, evaluatie vastgestelde OPP's, evaluatie uitstroomprofielen, handelingsbekwaamheid en competenties personeel, evaluatie basisaanbod onderwijs en de extra ondersteuning, afstemming van de ondersteuningsstructuur met het SWV).

1.1.5 Wat zijn de concrete verbeterpunten voor het versterken van de basisondersteuning op deze school?

Vijf scholen benoemen geen concrete verbeterpunten. De andere dertien scholen geven de volgende punten aan:

- OPP's vernieuwen / omzetten naar doelgroepenmodel LECSO (2 x)
- basisondersteuning verbeteren door een beter aanbod voor de hogere uitstroom leerlingen en een beter aanbod voor de laag functionerende
- een schoolbrede aanpak m.b.t. gedrag, aanbod kleuters, samenwerking KDC/ZMLK/SBO
- differentiatie op niveau van het kind binnen een groepsplan
- protocol ernstige rekenproblemen en dyscalculie
- nog meer inzicht in de opbrengsten van de basisvaardigheden
- punt 3; 'de school heeft een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur' en punt 4; 'de leerkrachten, ib-er en directeur werken continue aan hun handelingsbekwaamheid en competenties'
- ondersteuningsprofiel updaten en vaststellen
- inhoudelijk versterken sociale en emotionele competenties
- doorontwikkelen van kennis/kunde op gedragsondersteuning
- doorontwikkelen leergedrag, systematiek OPP

- a. het onderwijs beter kunnen afstemmen op de onderwijsbehoeften van de kinderen teneinde een hogere groei (vaardigheidsgroei) te bewerkstelligen;
- b. een professionele cultuur bewerkstelligen waarbij leerkrachten leren van en met elkaar
- c. op 1 augustus 2018 is het SBO en SO ontschot, zowel op het gebied van onderwijs en financiën met behoud van eigen BRIN nummer;
- d. ICT ondersteunt de kinderen in hun specifieke onderwijsbehoeften; de school heeft een schoolbreed aanbod op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling; er is een duidelijk doorgaande lijn zichtbaar.

1.1.6 Waaruit bestaat het standaard aanbod dat - of de interne expertise die - met name overstijgend is aan de basisondersteuning?

Drie scholen benoemen dit niet expliciet. Bij de vijftien andere wordt het vaakst de aanwezigheid van therapeuten binnen de school benoemd: psycho motorische therapie, fysiotherapie, ergotherapie, logopedie, speltherapie, muziektherapie.

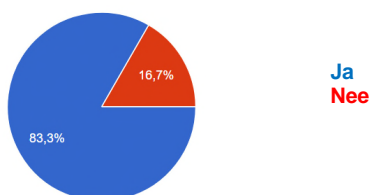
Daarnaast is er vaak ook sprake van (inzet van andere) ondersteuning en of samenwerking, 'zorg in school waar het kan': ortho-didactische ondersteuning, zorg assistentie en schoolmaatschappelijk werk, verpleegkundige zorg, schoolpsycholoog / psychologische ondersteuning, kwaliteitscoördinator, onderwijsassistenten in de onderbouw, extra IB-tijd, aanwezigheid gedragsdeskundige, schoolpoli, IPG, samenwerking met het revalidatiecentrum UMCG- Beatrixoord. Een aantal keer wordt het aanbod gericht op de sociaal en emotionele ontwikkeling genoemd: rots- en watertraining, kid skills, sova-training, communicatieve basisvaardigheden, zelfredzaamheid.

Apart genoemd wordt:

- de afgifte van een dyslexieverklaring
- een leerlijn koken, R en W, SEV lessen naast het reguliere aanbod, ZML leerlijnen
- expertise ASS en leer-en gedragsproblemen
- taal- en spraakontwikkeling, zintuiglijke en motorische ontwikkeling, ontwikkeling werkhouding en taakgerichtheid, arbeidsvaardigheden en werknemersvaardigheden gericht op de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeid
- profiel 2
- inzet op pedagogisch groepsplan etc.
- onderwijs op maat / maatwerk, integrale benadering, zorgcultuur van de school(CVB)
- een aanbod voor leerlingen die tussen wal-en-schip vallen door de specialistische leerkrachten.

1.2 Verscheidenheid

1.2.1 Is er een beeld van de verscheidenheid in en tussen groepen op deze school?

1.2.2 Zo ja, hoe is dit in kaart gebracht?

Bij drie scholen is dit niet in beeld. Bij de vijftien scholen waar wel een beeld van de verscheidenheid is, is dit vooral in kaart gebracht door de indeling in profielen (IQ, ontwikkelingsleeftijd, uitstroom) (6 x), het OntwikkelingsPerspectiefPlan (5 x), groepsoverzichten (3 x) of combinaties hiervan (3 x).

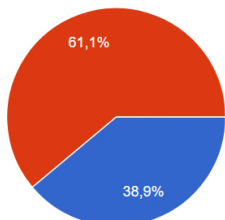
Ook is dit in beeld door:

- een eigen overzicht: info van IQ, didactisch niveau, gezinssituatie, diagnoses
- het leerlingadministratiesysteem: ParnasSys
- de beschrijving in het SOP
- d.m.v. leerroutes, MWT, IPG, specifieke zorgtrajecten
- de beschrijving van de leerlingpopulatie en de beschrijving van de groepen.

1.2.3 Is er behoefte om de verscheidenheid in kaart te brengen en de verscheidenheid met andere S(B)O-scholen te kunnen vergelijken? Kan het SWV daar eventueel een rol in spelen door aanpassing van de Verscheidenheidsindex voor het regulier onderwijs?

Vijftien scholen antwoorden positief op deze vraag, drie scholen negatief.

1.2.4 Is er binnen deze school een arrangement voor een groep leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte?

Ja
Nee

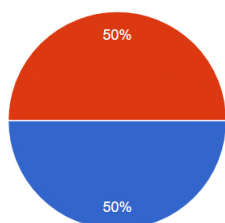
1.2.5 Zo ja, beschrijf dit speciale arrangement

Zeven scholen hebben een speciaal arrangement voor een groep leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, te weten:

- extra ondersteuning door inzet onderwijsassistentie, onderzoek en observatie door psycholoog, inzet spelbegeleiding, inzet logopedie.
- groepsarrangement voor ZML leerlingen, groepsarrangementen voor SEV op ZML niveau
- arrangementsaanvraag door te grote instroom vierjarig
- school voor langdurig chronisch zieken
- tyltyl groep met extra zorgassistentie > vijfwijzergroep
- structuurgroep, onderwijszorggroep en observatiegroep jonge kind
- maatwerk, IPG, individuele trajecten.

1.3 Aanpassingen SOP en ambities

1.3.1 Hebben ontwikkelingen en ervaringen in het schooljaar 2016-2017 geleid tot aanpassingen in het Schoolondersteuningsprofiel?

Ja
Nee

1.3.2 Zo ja, waar bestaan deze uit?

Naast het jaarlijks aanpassen van het SOP aan de huidige stand van zaken, wordt specifiek aangegeven:

- aanpassing van de zorgdocumenten door het beredeneerd lesstofaanbod in kaart te brengen voor het SO en het VSO. Voor het VSO is de visie op arbeidstoeleiding in kaart gebracht en worden er competentielijnen voor arbeidstoeleiding vastgesteld
- grenzen van de zorg (aannamebeleid) beter 'bewaken'
- het preciezer beschrijven van de kenmerken van profiel 2
- ook observaties en complexere leerling zijn nu optioneel participeren bij observatieplaatsing SOi
- Maatwerk, > onderwijs zorgarrangementen, Schoolpoli in de school
- duidelijkere beschrijving van mogelijkheden en vooral de grenzen. De uitwerking van de diverse pakketten moet nog gedaan worden.

1.3.3 Wat zijn de ambities m.b.t. de resultaten / opbrengsten van passend onderwijs in deze school?

Vier scholen geven geen specifieke ambities aan. De andere ambities zijn voor een groot deel gericht op het versterken van het aanbod aan leerlingen met speciale behoeften en daarmee het voorkomen van thuiszitten. Specifiek genoemde ambities zijn bij de antwoorden op de vraag hieronder meegenomen.

1.3.4 Welke specifieke ambities zijn er t.a.v. de resultaten passend onderwijs, de extra ondersteuning en welke doelgroep betreffen ze?

De ambities m.b.t. de extra ondersteuning van de scholen hebben betrekking op

- de jonge (risico-)kinderen (7 x):
 - jonge risicokind opnemen in observatie om vervolgtraject in beeld te krijgen (3x)
 - kijken naar ontschotting bij jonge risico leerlingen (2 x)
 - een aanbod voor kleuters
 - onderwijsassistenten voor zeer jong kleuters op verzorgingsniveau
- cluster 4 / gedrag (5 x)
 - opvang van cluster 4 leerlingen in Stadskanaal
 - LVG+ arrangement, een arrangement waarin we leerlingen van cluster 4 met een schorsing/ verwijdering kunnen opvangen
 - betere begeleiding bij leerlingen met gedragsproblematiek
 - schoolbrede afspraken rondom gedrag (hele school)
 - SBO-plus groep voor complexer gedrag

- samenwerking met de zorg (4 x)
 - een onderwijszorggroep profiel1-2 (2 x)
 - het bieden van een onderwijszorgarrangement binnen onze eigen school, zodat leerlingen tijdelijk minder onderwijs kunnen volgen en opgevangen kunnen worden binnen onze eigen setting
 - structureel zorgoverleg met CJG en zorg daarbij, integrale intake, zorg in school, ZML-aanbod ontwikkelen etc.
- ontschotting (waaronder symbiose) (3 x)
 - schakelgroep SO-SBO (2 x)
 - symbiosegroep SBO-regulier
- passend aanbod (2 x): bestendigen en nog passender maken
- ontschotting SO-ZML en SBO
- een anti-aanbod voor leerlingen met een hoog uitstroomperspectief en een ZML- aanbod
- een structuurgroep voor leerlingen die (nog) niet of tijdelijk niet in staat zijn om in de groep te functioneren
- verbeteren arbeidsroute SO-VSO, de voorbereiding op de vervolgbestemming optimaliseren
- meer samenwerking met SBO en PRO
- systematiek in werkwijze Maatwerk en IPG i.s.m. het SWV, verdieping integrale intake
- SBO+-arrangement
- aanbod praktijkvakken
- meer thuisnabij onderwijs
- speerpunt taal en het blijven aanscherpen van het didactisch/pedagogisch handelen instroom verbreden door samenwerking in het SOi en de kleuterinstroom samenvoegen.

1.3.5 Welke expertise is hiervoor nodig?

De aangegeven benodigde expertise valt onder te verdelen in:

- inzet extra ondersteuning voor de doelgroep (8 x)
 - verpleegkundige, verzorgende onderwijsassistentie
 - gedragsspecialist, sterke pedagoog en pedagogisch ondersteuner
 - specialistische expertise
 - desk autisme en gedragsexpert
 - gedragsdeskundigen
 - een ECT team, gericht op preventie
 - observatie, extra inzet orthopedagoog en IB
- kennis van en ervaring met (4 x)
 - gedrag van de doelgroep
 - speciale methodieken
- deskundigheidsbevordering van teamleden bij deze items (4 x)
- handelingsplanning regelmatig evalueren
- inzet PGB
- samenwerkingsrelaties ontwikkelen
- een adviseur om de ontschotting te begeleiden.

1.3.6 Wat is er nodig vanuit het SWV PO 20.01 om deze ambities te realiseren?

Drie scholen hebben deze vraag niet beantwoord. Wat er volgens de andere scholen nodig is, is:

- geld en middelen (7 x)
- meedenken (3 x)
- ondersteuning / samen optrekken (2 x) (leerplicht, inspectie, zorg)
- initiatief nemen tot (4 x)
 - afstemming onderwijs en zorg op regionaal niveau
 - OZA en crisisopvang
 - bevorderen samenhang tussen diverse onderwijsvormen
 - maatwerk
- een goed infocentrum waar scholen idee en mogelijkheden kunnen opdoen, waar mensen zijn die scholen de weg kunnen wijzen
- visie
- faciliteren groepsarrangementen.

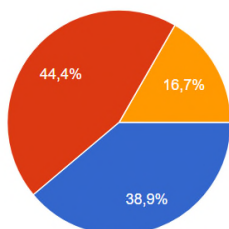
1.3.7 Wat is er nodig van andere partners zoals gemeenten en (jeugd)zorgpartners?

Zestien scholen hebben deze vraag beantwoord. Wat er van partners als gemeenten en (jeugd)zorg partners nodig is om de ambities te realiseren, is:

- samenwerking (7 x): gestructureerd en structureel, één plan, concrete afspraken naar scholen, concrete uitvoering, convenanten
- expertise (3 x): meedenken, relevante deskundigheid, maatwerk
- inzet middelen (3 x): voor het formeren van kleinere groepen, voor de inzet van externen
- passende ondersteuning (3 x): zoals leerlingenvervoer, praktische begeleiding, gedeelde medische zorg.

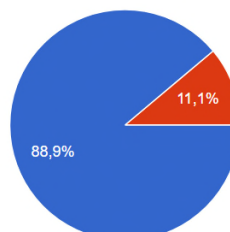
HOOFDSTUK 2 AANTAL LEERLINGEN EN OPP'S

2.1 Is er sprake van krimp of groei ten opzichte van het aantal leerlingen op 1 oktober 2015?

Krimp
Groei
Gelijk gebleven

2.2 Is er voor iedere leerling op deze school een OntwikkelingsPerspectiefPlan (hierna OPP) opgesteld?

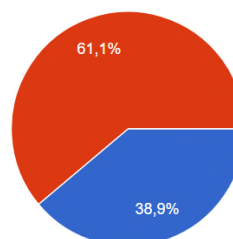

Ja
Nee

2.3 Hoe vaak per jaar vindt een evaluatie van de OPP's plaats?

De evaluatie van de OPP's vindt bij 14 scholen twee keer per jaar plaats, bij 1 school minimaal 1 keer per jaar en bij 3 scholen 1 keer per jaar.

2.4 Zijn de doelen van de OPP's gehaald?

Ja
Nee

2.5 Op welke manier worden ouders betrokken bij het opstellen van een OPP?

Eén school geeft aan dat ouders nog niet betrokken worden en dat een procedure in voorbereiding is. Bij alle andere scholen worden ouders - via oudergesprekken - betrokken:

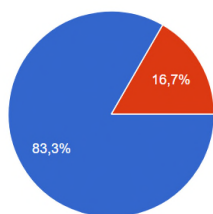
- bij het tekenen (na inhoudelijk gesprek / voor het plannende gedeelte / mede opstellen / evaluaties) (5 x)
- bij het concept met de mogelijkheid om input te geven, ook na evaluaties bij het maken van vervolgafspraken (4 x)
- direct na het opstellen en bij de voortgang, bijstelling en evaluatie (3 x)
- bij de intake (2x)
- bij het opstellen van een OPP (2 x)
- om de doelen en het uitstroomperspectief te bespreken (2 x)
- bij het vaststellen voor een nieuw schooljaar.

HOOFDSTUK 3 INSTROOM

3.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Instroom			
1. Instroom leerlingen in groep 1 vanuit:			
▪ Peuterspeelzaal/Kinderdagverblijf	12	6	18
▪ MKD/KDC	36	20	56
▪ Rechtstreeks vanuit thuissituatie	4	1	5
▪ Overig	18	11	29

3.1.1 Is er bij de aanmelding van 4 jarigen vanuit het voorschoolse traject regelmatig contact met een zorginstantie?

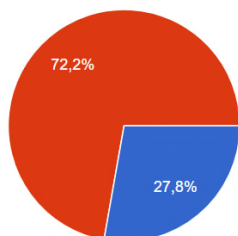
Ja
Nee

3.1.2 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente in de overgang van het voorschoolse traject naar de basisschool?

Bij drie scholen is dit niet bekend of wordt niet van toepassing aangegeven. Twee scholen geven aan dat er op dit moment aan gewerkt wordt. Eén school vult in dat de samenwerking tussen onderwijs en zorg slecht geregeld is in de gemeente, één school vult in dat het afhangt van de gemeente (leerlingen uit drie provincies) en één school vermeldt dat er onderling contact is met de zorg, maar dat de samenwerking met de gemeente beter kan. De tien andere scholen benoemen:

- goede overdracht van informatie (5 x)
- het elkaar goed kennen (2 x)
- overleg met MKD, KDC en peuterspeelzalen
- goede afstemming
- structureel overleg
- samen onder 1 dak EKEP certificaat... Een kind Een Plan
- evt. observatie in voortraject door expertisecentrum
- gesprekken met de peuterspeelzaal, ook op leidinggevend niveau. Peuterspeelzaal-leidsters zijn op bezoek geweest.

3.1.3 Zijn er binnen de gemeente afspraken over samenwerking tussen zorg en onderwijs in de overgang voorschool – school vastgelegd?

Ja
Nee

3.1.4 Wat kan nog beter?

Vijf scholen geven geen antwoord op deze vraag, volgens één school hangt het van de gemeente af en volgens één school kan alles beter. De andere scholen geven de volgende verbetermogelijkheden aan:

- vroegtijdig actie ondernemen (4 x): eerder aanmelden, kinderen nog eerder in beeld brengen, inschakelen van professionals om te kijken of de leerlingen op een goede onderwijsplek terecht gaan komen
- WIJ teams (2 x) meer overzicht i.v.m. de verschillende WIJ teams en de eigen aanpak en werkwijze van deze teams en aansluiting bij deze teams
- directe inzet van middelen. Er moet nu veel onderhandeld worden, verwijzingen naar bepaalde instanties. Teveel bureaucratie er om heen
- ondanks vorenstaande komt het voor dat de informatie traag/te laat verstrekt wordt of dat de juiste persoon binnen een organisatie moeilijk te vinden is
- meer kennis over het SO bij KDC
- inroosteren therapie en verhelderen bekostigingsvraag
- nog niet alle voorschoolse voorzieningen doen actief mee.

3.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Instroom			
2. Instroom leerlingen na groep 1 vanuit:			
·BaO	233	35	268
·SBO	31	21	52
·SO	20	13	33
·Overig	11	8	19
leeftijd 5-7 jaar	102	21	123
leeftijd 8-10 jaar	124	20	144
leeftijd 11-12 jaar	33	17	50

3.2.1 Wat zijn de effecten van de zij-instroom voor de school? (groeps grootte e.d.)

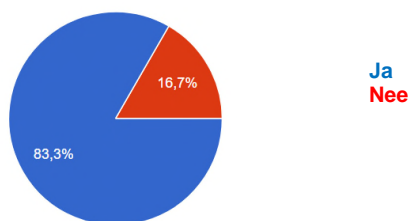
Twee scholen vullen niet van toepassing in, één school ervaart geen problemen tot dusver en één school is vol en kan door ruimtegebrek geen tussentijdse leerlingen plaatsen.

De tussentijdse instroom blijkt met name effect te hebben op de groepssamenstelling en daarmee de groepsdynamiek, dit wordt 10 keer genoemd. De continuïteit staat onder druk, de onrust in de groepen geeft de nodige druk voor leerkrachten en ib'ers, iedere keer als een leerling instroomt, moet de vorming van het groepsproces weer opnieuw worden begeleid. Eén school heeft in de basis alleen na de kerstvakantie een instroommoment. Voor de leerkrachten betekent dit nu twee momenten waarop een groepsplan en OPP geschreven of gewijzigd moet worden. Bij een andere school vindt, verband met de onrust, alleen bij zeer hoge uitzondering instroom op een ander moment plaats.

Naast het effect op de groepssamenstelling wordt het effect op de groeps grootte vaak genoemd (6 x). Groepen raken vol, soms is het gebouw fysiek vol en al op twee scholen is halverwege het jaar met een nieuwe groep gestart.

Eén school geeft aan dat met de tussentijdse instroom de problematiek verzwaart, dat er sprake is van meer gedragsproblematieken en ontvlambare leerlingen.

3.2.2 Is er bij een instroom van een leerling na groep 1 regelmatig contact met een zorginstantie?

3.2.3 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg / gemeente bij de zij-instroom van nieuwe leerlingen?

Vijf scholen vullen hier niet van toepassing of niet bekend in, één school geeft aan dat de samenwerking nog opgestart moet worden en twee scholen geven aan dat er incidenteel samenwerking plaats vindt.

Als positieve factoren noemen de overige scholen:

- goed onderling overleg (4 x)
- betrokkenheid bij / gezamenlijke intake (4 x)
- korte lijnen (2 x), men kent elkaar en de betrokkenheid van Jeugdhulp zit verweven in de zorgstructuur
- een goede regievoering: hier hangt het van af en dit verschilt per zorginstantie.

3.2.4 Wat kan nog beter?

Vijf scholen vullen hier niet van toepassing of niet bekend in. Verbetermogelijkheden die door de andere scholen aangegeven worden, zijn:

- een degelijke werkwijze afspreken (2 x)
- aandacht voor goede regievoering (2 x): voorstander van 1 zorg-medewerker voor de hele school, die kennis heeft van de verschillende werkwijzen van gemeenten en zorginstanties en daardoor maatwerk kan leveren. Het zorgaanbod is voor onze school te versnipperd / concrete betrokkenheid van Jeugdhulp, op eigen initiatief (2 x).
- inroosteren therapie en verhelderen bekostigingsvraag (2 x).
- structurele samenwerking met deskundige medewerkers

- meegaan naar een kennismakingsbezoek is van toegevoegde waarde
- afstemmingsgesprek inzet zorgmiddelen op school
- snelheid in toekennen TLV
- ondanks dat het over het algemeen goed loopt, komt het voor dat de informatie traag/te laat verstrekt wordt of dat de juiste persoon binnen een organisatie moeilijk te vinden is
- kennisdelen en personele inzet afstemmen.

3.3 Geen tijdig en passend aanbod

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Instream			
3. Hoeveel leerlingen kon u niet tijdig een passende plek bieden bij aanmelding?			
Aantal leerlingen waarbij de termijn is overschreden	0	0	0
Aantal leerlingen waarbij de school geen passend aanbod kon bieden.	8	0	8

Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens levert op dat 2 van de 8 leerlingen niet geplaatst konden worden omdat de school vol zat.

3.3.1 Voor welke ondersteunings- en onderwijsbehoeften had deze school geen tijdig en passend aanbod?

Scholen hebben het vaakst geen tijdig en passend aanbod voor leerlingen met ernstige gedragsproblemen, dit wordt 8 keer genoemd. Dit betreft dan specifiek:

- leerlingen met ernstige gedragsproblemen die niet kunnen functioneren binnen de school
- leerlingen met extreem gedrag (o.a. ODD)
- leerlingen met zeer ernstige gedragsproblemen die vaak te maken hebben met ernstige hechtingsproblematiek wat uitmondt in externaliserend gedrag
- leerlingen met psychiatrische problematiek
- observatieleerlingen met gedragsproblemen: leerlingen die snel overprikkeld zijn en in een groep van 16 leerlingen, met elk hun eigen problematiek, niet kunnen functioneren, leerlingen die op het BAO veel/alleen maar 1 op 1 begeleiding hebben gehad, leerlingen die lange tijd thuis gezeten hebben en weer moeten invoegen
- leerlingen met extreme agressie en cluster 2 problematiek
- leerlingen met internaliserend gedrag (angstige leerlingen) die thuis hebben gezeten.

Daarnaast noemen scholen het aanbod aan leerlingen met (zwaar) autisme (2 x), ZML-leerlingen (2 x), leerlingen van de onderwijszorggroep profiel 1 / 2, leerlingen met specifieke lichamelijke belastingstress, leerlingen met individuele spraaktaal ondersteuningsbehoeften, leerlingen met individuele persoonlijke verzorgingsvragen.

3.3.2 Wat is er gedaan om deze onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in beeld te krijgen?

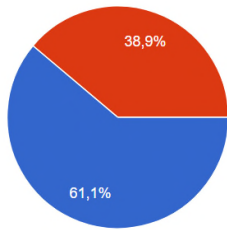
Om een analyse op leerlingniveau te krijgen wordt veelvuldig (groot) overlegd, ondersteund door onderzoeken, testen en observaties. Dit laatste wordt door 6 scholen genoemd, waarbij de observaties gedaan worden door medewerkers van het expertisecentrum / de orthopedagoog / de AB / de gedragsdeskundige. Twee scholen geven aan een TLV-aanvraag te hebben gedaan bij de CvA. Andere handelingen die genoemd worden zijn:

- het ondersteuningsaanbod vergelijken met het SOP
- externe hulpverleningspartijen inschakelen om mee te kijken/denken, expertise andere SO-scholen vragen
- doelgroepenmodel.

3.3.3 Is een arrangement eventueel in combinatie met de zorg overwogen?

3.3.4 Welk advies is aan ouder(s)/verzorger(s) gegeven?

Vijf scholen vullen bij deze vraag niet van toepassing in. Twee scholen hebben ouders geadviseerd de leerling nog even op school te laten om naar verdere mogelijkheden te kijken. Zes scholen hebben samen met ouders gezocht naar een betere, passende plek

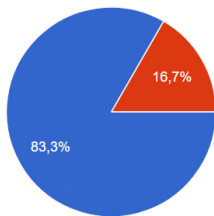
Ja
Nee

en ouders het advies gegeven de leerling naar een andere school / ander onderwijs te laten gaan. Ook vijf scholen hebben ouders geadviseerd jeugdhulpverlening in te schakelen: contact zoeken met het CJG (voor het laten doen van onderzoek / voorschrijven van medicatie, meer zorg en minder onderwijsaanbod).

3.3.5 Welke school binnen het SWV PO 20.01 had het passende aanbod?

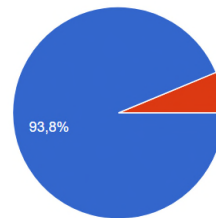
Voor vijf scholen is deze vraag niet van toepassing of is het antwoord niet bekend. In vijf gevallen was er geen passend onderwijsaanbod (waarvan één keer een behandelsetting als passend aanbod wordt genoemd), in vier gevallen was dit cluster 4, in twee gevallen cluster 4 of cluster 3, in twee gevallen cluster 3, in twee gevallen de eigen school.

3.3.6 Zijn er observatievoorzieningen binnen het bestuur of de subregio beschikbaar?

Ja
Nee

3.3.7 Zo ja, is daar wel eens gebruik van gemaakt?

Ja
Nee

HOOFDSTUK 4 EXTRA ONDERSTEUNING

4.1. Arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Inzet extra ondersteuning			
1.Hoeveel leerlingen hebben arrangementen waar ook een zorginstelling bij betrokken is?	5	60	65

Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat het aantal van 5 onder SBO door 1 school is gemeld. Het aantal van 60 onder SO is het totaal van wat door 2 scholen is gemeld. De overige scholen hebben hier niets of 0 ingevuld. De vragen hieronder zijn door alle scholen ingevuld.

4.1.1 Hoe verloopt de samenwerking met de zorg bij arrangementen waarbij de zorg betrokken is? Wat gaat goed en wat kan beter?

Zes scholen hebben hier geen ervaring mee en / of geven aan dat het niet van toepassing.

Zes scholen zijn met name positief over de samenwerking met de zorg: het overleg, de afstemming en de samenwerking met samenwerkingspartners (MKD, UMCG, Team050, PGB-ers) verlopen goed. Wat wel beter kan volgens deze scholen is dat er veel mensen betrokken zijn bij 1 leerling (hierdoor ontstaan er gauw onduidelijkheden) en dat de instroommomenten beter afgestemd kunnen worden.

Vier scholen zijn minder positief, want:

- de coördinatie blijft bij school liggen, wat een zware wissel op de ib'er trekt
- het kan beter als we komen tot 1-loket
- de afstemming met de gemeente loopt moeizaam, langs elkaar, geen afstemming en onbekendheid met onze doelgroep
- het moet nog worden opgestart, er is veel betere afstemming nodig.

Tot slot geven twee scholen aan dat de samenwerking wisselend is, het hangt ervan af wie betrokken is en hoe de samenwerking verloopt. Dit is nog wel eens persoonsafhankelijk.

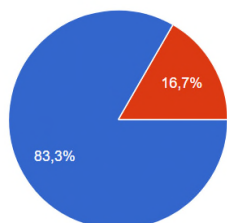
4.1.2 Geef een voorbeeld van een arrangement binnen deze school waarbij ook een zorginstelling betrokken is (onderwijszorgarrangement).

Van de 18 scholen geven 12 scholen de volgende voorbeelden van betrokken zorginstellingen bij een leerling:

- een arrangement met Elker, Team050, Kentalis, VISIO
- jonge kinderen met plaatsing op MKD
- VSO leerling vanuit het SWV Fryslân
- samenwerking met een zorgboerderij waar de leerling ook een dag naar toe gaat, begeleiding 1 op 1 door Team050, Accare schoolpoli is op school als de leerling er ook is, leerling is op 't Koepeltje geplaatst ('s Heeren Loo), omdat hij geen onderwijs kon volgen, opbouw na thuiszitten waarbij de hulpverlener de uren dat het kind op school is ook aanwezig is
- 2017-2018: samenwerking met REIK
- leerling met fysieke problemen waarbij de therapie verzorgd wordt door revalidatiecentrum Beatrixoord - UMCG
- kind met autisme waarbij Accare betrokken is
- EKEP
- Team050, NOVO
- onderwijszorg groep, met inzet van NOVO
- Maatwerk, IPG, alle lesgroepen
- vanuit Elker is BOOG betrokken, deze geeft ook speltherapie. Vanuit Accare wordt onderzoek gedaan en meegedacht over de aanpak. Accare is ook casemanager in het geheel en heeft bij de gemeente een onderwijszorgarrangement aangevraagd. School heeft geld geïnvesteerd voor een onderwijsassistent, deze gelden komen vanuit het samenwerkingsverband.

4.2 Crisis- of observatieplaatsen binnen de school

4.2.1 Zijn er binnen deze school crisis- of observatieplaatsen?

Ja
Nee

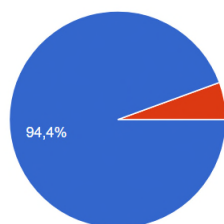
4.2.2 Zo ja, geef aan hoeveel

15 scholen hebben observatieplaatsen. Eén school heeft geen reguliere plaatsen, maar een plaats kan in overleg gecreëerd worden, een andere school heeft geen vast aantal, dit is afhankelijk van de vraag. Het aantal observatieplaatsen bij de andere scholen varieert is als volgt:

- 1
- 2 (2 x)
- maximaal 2 (2 x)
- 2-4
- 3 (2 x)
- 4 (2 x)
- 5
- 10
- 40

4.3 Leren van en met elkaar

4.3.1 Werkt deze school samen met andere S(B)O-scholen op het gebied van kennisoverdracht en expertise in de (sub)regio?

Ja
Nee

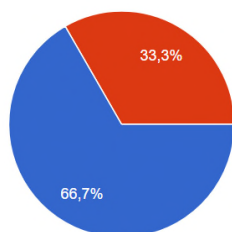
4.3.2 Zo ja, beschrijf op welke manier

Zeventien scholen werken samen met andere S(B)O-scholen, op de volgende manier:

- via het SBO-netwerk van Groningen/Drenthe/Overijssel (voor directies en ib'ers) (5 x)
- SO- scholen gezamenlijk overleg/scholing/werkgroepen van directie, orthopedagogen, stage bureaus en ib'ers, gezamenlijke nascholing LECSO (2 x)
- (VSO), SO, en SBO in één cluster en in één gebouw (2 x)
- samenwerking SOi binnen eigen bestuur, 1 Commissie van Begeleiding, delen van schoolmaatschappelijk werker. Interne begeleiders werken samen (2 x)

Andere vormen die genoemd worden, zijn: intervisie, collegiale consultatie, MPO's, studiedagen voor het personeel, overleg en het samen opzetten van arrangementen, gezamenlijk IB overleg en samenwerking op toelating (commissie van begeleiding), gezamenlijk overleg van orthopedagogen, directies etc., door het uitlenen van personeel (logopedist, SMW).

4.3.3 Werkt deze school samen met andere scholen in de (sub)regio om zoveel mogelijk leerlingen een passende plek te kunnen bieden?

Ja
Nee

4.3.4. Zo ja, geef aan op welke manier

Twaalf scholen werken samen met andere scholen in de (sub)regio om zoveel mogelijk leerlingen een passende plek te kunnen bieden. Dit doen zij door gezamenlijk overleg tussen scholen over leerlingen / verwijzingen, incl. MPO's (8 x) en door het inzetten van het expertisecentrum (4 x) voor onderzoek, observaties, begeleidingen en advies.

4.4 Solidariteitsfonds

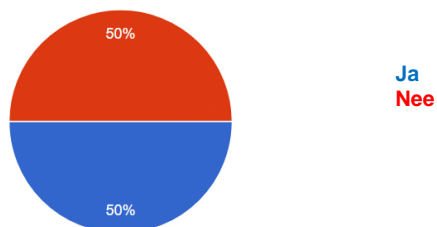
Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Inzet extra ondersteuning			
2. Voor hoeveel leerlingen heeft u een beroep gedaan op het solidariteitsfonds?	31	9	40
leerling < 8 jaar	27	1	28
leerling > 8 jaar	4	8	12

Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens levert op dat in het SBO door 5 scholen een beroep is gedaan op het fonds, in het SO door 1 school.

4.4.1 Geef een voorbeeld van een casus waarvoor een beroep is gedaan op het solidariteitsfonds

Elf scholen hebben in het schooljaar 2016 - 2017 een beroep gedaan op het solidariteitsfonds. Vier scholen noemen als voorbeeld een leerling vanuit de onderinstroom, één in een arrangement met KDC-thuisonderwijs. Twee scholen noemen verhuisleerlingen in lastige situaties: ingewikkelde nieuwe thuissituatie of nog geen beheersing van de Nederlandse taal. Verder worden genoemd: een crisis leerling door een BAO overstap, een dreigende thuiszitter die niet op SBO in observatie kon (teveel medische zorg, maar ook een te laag niveau voor een LZ- indicatie), een leerling met het Downsyndroom, een leerling met een TLV SO waar op het moment geen plaats voor is. Tenslotte zijn er ook groepsarrangementen aangevraagd en middelen voor logopedische ondersteuning.

4.4.2 Is deze leerling hiermee behouden gebleven voor de school?

4.4.3 Bij nee, wat is de reden?

De volgende redenen worden vermeld:

- de leerling kreeg teveel onaangepast gedrag en raakte op cognitief gebied ook nog te ver achterop. Er was geen sprake meer van 'leren' op de basisschool
- tijdelijk totdat er ruimte is op het SO, anders komt hij thuis te zitten en dat willen we niet. We hebben ook voor andere leerlingen het solidariteitsfonds aangesproken en deels zitten die leerlingen nog bij ons op school. Een van de leerlingen is naar het SO gegaan.

4.5 Arrangementen cluster 2

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Inzet extra ondersteuning			
3. Hoeveel leerlingen hebben een cluster 2 arrangement?	9	1	10

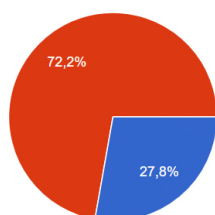
Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat in 4 SBO-scholen samen 9 cluster 2 arrangementen zijn. 1 SO-school heeft een cluster 2 arrangement.

HOOFDSTUK 5 UITSTROOM

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
Uitstroom			
1. Aantal leerlingen (geen verhuizing) die tussentijds zijn uitgestroomd in het kader van het vinden van een passende plek naar:			
· regulier BAO	3	2	5
· SBO	3	5	8
· SO	22	4	26
· Observatievoorziening	7	0	7
· Maatwerktraject	1	0	1
· Overig	2	2	4
2. Uitstroom leerlingen vanuit groep 8 naar:			
VO	153	10	163
VO met arrangement	17	10	27
VSO	22	102	124

Uit analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat er bij 5 SBO-scholen geen tussentijdse uitstroom is ingevuld. Bij 3 SO-scholen is dit ook het geval. Daarnaast hebben twee SBO-scholen de vraag de uitstroom van leerlingen vanuit groep 8 niet ingevuld. Bij VO met arrangement geeft 1 SBO-school aan dat de 28 leerlingen die uitstromen naar het PRO niet meegeteld zijn. Dit zal – gezien het totale aantal leerlingen die naar het VO met arrangement gaan – door meer scholen zo geïnterpreteerd kunnen zijn.

5.1 Is er voor de tussentijdse verwijzing naar een andere passende plek nog een arrangement of andere ondersteuning ingezet om de leerling voor de eigen school te behouden?

Ja
Nee

5.2 Zo ja, waarom was deze extra inzet nog niet voldoende om de leerling op school te kunnen houden?

Vijf scholen hebben voor de tussentijdse verwijzing naar een andere passende plek nog een arrangement of andere ondersteuning ingezet om de leerling voor de eigen school te behouden. Deze inzet bleek niet voldoende om de verwijzing te voorkomen, omdat de problematiek niet opgelost was (2 x), de leerlingen meer vragen dan een SBO kan bieden (2 x) en omdat zorg / behandeling voorliggend was.

5.3 Zo nee, beschrijf de reden

Dertien scholen hebben aangegeven geen arrangement of andere ondersteuning te hebben ingezet om de leerling te behouden voor de eigen school. Vier scholen geven antwoord op deze vraag. Twee scholen benoemen hierbij dat wanneer er geschakeld kan worden, die overgang gestimuleerd wordt (als het helder is dat de school geen passend aanbod heeft). Bij een andere school waren de grenzen bereikt: er was sprake van een forse mate van handelingsverlegenheid. De veiligheid voor leerkrachten en teamleden kon niet gewaarborgd worden. En in het laatste geval ging het om een ouderkeuze om te verhuizen en van school te veranderen.

5.4 Wat is er nodig om meer leerlingen terug te laten stromen naar het regulier basisonderwijs?

Eén school heeft deze vraag niet ingevuld en twee scholen geven aan dat dit niet mogelijk is: met de huidige leerlingen / doordat er teveel medische zorg nodig is. Zes scholen noemen het belang van kennis(overdracht): meer kennis (en durf) in het BAO (3 x), meer en betere kennis in het kader van Passend Onderwijs en kennis van de doelgroep. Andere suggesties m.b.t. het regulier BAO zijn (8 x): kleinere groepen (3 x), meer handen in de klas, basisscholen die open staan voor mogelijkheden, de basisondersteuning vergroten, een andere

inrichting van het regulier onderwijs, meer expertise op het gebied van gedrag. Meer en betere samenwerking tussen S(B)O en regulier BAO wordt door 3 scholen genoemd. Andere oplossingen hebben te maken met geld, een kwaliteitsimpuls en blijvende PGB inzet op schooltijden.

HOOFDSTUK 6 (DREIGENDE) THUISZITTERS

6.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
(Dreigende) thuiszitters			
1. Aantal leerlingen dat niet volledig naar school gaat in overleg met de leerplichtambtenaar.	8	8	16

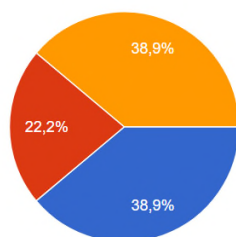
Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens maakt duidelijk dat 3 SBO- en 3 SO-scholen gezamenlijk elk 8 leerlingen hebben die niet volledig naar school gaan. Meer scholen hebben verder antwoord gegeven op de kwalitatieve vragen hieronder en zijn dus wel bekend met leerlingen die niet volledig naar school gaan, alleen betreft het dan niet het schooljaar 2016-2017.

6.1.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen niet volledig naar school gaan.

Voor zes scholen is deze vraag niet van toepassing. De andere scholen noemen de volgende oorzaken:

- gedragsstoornissen / psychiatrische stoornissen die het naar school gaan of het in de klas kunnen functioneren belemmeren (3 x)
- overvraging door angststoornis, ASS hechtingsproblematiek en of trauma: vermoeidheid, overprikkeling (3 x)
- extreem gedrag waarbij de veiligheid in het geding is (2 x)
- belastbaarheid (conditioneel / fysieke gezondheid), te lang laten zitten op de basisschool (2 x)
- ouders die niet meewerken bij verwijzing
- grote behoefte aan meer praktisch werken
- bij hele jonge leerlingen kan de start in het onderwijs te zwaar zijn. Zij starten dan gefaseerd
- niet op alle dagen PGB aanwezig
- bijv niet ingeregeld zijn van zorg of medicatie
- systeem problematiek.

6.1.2 Is de leerplichtambtenaar bij alle casussen betrokken?

Ja
Nee
Niet van toepassing

6.1.3 Indien nee, geef een toelichting

Vier scholen hebben bij de vraag hiernaast aangegeven dat de leerplichtambtenaar niet bij alle casussen betrokken is. Dit omdat het in de meeste gevallen gaat om kortdurende en tijdelijke maatregelen, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van het inregelen van medicatie waarbij de prognose is dat dit binnen een week is ingeregeld. Eén school antwoordt hier dat de leerplichtambtenaren op de hoogte zijn, maar dat het niet mogelijk is een afspraak op de school te maken. Dit probeert de school al een jaar voor elkaar te krijgen.

6.1.4 Welke andere instanties zijn bij de casussen betrokken?

Dertien scholen noemen hierbij de volgende instanties: CJG / Wij-teams (6 x), onderwijsconsulent (3 x), Accare (3 x), verschillende jeugdhulpinstanties afhankelijk van de casus, zoals Lentis, Rzijn, Timpaan, Molendrift, Team 050, Inter-Psy, zorgboerderijen, gezinsvoogden, politie en inspectie.

6.1.5 Hoe worden ouders en zorg betrokken bij de voortgang van de schoolgang van dreigende thuiszitters?

Op deze vraag wordt door alle scholen geantwoord dat ouders betrokken worden bij de voortgang van de schoolgang van hun dreigende thuiszittende kinderen door gesprekken: met de ib'er, met het ondersteuningsteam, middels MPO's, evaluatiegesprekken, een gesprekkencyclus etc.

6.1.6 Wat is nodig om deze leerlingen volledig naar school te kunnen laten gaan?

Voor vier scholen is deze vraag niet van toepassing. Voor veel scholen (6 x) is samenwerking met ouders en zorg nodig, zorgend voor een stabiele thuis- en schoolsituatie, waarbij een goede analyse van het probleem gemaakt wordt en ook zorg in school ingezet kan worden. Voor drie scholen is behandeling voorliggend, met een langzame opbouw richting onderwijs. Twee scholen noemen het (tijdelijk) kunnen plaatsen op een andere school / locatie. Andere suggesties zijn: meer handen in de groepen en uitbreiding van (ondersteunende) uren, deskundigheidsbevordering van leerkrachten, meer specialistische hulp, meer rustmomenten / plekken op school en flexibeler leerlingenvervoer (met de vraag daarbij of dat wenselijk is voor de leerling) en maatwerk.

6.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
(Dreigende) thuiszitters			
2. Aantal thuiszitters (In die bij u ingeschreven staan maar al vier weken ongeoorloofd niet naar school gaan)	0	2	2

Uit de analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat 1 SO-school 2 leerlingen heeft die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan.

6.2.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen helemaal niet naar school gaan.

Tien scholen hebben deze vraag beantwoord. De meeste genoemde oorzaak wordt toegekend aan de problematiek van de leerling die gevolgen heeft voor de belastbaarheid (5 x): psychiatrische-, medische- en angstproblematiek. Een andere oorzaak die gegeven wordt, is het gevolg van de problematiek voor het onderwijs (4 x) : een onveilige situatie voor de andere leerlingen, teveel individuele begeleiding nodig, geen passend onderwijssysteem. En als laatste oorzaak wordt de relatie kind en systeem genoemd (3 x): geen participatie van ouders, conflict tussen school en ouders.

6.3 Procedures en ontheffingen

Opbrengsten Monitor SWV PO 20.01 versie SBO / SO			
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.295	608	1.903
(Dreigende) thuiszitters			
3. Aantal procedures waarbij de onderwijsconsulent betrokken is.	3	2	5
4. Aantal procedures waarvoor een officiële klacht of bezwaar is ingediend.	0	2	2
5. Aantal leerlingen waarvan u weet dat ze een ontheffing hebben	3	0	3

Analyse van de aangeleverde leerlingenstromen levert het volgende op:

m.b.t. 3: 3 SBO-scholen en 2 SO-scholen hebben een procedure lopen waarbij een onderwijsconsulent betrokken is.

m.b.t. 4: 1 SO-school heeft 2 procedures waarvoor een officiële klacht of bezwaar is ingediend.

m.b.t. 5: 2 SBO-scholen weten van 3 leerlingen die een ontheffing hebben.

HOOFDSTUK 7 OVERIG

7.1 Welke professionaliseringsactiviteiten worden voor de medewerkers georganiseerd m.b.t. omgaan met verschillen?

Twee scholen geven aan op dit moment nog geen specifieke acties op dit terrein te organiseren, waarbij bij één school wel een verdiepingsslag wordt aangemaakt in het analyseren waardoor verschillen duidelijker worden. Twee besturen bieden hun scholen en leerkrachten een aanbod via een eigen academie (de SOOOG- en O2G2-Academie). Veel scholen benoemen hier in het algemeen de vorm van de activiteiten: professionalisering wordt georganiseerd via studiedagen, symposia, coaching, intervisie, cursussen, opleiding, teamtrainingen, leergangen, scholing, margedagen. Als specifieke onderwerpen m.b.t. het omgaan met verschillen worden de volgende onderwerpen genoemd:

- scholingsmodules van Effectief Onderwijs/Noordelijk Onderwijs Gilde
- LECSO gedrag
- ZIEN
- teken je gesprek
- nascholing op gebied van verschillende stoornissen
- ZMOLK-ers cursus
- scholingsplan opgesteld op diverse onderdelen: gedrag, autisme, taalvaardigheid ontwikkelen, medische aspecten > wat kan en mag wel
- externe opleidingen zoals Master SENN
- ABC, SGG.

7.2 Hoe worden de medewerkers geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs?

Medewerkers worden met name geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs via team- of personeelsvergadering (11 x) en nieuwsbrieven (8 x, waarvan 2 x LECSO). Daarnaast worden genoemd via de directie (2 x), mailing (2 x), de leden van het MT, mondelinge voorlichting, bijeenkomsten van het SWV, de vakbond, landelijke dagen, congressen, literatuur, vakgroepen.

7.3 Welke verwachtingen / vragen van ouders zijn er m.b.t. de zorgplicht / mogelijkheden van passend onderwijs?

De antwoorden lopen uiteen tussen geen (7 x) en zeer divers (2 x). Expliciet genoemd worden:

- kleinere groepen, inzet dyslectische kinderen
- dat alle scholen zorgplicht hebben, dat moet vaak uitgelegd worden
- passend aanbod voor hun kind en op maat
- dat we alleen met hun kind te maken hebben qua extra ondersteuningsbehoeften. Dit is uiteraard helaas niet zo
- wat is passend voor mijn kind? Profielen ZML
- vaak te hoge verwachtingen van het BAO bij ouders die hun kind bij ons aanmelden
- veel vragen komen bij intake en keukentafelgesprek aan de orde: verantwoordelijkheden bij medicatie, sondevoeding, protocollen, deeltijd onderwijs, inzet PGB hoe regelen we dat? heeft de school ook eigen assistentie?
- veel vragen over mogelijkheden voor leerlingen met lichamelijke handicap, dagbesteding of arbeid?
- borging schoolgang, veiligheid.

7.4 Als die niet stroken met de praktijk: welke effectieve aanpak is er om ouders mee te nemen naar de mogelijkheden van de praktijk?

Voor zes scholen is deze vraag niet van toepassing. Voor een effectieve aanpak om ouders mee te nemen is het nodig dat er duidelijke informatie / goede voorlichting en uitleg plaatsvindt (4 x). Tijdens gesprekken met ouders (7 x) kan samen gekeken worden naar oplossingen. Eén school geeft aan dat er een ouderbetrokkenheidsplan in de maak is, een andere school zet in sommige gevallen de leerplichtambtenaar in.

7.5 Welke thema's zijn goed om aan bod te laten komen tijdens de sub regionale festivals passend onderwijs?

Drie scholen hebben deze vraag niet beantwoord. De andere antwoorden zijn zeer divers:

- samenwerking onderwijs en zorg (4 x)
- kennisuitwisseling, bij elkaar op scholen komen (2 x)
- professionalisering, ontwikkeling van leerkrachten (2 x)

- aanbod (dreigende) thuiszitters en tussentijdse instroom (2 x)
- ontschotting
- aanbod kleuters
- contacten met opleidingen
- vernieuwingen op onderwijskundig gebied
- welke expertise hebben we in de subregio en in het samenwerkingsverband?
- kijken achter het gedrag
- interactie leerkracht-leerling
- omgaan met complexer gedrag
- differentiëren op maat
- procedures bij observatie en wat te doen bij terugplaatsing
- verwijzing RENN4
- inzicht in de grote variëteit aan leerlingen met de diverse problematieken en de diversiteit aan scholen en hun aanbod
- downpoli en ondersteuning op BAO door SO
- samenwerking regulier en speciaal onderwijs (belang kind centraal)
- hoe verhoog je de basisondersteuning.

7.6 Het doel van passend onderwijs is het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen. Het succes is afhankelijk van de onderlinge samenwerking. Op welk gebied is deze samenwerking het meest nodig?

Eén school heeft hier niets ingevuld.

Vier keer is ingevuld:

- samenwerking op het gebied van kennisuitwisseling of – deling.

Drie keer:

- méér samenwerking (of afstemming): tussen de expertteams van de verschillende schoolbesturen, besturen en scholen die gaan samenwerken, samenwerking met KDC en RENN4 (crisisopvang)
- samenwerking met de zorg (RIGG/CJG) in het kader van onderwijsarrangementen
- de inzet van expertise S(B)O: vanuit het S(B)O in het BAO, om (te) late doorverwijzingen te voorkomen: eerder betrekken van de expertise van het SBO door de basisscholen en SO door de SBO-scholen als het gaat om meedenken over een passende plek, meer benutten van de expertise van RENN4

Twee keer:

- arrangementen: het samen ontwikkelen van uitdagende arrangementen

En tot slot de onderwerpen die één keer ingevuld zijn:

- uniformiteit van verschillende SWV-en en verschillende gemeentes vanuit het perspectief van een school die leerlingen uit Drenthe, Friesland en Groningen heeft
- plaatsingen vanuit observatie naar RENN4
- complexe leerlingen met gedragsproblematiek....vooral externaliserend
- kennis van het veld, velen zijn onbekend met het specialistische karakter van het SO aan ZML
- een preventieve aanpak.

RAPPORTAGE MONITOR 2016 - 2017

REGULIER BASISONDERWIJS

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	73
Bruikbaarheid van de verzamelde gegevens	75
Deelname Monitor Regulier Basisonderwijs 2016 – 2017	76
Hoofdstuk 1 Schoolondersteuningsprofiel	77
✓ 1.1 Basisondersteuning	77
✓ 1.2. Verscheidenheid	77
✓ 1.3. Aanpassingen SOP en ambities	78
Hoofdstuk 2 Instroom	79
✓ 2.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom	79
✓ 2.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom	79
✓ 2.3 Geen tijdig en passend aanbod	80
✓ 2.4 Observatieplaatsen	80
Hoofdstuk 3 Extra ondersteuning	81
✓ 3.1 OntwikkelingsPerspectiefPlannen	81
✓ 3.2 Arrangementen	81
✓ 3.3 Professionaliseren en leren van en met elkaar	81
✓ 3.4 Arrangementen met zorginstellingen	82
✓ 3.5 Solidariteitsfonds	82
✓ 3.6 Arrangementen cluster 2	83
Hoofdstuk 4 Uitstroom	84
✓ 4.1Tussentijdse uitstroom	84
✓ 10-14 aanpak	84
Hoofdstuk 5 (Dreigende) thuiszitters	85
✓ 5.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters	85
✓ 5.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters	85
✓ 5.3 Procedures en ontheffingen	86
Hoofdstuk 6 Innovaties en ambities	87
Hoofdstuk 7 Overig	88
✓ 7.1 Besteding en bestemming van de middelen	88
✓ 7.2 Verwachtingen van ouders m.b.t. de zorgplicht en Passend Onderwijs	88
✓ 7.3 Informeren medewerkers en festivals Passend Onderwijs	89
✓ 7.4 Verstevigen samenwerking	89
Ter afsluiting	90

Bijlage: Uitwerking Monitor SWV PO 20.01 2016-2017 regulier BAO

INLEIDING

Om een beeld te krijgen van de stand van zaken van passend onderwijs in het SWV PO 20.01 – wat gaat goed en wat kan beter? – is een nieuwe versie van de monitor ontwikkeld die begin oktober 2017 onder alle aangesloten besturen is uitgezet. De vorige Rapportage betreft het schooljaar 2014 -2015 en mede o.b.v. die monitor en Rapportage is door het Dagelijks Bestuur (DB) van het SWV besloten om een grondige evaluatie van de toenmalige wijze van monitoren uit te voeren. Die evaluatie heeft geleid tot aanpassingen en tot het weloverwogen besluit om niet eerder dan nadat de monitor op onderdelen is bijgesteld een volgende versie te verspreiden onder de aangesloten besturen en scholen. Dat heeft geleid tot een “ gat “ in de monitor, in die zin dat er voor het schooljaar 2015-2016 geen monitor is uitgezet.

Deze nieuwe versie van de monitor is gerelateerd aan de wettelijk verplichte kwaliteitszorg van het SWV PO 20.01. De monitor maakt ten eerste inzichtelijk wat de stand van zaken m.b.t. Passend Onderwijs in ons SWV is. Daarnaast wordt door het jaarlijks uitzetten ook duidelijk wat de feitelijke verbeteringen en verbeterpunten zijn.

Belangrijk om te weten is hoe ver we zijn met ons dekkend aanbod aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen. Onderliggend daaraan is:

- **of we het vastgestelde niveau van basisondersteuning halen:**

het is van belang om de afgesproken basisondersteuning op orde te hebben, omdat er anders geen goed fundament ligt onder de wettelijke opdracht om een dekkend geheel aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen te hebben waardoor alle leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. En als dat fundament er niet voldoende is, kan dat ten koste gaan van de extra ondersteuning voor leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften voor wie we in ieder geval passend onderwijs willen realiseren.

- **is de extra ondersteuning daardoor aanvullend op de basisondersteuning en worden alle middelen juist besteed?**
- **is er voor alle leerlingen een passende plek en zo nee, hoe komt dat?**
- Daarnaast is er veel aandacht in de monitor voor **de samenwerking met de zorg**. Uit de regiobijeenkomsten n.a.v. de Rapportage monitor 2014 – 2015 is naar voren gekomen dat deze samenwerking een vereiste is om passend onderwijs (een dekkend geheel aan ondersteuning) te kunnen realiseren, het is daarom goed om ook hier te weten wat goed gaat en wat beter kan.

De monitor bestaat uit twee versies: één voor het regulier BAO en één voor het S(BO), met per versie een tweetal onderdelen:

- een digitale kwalitatieve vragenlijst
 - één voor het regulier basisonderwijs, ingevuld op bestuursniveau
 - één voor het S(B)O, ingevuld op schoolniveau.

Hier is voor gekozen, omdat de scholen voor SBO en SO in het SWV PO 20.01 zo onderscheidend van elkaar zijn, dat geen eensluidende bovenschoolse antwoorden te verwachten zijn. Bovendien biedt het meerwaarde om – doordat het aantal scholen relatief klein is en de scholen zo verschillend zijn – de gegevens van deze scholen apart te monitoren.

- en een kwantitatieve vragenlijst over de leerlingenstromen: één voor regulier BAO en één voor S(B)O. Deze lijst is ingevuld door de scholen en bij het regulier BAO per bestuur ingeleverd als totaaloverzicht. Bij het S(B)O is uitgegaan van het overzicht op schoolniveau. De uitkomsten van de kwantitatieve gegevens zijn de basis voor de beantwoording van de kwalitatieve toelichtingsvragen.

De Rapportage geeft conclusies en aanbevelingen bij de gestelde vragen met betrekking tot leerlingenstromen en de kwalitatieve vragen, deze zijn gebaseerd op de uitwerking van de monitor, die als bijlage toegevoegd is.

Waar in 2014-2015 de invulling van de monitor voornamelijk nog door het regulier BAO gedaan was, hebben in deze monitor - op 1 na - alle S(B)O-scholen meegedaan. Met betrekking tot de nieuwe monitorsystematiek komen we - tenminste - de volgende opvallende punten tegen:

- de termijn waarin de gegevens m.b.t. de leerlingenstromen aangeleverd konden worden, bleek voor veel scholen niet haalbaar te zijn. Het verzamelen van de gegevens van de leerlingenstromen is nieuw en vergt daardoor een extra tijdrovende inspanning
- voor een aantal besturen / scholen is niet duidelijk genoeg geworden dat het om twee vragenlijsten ging, dit vereiste nadere uitleg
- niet alle vragen op dezelfde manier ingevuld, er lijkt ruimte voor eigen interpretatie te zijn. Dit geldt voor zowel de vragen naar de leerlingenstromen als de daaraan gekoppelde digitale toelichtingsvragen.

Bovenstaande aandachtspunten worden meegenomen in de evaluatie van deze monitor en leiden wellicht tot geringe aanpassingen in de versie voor het schooljaar 2017-2018, die in september 2018 onder alle scholen en besturen wordt verspreid.

BRUIKBAARHEID VAN DE VERZAMELDE GEGEVENS

De resultaten van de Monitor laten zien dat passend onderwijs goed in beeld is bij de besturen en scholen. De basisondersteuning is van voldoende kwaliteit en er zijn ambities om de basisondersteuning te versterken. Er is regelmatig contact met zorgpartners / CJG's / gemeenten als het gaat om onderinstroom en zij-instroom van leerlingen en (dreigende) thuiszitters, er zijn observatieplaatsen. De extra ondersteuning voorziet in OPP's die geëvalueerd worden en het werken met onderwijs(zorg)arrangementen. Het is goed om hier op het niveau van het SWV aandacht voor te blijven hebben om wat goed gaat met elkaar te kunnen delen en daar waar het nog niet helemaal goed gaat elkaar te kunnen ondersteunen.

De kwaliteit van het SWV is echter met name ook afhankelijk van de vraagstukken waar nog geen passende antwoorden op zijn en waar de ambities van veel besturen liggen. De Monitor geeft inzicht in welke thema's dit zijn:

- meer- en hoogbegaafde leerlingen
- leerlingen met ernstige gedragsproblemen
- leerlingen in complexe thuissituaties
- samenwerking met zorgpartners / CJG's / gemeenten (bij de overgang voorschool -school (jonge 'risico'-kinderen), bij tussentijdse instroom, bij (dreigende) thuiszitters, bij leerlingen met specifieke onderwijszorgbehoeften).
- ontschotting (vanuit SBO / SO)

Om de kwaliteit van het SWV op deze thema's te kunnen ontwikkelen en versterken, zullen ze onderdeel vormen van de volgende Jaarplanning-Werkagenda. Opname in de volgende Monitor van deze thema's maakt het mogelijk de ontwikkelingen te kunnen volgen.

Werkwijze

Conform de afspraken die in het SWV gemaakt zijn, zullen de uitkomsten van beide Monitoren – inclusief de conclusies en aanbevelingen – via het Dagelijks Bestuur (DB) worden voorgelegd aan de leden van de Integrale Werkgroep (IW).

Deze werkgroep – onder voorzitterschap van de coördinator van het SWV – krijgt de opdracht om de conclusies en aanbevelingen te vertalen naar de Jaarplanning-werkagenda 2018-2019, waarbij er recht gedaan wordt zowel de kwalitatieve als kwantitatieve opbrengsten uit de Monitor. In de Jaarplanning-werkagenda worden concrete en operationele afspraken opgenomen over:

- kernaspecten
- opbrengsten
- planning
- verantwoordelijk voor de uitvoering
- concrete doelen, opbrengsten en indicatoren
- evaluatie van de resultaten en opbrengsten

De jaarplanning-werkagenda vormt de basis voor de inrichting en uitvoering van de opbrengsten van de Monitor, zoals weergegeven in de RAPPORTAGE MONITOR SWV PO 20.01.

Tevens vormen de uitkomsten, conclusies en aanbevelingen opgenomen in de RAPPORTAGE MONITOR SWV PO 20.01 de inhoud en input voor het nieuwe Ondersteuningsplan (OP) 2018-2002 van het SWV PO 20.01.

DEELNAME MONITOR Regulier Basisonderwijs 2016 - 2017

De digitale vragenlijst en het overzicht leerlingenstromen zijn ingevuld door bijna alle besturen van regulier basisonderwijs in het Samenwerkingsverband. De gegevens van het schoolbestuur Gemeente Hoogezand-Sappemeer (sinds 1 januari 2018 Stichting Ultiem) ontbreken, dit bestuur heeft te maken gehad met veel personeelwisselingen en een overgang naar een nieuwe situatie. Zodra de rust is weergekeerd zal er ook aandacht aan deze monitor worden geschonken. Daarnaast heeft de Stichting Baasis (4 scholen) meegedaan aan de monitor middels een format van een ander Samenwerkingsverband. De gegevens worden waar mogelijk meegenomen in het totaal van deze monitor, als ook het deel van de antwoorden dat niet digitaal is verkregen via het bestuur COG Drenthe (sinds 1 januari 2018 Stichting CKC Drenthe). Voor dit bestuur en Stichting 't Sterrenpad – beiden 1 school – is het niet gelukt de digitale vragenlijst in te vullen vanwege een personeelwisseling van diegene die de vragen kan beantwoorden.

Dit betekent dat het overzicht leerlingenstromen is ingevuld door 27 besturen, de digitale vragenlijst door 25 besturen.

Totaal aantal leerlingen SWV PO 20.01 op 1 oktober 2016 (Kijkglazen)				
TOTAAL	SBO	SO	SBO SO	BAO
Aantal leerlingen op 1 oktober 2016	1.387	608	1.995	45.821
Aantal leerlingen in deze rapportage (niet meegenomen bij SBO zijn de 92 leerlingen van de Zwaaiikom, bij BAO 2.271 leerlingen van de gemeente Hoogezand-Sappemeer en Stichting Baasis.	1.295	608	1.903	43.550

HOOFDSTUK 1 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

1.1 Basisondersteuning

Conclusies:

- De meeste besturen geven aan dat het niveau van basisondersteuning op alle scholen van voldoende niveau is. Bij de andere besturen is het niveau voldoende op 70% tot 99% van de scholen.
- Er is een relatief grote mate van verscheidenheid in de wijze waarop het niveau van de basisondersteuning wordt vastgesteld.
- Een aantal kernkwaliteiten verdient nog nadere verbetering dan wel bijstelling.
- Als concrete verbeterpunten voor het versterken van de basisondersteuning worden naast deze kernkwaliteiten vooral genoemd: het aanbod aan meer- en hoogbegaafden en het verder ontwikkelen en uitvoeren van kwaliteitsbeleid.
- Ongeveer de helft van alle scholen beschikt over expertise die de basisondersteuning overstijgt.
- Er is een relatief grote verscheidenheid in de thema's waarop scholen zeggen zich te onderscheiden als het gaat om extra expertise.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV onderzoekt of het mogelijk is dat alle besturen vanaf 2017-2018 het IJkinstrument gaan gebruiken, zodat het verkrijgen van een uniform beeld op het niveau van het SWV mogelijk wordt.
- Het SWV doet navraag over de verschillende (kern)kwaliteiten die genoemd zijn, zowel in de zin van "nog niet gehaald" als ook in de zin van "extra expertise boven de basisondersteuning".
- Het SWV ontwikkelt een voorstel waardoor er in een breder kader (subregionaal) gewerkt kan worden met collegiale consultatie, audits etc.

1.2 Verscheidenheid

Conclusies:

- Meer dan de helft van alle besturen heeft de verscheidenheid in en tussen scholen in beeld gebracht.
- Relatief veel besturen hebben daarbij gebruik gemaakt van de Verscheidenheidindex die is ontwikkeld door de Integrale Werkgroep (IW) van het SWV.
- Los daarvan blijkt dat veel meer besturen het van belang vinden de verschillen helder in beeld te brengen, gezien de andere manieren die hiervoor gebruikt zijn.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV doet nader onderzoek naar de uitkomsten van de verscheidenheid tussen scholen in relatie tot het eerder genoemde aanbod of interne expertise die de basisondersteuning overstijgt.
- Het SWV vraagt besturen die dit in beeld hebben gebracht naar de vervolgstappen die worden genomen o.b.v. de uitkomsten.
- Het SWV brengt de Verscheidenheidindex onder de aandacht bij de besturen die de verschillen (nog) niet in beeld hebben gebracht, om zodoende op het niveau van het SWV een uniform beeld van de verscheidenheid te kunnen krijgen.

1.3 Aanpassingen SOP en ambities

Conclusies:

- Bijna 50% van de scholen ziet aanleiding in de uitkomsten van het onderzoek naar de basisondersteuning en/of de verscheidenheid om het SOP te actualiseren.
- De mate waarin en de wijze waarop dat gebeurt is verschillend.
- Dat geldt ook voor de formulering van de ambities in de SOP-en.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de IW nader onderzoek te doen naar de aard van de aanpassingen die toegepast zijn in de SOP-en.
- Het SWV vraagt de IW voorstellen te ontwikkelen waardoor de aanpassingen en wijze waarop deze zijn geformuleerd met andere scholen en besturen gedeeld kunnen worden.

HOOFDSTUK 2 INSTROOM

2.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom

Conclusies:

- Meer dan 80% van de leerlingen die instromen in groep 1 zijn naar een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf geweest. Opvallend is dat 3 besturen een hoog aantal leerlingen aangeven bij instroom vanuit 'overig' (≥ 35).
- Iets meer dan de helft van de besturen geeft aan dat er sprake is van regelmatig contact met een zorgpartner bij de onderinstroom van leerlingen.
- Meer dan tweederde van het aantal besturen geeft aan dat er duidelijke afspraken met de gemeente/zorginstanties zijn als het gaat om leerlingen in de overgang voorschool – school.
- Naast een aantal positieve ontwikkelingen, zijn er nog voldoende verbeterpunten gemeld als het gaat om de afstemming en samenwerking met de gemeente/zorg in de overgang voorschool – school.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV doet navraag naar het hoge aantal leerlingen bij de categorie "overig" dat door 3 schoolbesturen genoemd is.
- Het SWV bevraagt de besturen en scholen die positieve ervaringen hebben met de afstemming en samenwerking met betreffende gemeenten en zorgpartners naar de succesfactoren en beschrijft deze, zodat er vanuit het perspectief van "leren van en met elkaar" kennis van genomen kan worden.
- Het SWV initieert dat de werkgroep die zich bezig houdt met de Samenwerkingscode Onderwijs Jeugdhulp de ervaringen en bevindingen die bij 'wat goed gaat' en 'wat beter kan' genoemd worden, toetst aan de Samenwerkingscode.
- Het SWV zorgt er voor dat deze opbrengsten en ervaringen meegenomen worden in de verschillende pilots en projecten van het SWV o.a. Taskforce, samenwerking RENN4 en SOOOG, Maatwerktrajecten 't Koepeltje van 's Heerenloo in Bedum etc.

2.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom

Conclusies:

- Bijna 90% van de leerlingen die tussentijds instromen afkomstig is van een andere reguliere basisschool. De tussentijdse instroom zelf is tussen de 3,5 en 4% van het totaal aantal leerlingen. Ook hier geven 3 besturen relatief hoge aantallen aan bij de categorie 'overig' (≥ 33).
- Iets meer dan de helft van de besturen geeft aan dat er sprake is van regelmatig contact met een zorgpartner bij de tussentijdse instroom van leerlingen.
- Er is een duidelijk onderscheid bij de reguliere instroom tussen bijvoorbeeld leerlingen die door een verhuizing instromen en anderszins leerlingen die instromen met al een arrangement.
- In het kader van de nieuwe en aangescherpte regelgeving m.b.t. de privacy, lijkt het dat de overdracht van relevante informatie moeilijker gaat worden.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV doet navraag naar de categorie "overig" die door 3 schoolbesturen voor een relatief groot aantal leerlingen die tussentijds instromen genoemd is.
- De werkgroep die zich bezig houdt met de Samenwerkingscode Onderwijs Jeugdhulp wordt gevraagd een nadere analyse te maken van hetgeen als "wat kan nog beter" wordt aangegeven.
- De uitkomsten van de analyse worden gedeeld met de deelnemers aan de verschillende pilots en projecten in het SWV o.a. Taskforce, samenwerking RENN4 en SOOOG, Maatwerktrajecten 't Koepeltje van 's Heerenloo in Bedum etc.

2.3 Geen tijdig en passend aanbod

Conclusies:

- Twee besturen konden een aantal leerlingen niet tijdig plaatsen. Dertien besturen hadden voor een aantal leerlingen die aangemeld werden geen passend aanbod.
- Ernstige gedragsproblemen en hoogbegaafdheid met gedragsproblemen vormen bij uitstek de groep leerlingen, waarvoor het bieden van een passend aanbod moeilijk is.
- Voor sommige leerlingen blijkt dat er op het moment van verwijzen geen of (nog) geen plek in het S(B)O beschikbaar was.
- Er wordt veel (leerling)overleg gevoerd (ondersteund door observaties en onderzoek), voordat er sprake is van een passend (vervolg)aanbod.
- Over het algemeen worden ouders actief betrokken bij het leerlingenoverleg.
- Opvallend is dat bij een passend aanbod in het regulier onderwijs het van de vijf keer drie keer gaat om 'voltijd voor hoogbegaafden'.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de IW nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden om besturen/scholen die geen passend aanbod kunnen doen te ondersteunen wanneer het niet gaat om verwijzingen naar SO en SBO.
- De besturen die S(B)O voorzieningen en expertise hebben worden nog meer uitgenodigd om die expertise in te zetten t.b.v. het verbeteren van de extra ondersteuning in het regulier onderwijs.
- Het SWV doet nader onderzoek naar de passende ondersteuningsmogelijkheden voor hoogbegaafde leerlingen met gedragsproblemen.
- Het SWV voert een nadere inventarisatie uit naar de verschillende en succesvolle professionaliseringsactiviteiten onder de besturen en zorgt voor actieve verspreiding hiervan.

2.4 Observatieplaatsen

Conclusie:

- 60% van de besturen geeft aan dat er observatieplaatsen binnen het bestuur of de subregio zijn en tien besturen maken daar ook gebruik van. Dit aantal maakt duidelijk dat er een toenemende behoefte is aan dit type voorzieningen.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV stimuleert, faciliteert en initieert door de hele regio pilots en projecten waarin gerichte observatie van – met name – jonge leerlingen onderdeel uitmaakt van het proces van passende ondersteuning.
- Het SWV zet in op preventie en vroegsignalering zodat leerlingen wellicht via een kortdurende en gerichte ondersteunings[periode in het S(B)O , duurzaam terug geplaatst kunnen worden in het regulier onderwijs.
- In deze observatievoorzieningen wordt per definitie samengewerkt met zorgpartners o.b.v. convenanten en intentieverklaringen.

HOOFDSTUK 3 EXTRA ONDERSTEUNING

3.1 OntwikkelingsPerspectiefPlannen

Conclusies:

- Er is (nog) te veel onduidelijkheid over de definitie van het OPP in relatie tot passend onderwijs en het uitvoeren van (extra) arrangementen met middelen uit de bekostiging passend onderwijs.
- Daar waar met OPP's gewerkt wordt, vindt er in overgrote meerderheid evaluatie van de OPP's plaats.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- De IW doet – namens het SWV – voorstellen aan de scholen en besturen over de definitie van OPP's in relatie tot passend onderwijs en het OP van het SWV.
- Er moet duidelijk onderscheid gemaakt gaan worden tussen arrangementen enerzijds en OPP's anderzijds.

3.2 Arrangementen

Conclusies:

- Verreweg de meeste besturen in het SWV werken met arrangementen op hun scholen.
- Deze arrangementen vormen een aanvulling op de basisondersteuning en kunnen ondersteunend zijn aan zowel de individuele leerling als ook aan een groep leerlingen.
- Als voorbeeld wordt het vaakst de inzet van een onderwijs/klassenassistent genoemd.
- Daarnaast wordt veelvuldig ingezet op groepsarrangementen en/of groepstrainingen.
- Er is soms ook sprake van duurzame arrangementen, maar dan gaat het in alle gevallen om individuele leerlingen met een specifieke en/of complexe ondersteuningsbehoefte.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het zou een meerwaarde zijn wanneer de verschillende soorten arrangementen zowel naar vorm als naar inhoud worden beschreven in een " arrangementenboek ", zodat deze kan worden verspreid onder de scholen.
- Het SWV kent een centraal arrangementen budget voor zowel individuele leerlingen als groepen leerlingen. Een stevige en concrete verbinding hiervan met de arrangementen op school en bestuursniveau, zorgt er voor dat leerlingen en groepen leerlingen (en dus ook leerkrachten) nog effectiever en efficiënter kunnen worden ondersteund.

3.3 Professionaliseren en leren van en met elkaar

Conclusies:

- Ondanks het feit dat professionalisering in principe een zaak van de schoolbesturen is, blijkt uit de reacties dat dit onderdeel wel degelijk een meerwaarde heeft op het niveau van het SWV.
- Vooral de samenwerking met het S(B)O springt er in positieve zin uit.
- Andere veel genoemde thema's zijn: collegiale consultatie, uitruil van expertise en observaties.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de bovenschoolse en bovenbestuurlijke teams / -functionarissen een nadere uitwerking van een aantal professionaliseringsactiviteiten op papier te zetten.
- Het SWV vraagt de IW een nadere analyse te maken van de toegevoegde waarde die de samenwerking met het S(B)O heeft.
- Het SWV initieert vormen van " leren van en met elkaar " als het gaat om ter zake doende professionaliseringsactiviteiten.

3.4 Arrangementen met zorginstellingen

Conclusies:

- De overgrote meerderheid van de respondenten geeft aan te werken met onderwijszorgarrangementen.
- Hieruit blijkt dat het in toenemende mate gaat om leerlingen die naast een specifieke onderwijs- ook een ondersteunings-/zorg behoefte hebben.
- De waardering voor de afstemming en samenwerking met de zorg is nog wisselend van aard.
- Onbekendheid en onduidelijkheid over taken, rollen, verantwoordelijkheden en geldstromen vormen daarbij vaak een struikelblok.
- De toegevoegde waarde van de samenwerking is in veel gevallen nog te afhankelijk van individuen, partners en omgevingsfactoren.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV participeert – via de IW – in verschillende werkgroepen die zich bezighouden met het verbeteren van de afstemming en samenwerking onderwijs en zorg.
- Het SWV initieert en faciliteert projecten en pilots en ontwikkelingen die voorzien in de versterking van de samenwerking, bijvoorbeeld:
 - Maatwerktrajecten
 - Pilots Jonge (Risico)kinderen
 - Ontschotting SBO-SO in afstemming met de zorgpartners en het regulier onderwijs
 - Onderwijszorgroutes via o.a. Taskforce, 's Heerenloo in Bedum
 - Observatievoorzieningen
 - Samenwerking RENN4 en SOOOG etc.
- Het SWV heeft samen met een aantal zorgpartners een Samenwerkingscode Onderwijs Jeugdhulp ontwikkeld, waarin spelregels en verhoudingen beschreven staan.

3.5 Solidariteitsfonds

Conclusies:

- Er wordt op brede schaal gebruik gemaakt van het centraal solidariteitsfonds.
- Het fonds wordt vooral gebruikt voor ondersteuning van individuele leerlingen met een complexe ondersteuningsbehoefte.
- Inzet van middelen uit dit fonds zorgen er – in grote mate – voor dat leerlingen behouden kunnen worden voor de school waar de leerling al naar toe gaat.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV heeft gekozen voor een ombouw van het solidariteitsfonds naar een centraal arrangementen budget vanaf 1 januari 2018.
- Hiermee wil het SWV bereiken dat er nog meer focus komt op groepsarrangementen binnen zowel het S(B)O als ook het regulier onderwijs.
- Voor het S(B)O geldt dat er dan ook sprake moet zijn van de versterking en verbetering van de samenwerking met verschillende zorginstanties.
- Er blijft een budget beschikbaar voor individuele leerlingen, maar dat is nog meer toegespitst op leerlingen met een complexe ondersteuningsbehoefte en met als doel deze leerlingen zo lang mogelijk passend onderwijs te bieden binnen – zo veel mogelijk – een reguliere setting.

3.6 Arrangementen cluster 2

Conclusies:

- Bij 80% van de besturen is er sprake van een cluster 2 arrangement.
- Een vraag naar een cluster 1 arrangement moet worden toegevoegd aan de monitor vragenlijst.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Ondanks het feit dat hier niet expliciet naar gevraagd is in de Monitor, weten we uit ervaring dat scholen nogal worstelen met de mogelijkheden voor ondersteuning vanuit Kentalis.
- Vaak is nog onduidelijk wat Kentalis kan en wil bieden voor leerlingen die behoren tot hun doelgroep.
- Het SWV heeft het contact met medewerkers van de Ambulante Dienst van Kentalis versterkt en deze collega's tevens uitgenodigd om mee te werken aan de uitvoeringsparagraaf "samenwerken met cluster 2" in het nieuwe OP.

HOOFDSTUK 4 UITSTROOM

4.1 Tussentijdse uitstroom

Conclusies:

- Een ruime meerderheid van de scholen werkt met aanvullende arrangementen voordat een leerling in aanmerking komt voor een verwijzing.
- Gezien de aantallen (217) zou je kunnen stellen dat er ook regelmatig sprake is van bao-bao verwijzingen.
- Ook binnen dit thema wordt aangegeven dat “meer handen in de klas “ een oplossing zou kunnen zijn, voor nog betere en effectievere ondersteuning.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV doet nader onderzoek naar het getal van 217 – mogelijke – bao/bao verwijzingen/plaatsingen.
- Afhankelijk van de uitkomsten daarvan, kan worden gekeken of er succesfactoren zijn die overdraagbaar gemaakt kunnen worden.
- Het SWV doet nader onderzoek naar de wijze waarop – een aantal van – de mogelijkheden om leerlingen “ binnen “ te houden kan worden versterkt en/of verbeterd.

4.2 10-14 aanpak

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Ondanks het feit dat de doorstroom PO-VO bovenal een aangelegenheid is voor de schoolbesturen, is de 10-14 aanpak ook van belang voor het beleid in het SWV.
- Het gaat hier om een relatief kleine groep leerlingen waarvan we al in groep 7 van het primair onderwijs weten dat zij een specifiek arrangement nodig hebben in het VO.
- Dit zijn dus leerlingen die te allen tijde aangewezen zijn op passend onderwijs en waarvoor afstemming en samenwerking met de SWV-en VO van groot belang zijn.
- Een directe verbinding van deze kleine groep met de inzet van de Taskforce kan er voor zorgen dat deze leerlingen niet alleen in beeld zijn, maar ook succesvol begeleid kunnen worden in hun overgang naar het VO

HOOFDSTUK 5 (DREIGENDE) THUISZITTERS

5.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters

Conclusies:

- 65% van alle deelnemende schoolbesturen heeft te maken (gehad) met deze doelgroep.
- De redenen voor het (dreigend) thuiszitten zijn divers, maar opvallend zijn de externaliserende gedragsproblemen, lichamelijke beperkingen en de complexe thuissituatie.
- In vrijwel alle gevallen is er sprake van de inzet vanuit zorginstanties en CJG/gemeenten via de LPA.
- Ouders worden in algemene zin voldoende betrokken, maar een aantal scholen geeft hierbij aan dat dit hard werken is en veel energie kost.
- Een goede afstemming tussen school, zorg en thuis is van cruciaal belang.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Inrichten en uitwerken van structureel en duurzaam overleg met de LPA's in de verschillende gemeenten.
- Dit overleg moet dan gericht zijn op:
 - inzicht krijgen in de dreigende thuiszitters
 - voorkomen van dreigende thuiszitters
 - wat en wie is er nodig om deze doelgroep beter in zicht te krijgen en vervolgens al aan de voorkant te ondersteunen ?
- Verbindingen maken met reeds bestaande ontwikkelingen, initiatieven en projecten gericht op deze doelgroep.
- Nog veel meer en duurzamer inzetten op de samenwerking met zowel de gemeenten/CJG als ook de verschillende zorgpartners.

5.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters

Conclusies:

- Relatief gezien is het aantal echte thuiszitters laag (20 op de 43.500 leerlingen), maar elke thuiszitter is er 1 te veel!
- Opvallend is dat verschil van inzicht / vertrouwensbreuk ouders en school (5 x), ouders niet eens met de voorgestelde vervolgstappen (bijv. andere passende onderwijssetting) relatief vaak wordt weergegeven als oorzaak.
- De term "onvindbare kinderen" moet nader gedefinieerd worden.
- Het SWV moet – gezien de wettelijke opdracht om voor alle leerlingen een passende plek te bieden – werk maken van hetgeen gemist wordt in het centrale aanbod.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV vergelijkt de hier opgegeven aantallen thuiszitters met de aantallen die vermeld worden in de 3-maandelijke registratie.
- Het SWV zet gericht in op het – samen met de besturen en zorgpartners inrichten van tussenvoorzieningen waar deze doelgroep leerlingen terecht kunnen voor een gerichte opbouw richting het onderwijs.
- Het SWV maakt een routekaart waarop alle reeds bestaande mogelijkheden, voorzieningen, pilots en projecten staan die gericht zijn op de opvang en begeleiding van thuiszitters.

5.3 Procedures en ontheffingen

Conclusies:

- Bij 11 besturen loopt procedure waar de onderwijsconsulent bij betrokken is, bij 5 besturen is een officiële klacht of bezwaar ingediend, 4 besturen hebben weet van een leerling aan wie een ontheffing is verleend.
- Er is onvoldoende duidelijkheid over de leerlingen met een ontheffing.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV is op de hoogte van de cases waarbij de onderwijsconsulent is betrokken en heeft daarover regelmatig constructief en doelgericht overleg met de consulent.
- Het SWV is niet op de hoogte van alle bezwaarprocedures die er lopen als het gaat om passend onderwijs.
- Het SWV doet navraag bij de schoolbesturen die te maken hebben met een bezwaarprocedure.
- Het SWV voert samen met de LPA's nader overleg over de toekenning en registratie van eventuele ontheffingen van leerlingen en de redenen voor die ontheffingen.

HOOFDSTUK 6 INNOVATIES EN AMBITIES

Conclusies:

- Besturen en scholen geven hier nadrukkelijk aan dat zij ambities hebben om hun eigen passend onderwijs aanbod te versterken en verbeteren.
- En ook hier staat het beter kunnen omgaan met (complexe) hoogbegaafde leerlingen en kinderen met gedragsproblemen bovenaan de lijst van ambities.
- Opvallend is dat ook de zgn. EED leerlingen worden genoemd, terwijl de enkelvoudige dyslexie tot de basisondersteuning behoort.
- Andere thema's zijn observatievoorzieningen en het ontwikkelen van meer deskundigheid m.b.t. leerlingen in complexe (thuis)situaties.
- Naast expertise is het nodig meer tijd (dus geld) vrij te maken om de expertise te kunnen koppelen aan de expertise uit de regio, is er ondersteuning en geld nodig om één en ander te realiseren en is extra tijd van de onderwijsassistent nodig om in kleine groepjes te werken.
- Het is van groot belang om ook binnen dit thema de afstemming en samenwerking met de gemeenten en zorgpartners te versterken en verbeteren.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Veel meer gerichte en duurzame aandacht voor het omgaan met (complexe) hoogbegaafde leerlingen, zowel op bestuursniveau als vanuit het SWV.
- Het inrichten van een werkgroep op initiatief van het SWV waarin kennis en kunde m.b.t. complexe hoogbegaafde leerlingen wordt ontwikkeld, gedeeld en verspreid.
- Overige relevante expertise in beeld brengen en vervolgens vormen bedenken en uitvoeren om deze expertise actief en duurzaam met elkaar te delen (IW).
- Nog meer aandacht voor de goede afstemming, verbindingen en samenwerking met zorgpartners en gemeenten/CJG/LPA.
- Het SWV zoekt naar nog meer mogelijkheden om het Centraal Arrangementen Budget te verbinden aan de onder dit hoofdstuk genoemde wensen en behoeften.

HOOFDSTUK 7 OVERIG

7.1 Besteding en bestemming van de middelen

Conclusies:

- Er is vooralsnog een grote verscheidenheid aan de besteding en bestemming van de middelen.
- Meer dan tweederde van de besturen werkt met de methodiek van een combinatie van de verdeling, deels bovenschools en deels op schoolniveau, dan wel de middelen worden bovenschools beheerd en op een of andere wijze toegekend aan ondersteuningsvragen.
- Slechts een heel klein percentage van de besturen werkt o.b.v. het doorsluizen van de middelen naar de scholen naar rato van het aantal leerlingen.
- Bij 80% van de besturen worden voorwaarden gesteld aan de besteding en bestemming van de middelen.
- Deze voorwaarden zijn nogal verschillend van elkaar, zonder dat er aangetoond kan worden welke voorwaarden leiden tot het meeste succes.
- Ook de verantwoording van de besteding en bestemming van de middelen varieert nogal met een uitschieter in de zin van de evaluatie van toegekende arrangementen/OPP's.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de financiële werkgroep een nadere analyse te maken van de methodiek van een combinatie van de verdeling, deels bovenschools en deels op schoolniveau, dan wel de middelen worden bovenschools beheerd en op een of andere wijze toegekend aan ondersteuningsvragen.
- Daarbij gaat het voornamelijk om het in kaart brengen van de succesfactoren en goede voorbeelden van arrangementen en ondersteuningsmogelijkheden.
- Het SWV ontwerpt een logboek waarin de verschillende voorwaarden en verantwoordingen worden beschreven t.b.v. het leren van en met elkaar.
- Het SWV vraagt de financiële werkgroep een eenduidig format te maken waarin zowel de methodieken van besteding en bestemming van de middelen als ook de voorwaarden, verantwoording en resultaten van beleid worden weergegeven.

7.2 Verwachtingen van ouders m.b.t. de zorgplicht en Passend Onderwijs

Conclusies:

- Bij 1/3 van de respondenten is er sprake van een relatief hoog verwachtingspatroon van ouders als het gaat om passend onderwijs.
- Ouders koppelen die verwachtingen vaak aan de wens van thuisnabij onderwijs in een reguliere setting.
- Scholen en besturen investeren relatief veel tijd en energie aan het “meenemen” van de ouders in wat de scholen wel, maar ook NIET kunnen bieden.

Aandachtspunten/aanbevelingen:

- In gesprek met ouders te gaan: o.a. duidelijk uitleggen wat de problemen zijn voor andere leerlingen, de context schetsen, samenwerking tussen school en thuis, ouders worden getraind in gespreksvoering met ouders, voorlichting geven.
- Ouders meenemen door vanaf het begin samen op te trekken, helderheid te geven over wat wel en niet geboden kan worden en over de te volgen procedure.
- Het SWV investeert door op de eigen website een aparte inlog voor ouders te hebben, waarin alle relevante informatie inzichtelijk wordt gemaakt.
- Het SWV heeft mogelijkheden om scholen te ondersteunen in de informatieoverdracht naar ouders, bijvoorbeeld door het meewerken aan ouderavonden.

7.3 Informeren medewerkers en festivals Passend Onderwijs

Conclusies:

- Directies en ib'ers (ib-(leer)netwerken) zijn de spil in het informeren over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs.
- Daarnaast wordt de informatie gedeeld door een nieuwsbrief, onderwijsinhoudelijke vergaderingen, e-mail, studiedagen, via professionele leergemeenschappen en de website (speciale pagina's Passend Onderwijs voor ouders en leraren).
- Uit de hoeveelheid gegeven antwoorden op de vraag naar welke thema's goed zijn om aan bod te laten komen tijdens Festivals Passend Onderwijs blijkt dat besturen en scholen dit onderwerp serieus nemen en dus ook veel aandacht (willen) besteden aan dit thema.

Aandachtspunten en aanbevelingen:

- Het SWV vraagt de IW om een vernieuwde en inspirerende aanpak en inrichting van de regionale FESTIVALS PASSEND ONDERWIJS, waarbij er – tenminste – sprake is van overdracht van kennis via het leren van en met elkaar, maar vooral ook voor het “ voor- en nadoen “ o.b.v. nieuwe inzichten, ontwikkelingen en ervaringen.
- Het SWV legt deze uitwerkingen voor aan het onderwijsveld met de opdracht om de FESTIVALS zelf te organiseren, zodat het eigenaarschap vergroot wordt.
- Het SWV blijft de FESTIVALS faciliteren in middelen en mensen (expertise).

7.4 Verstevigen samenwerking

Conclusies:

- Ook bij de vraag ‘Op welk gebied is samenwerking het meest nodig en wat zou het bestuur daarin kunnen betekenen?’ is het hoge aantal – verschillende – reacties opvallend te noemen en het duidt op een grote mate van betrokkenheid bij de ontwikkeling van passend onderwijs in het SWV.
- Het is goed om de verschillende reacties en behoeften te verbinden aan die bij andere vragen genoemd zijn.
- Continuering van de Jaarplanning-werkagenda van het SWV.

Aandachtspunten en aanbevelingen:

- Het SWV maakt een concreet, effectief en efficiënt overzicht van alle wensen en behoeften en brengt die onder in de uitwerking van de Jaarplanning-werkagenda van het SWV.
- Aan de uitwerking van de wensen en behoeften worden resultaten en een tijdpad gekoppeld o.b.v. een evaluatieplanning en uitvoering.
- De uitkomsten van deze monitor die inzoomen op de ondersteuningsbehoeften worden eveneens verbonden aan de nadere uitwerking van:
 - de FESTIVALS PASSEND ONDERWIJS
 - het Centraal Arrangementenbudget
 - de inrichting van de – beleidsrijke – Meerjarenbegroting
 - de volgende uitgave van de Monitor Passend Onderwijs SWV PO 20.01

TER AFSLUITING

De opbrengsten uit de Monitor weergegeven in deze Rapportage – inclusief de conclusies en aanbevelingen – betreffen die van alle¹ besturen van regulier basisonderwijs in het SWV PO 20.01. Het is van groot belang om deze opbrengsten naast die van de Rapportage van het SBO en SO te leggen en dan tot de gewenste en noodzakelijke verbindingen te komen. De uitkomsten van beide onderdelen – deze Rapportage met conclusies en aanbevelingen en die van het SBO en SO - zullen ter vaststelling aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd worden en daarna ter goedkeuring aan het Algemeen Bestuur.

Deze procedures worden doorlopen in de periode maart/april 2018. Vervolgens zal de Rapportage ter informatie worden voorgelegd aan de OPR. Direct na vaststelling en goedkeuring is het aan het management van het SWV om samen met de leden van de Integrale Werkgroep de conclusies en aanbevelingen nader uit te werken in respectievelijk:

1. Het Ondersteuningsplan voor de periode 2018 – 2022.
2. De daaruit afgeleide Jaarplanning-werkagenda op jaarbasis.
3. Projecten en pilots die uitwerking geven aan de aanbevelingen die in de Rapportages zijn opgenomen.

De monitor is hiermee het instrument dat de voortgang in de uitvoering van de - wettelijke - taken en doelstellingen bewaakt.

In alle gevallen gaat het om de verdere inrichting en borging van een dekkend aanbod aan onderwijs- en ondersteuningsvoorzieningen, met als uitgangspunt thuisnabij onderwijs. Dat betekent dat er absoluut oog moet zijn voor zowel regionale als lokale ontwikkelingen, uitvoeringen en implementaties waarbij recht wordt gedaan aan mogelijke regionale en lokale verscheidenheid. Het nieuwe OP vormt daarbij het centrale kader met centrale doelen en ambities, uit te werken door de deelnemende schoolbesturen in de vier regio's.

¹ Zoals eerder vermeld hebben 4 besturen (deels) met reden niet mee kunnen doen.

UITWERKING MONITOR SWV PO 20.01 2016-2017 BAO

HOOFDSTUK 1 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

1.1 Basisondersteuning

1.1.1 Wat is het percentage scholen waar volgens het bestuur de basisondersteuning van voldoende kwaliteit is?

Twee besturen geven aan dat het onderzoek hiernaar in ontwikkeling is. Eén bestuur vermeldt dat de screening door de scholen zelf gedaan is.

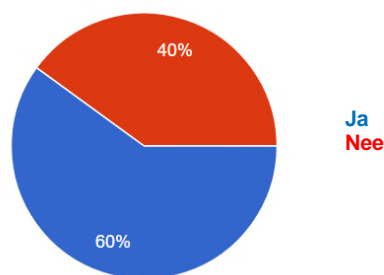
100%: bij 12 besturen (hieronder vallen ook de 1- en 2-pitters.)

90% - 99%: bij 4 besturen

80%: bij 6 besturen

70%: bij 1 bestuur.

1.1.2 Is er voor de vaststelling hiervan gebruik gemaakt van het IJkinstrument Basisondersteuning?

1.1.3 Zo ja, wat is het percentage scholen dat volgens dit IJkinstrument Basisondersteuning voldoet aan de 80% normering?

Vijftien besturen hebben gebruik gemaakt van het IJkinstrument. Bij één bestuur is het gebruik nog in ontwikkeling. Een ander bestuur vult hier n.v.t. in omdat het om een 1-pitter gaat. De andere besturen geven de volgende percentages aan:

100%: 8 x

90% - 94%: 2 x

80% - 85%: 3 x

1.1.4 Welke kernkwaliteiten van de basisondersteuning scoren volgens het IJkinstrument onder de 80% normering?

De antwoorden van tien besturen geven het volgende beeld:

1.	<i>De Leerlingen ontwikkelen zich in een veilige omgeving.</i>	1
2.	Voor leerlingen die een passend curriculum nodig hebben is een ontwikkelingsperspectief (OPP) vastgesteld (Dat kan passend binnen de basisondersteuning of in een extra arrangement.)	-
3.	<i>De school heeft een effectieve interne onderwijs ondersteuningsstructuur.</i>	3
4.	De leerkrachten, ib-er en directeur werken continu aan hun handelingsbekwaamheid en competenties.	1
5.	<i>De school heeft een effectief multidisciplinair overleg / team gericht op de leerlingen-ondersteuning.</i>	5
6.	Ouders en leerlingen zijn actief betrokken bij het onderwijs.	-
7.	<i>De school heeft continu zicht op de ontwikkeling van leerlingen.</i>	3
8.	De school werkt opbrengst- en handelingsgericht aan de ontwikkeling van leerlingen.	1
9.	<i>De school voert beleid op het terrein van de leerling ondersteuning.</i>	2
10.	De school werkt met effectieve methoden en aanpakken.	1
11.	<i>De school evalueert jaarlijks de effectiviteit van de leerlingondersteuning.</i>	2
12.	De school draagt leerlingen zorgvuldig over.	5
13.	<i>De school heeft haar ondersteuningsprofiel vastgesteld</i>	4

1.1.5 Zo nee, op welke andere manier is dit vastgesteld?

Tien besturen hebben het niveau van de basisondersteuning op een andere manier vastgesteld. Eén bestuur geeft aan dat het vaststellen met het IJkinstrument nog in ontwikkeling is, een andere school is 1-pitter en excellente school. De andere acht besturen hebben het niveau vastgesteld door middel van:

- MARAP-gesprekken met directeuren, schoolbezoek algemene directie, inspectietoezichten en permanente monitoring vanuit het stafbureau
- een eigen kwaliteitszorgcyclus waaruit onder meer blijkt dat de verwijzingspercentages laag zijn en blijven. Passend onderwijs staat als vast agendapunt op de maandelijkse bestuursvergadering. Scholen rapporteren de stand van zaken en het bestuur respondeert daar op
- het afnemen van audits op de scholen
- (deze keer nog) ervaringsgegevens, inspectierapporten, inzet van het expertise centrum van het bestuur
- evaluaties en analyses citotoetsen + evaluatie van het kwaliteitsbeleid aan het einde van het schooljaar
- een eigen kwaliteitsmonitor, audits, schoolbezoeken m.b.t. kwaliteitszorg, bovenschoolse monitoring middels Parnassys en schoolmonitor
- het bepalen van een gemiddelde op basis van de indicatoren basisondersteuning
- audit MJPS, inspectie.

1.1.6 Wat zijn de concrete verbeterpunten voor het versterken van de basisondersteuning?

Twee besturen vullen hier niet van toepassing in, één bestuur kan deze benoemen na analyse van de eigen rapportage die nog plaats moet vinden.

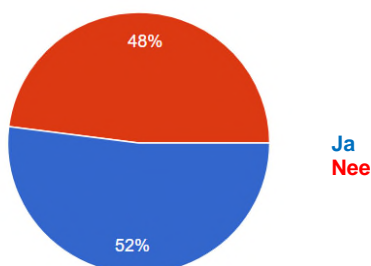
De meeste concrete verbeterpunten hebben te maken met de hierboven staande

- **kernkwaliteiten die te kort schieten** of die versterkt kunnen worden (13 x)
- daarna komt het aanbod aan **hoog- of meerbegaafden** (4 x)
- gevolgd door het **verder ontwikkelen / uitvoeren van het kwaliteitsbeleid**, zodat structureel gewerkt wordt aan verbeterpunten (3 x)

Andere verbeterpunten zijn specifiek voor een bestuur:

- aandacht voor dyslexie
- opstellen van het dyscalculieprotocol, herzien van het protocol medisch handelen
- aanpak gedragsproblematiek
- doorgaande lijn m.b.t. het jonge kind (groep 1 – 4), met nieuw observatie- en registratiesysteem bij kleuters (KIJK)
- verplichte deskundigheidsbevordering bij inzet van arrangementen
- verbeteren van de communicatie en het beschrijven van het multidisciplinaire team
- onderwijs ontwerpen vanuit behoefte en niet vanuit systeem of structuur.

1.1.7 Zijn er scholen binnen het bestuur die een standaard aanbod of interne expertise hebben die de basisondersteuning overstijgt?

1.1.8 Zo ja, waaruit bestaat dit aanbod of deze expertise?

Dertien besturen hebben scholen waarvan het aanbod of de interne expertise de basisondersteuning overstijgt.

De volgende specialisten worden genoemd:

- diverse coördinatoren of LB-leerkrachten met specialisaties en afgeronde opleidingen (2 x) (hoogbegaafdheid, rekenen, techniek, cultuur, gedrag, taal, zorg, lezen), ambulante begeleiders, dyslexiespecialist, orthopedagogen als intern begeleiders, inzet van een speltherapeut; intern opgeleide master sen specialisten.

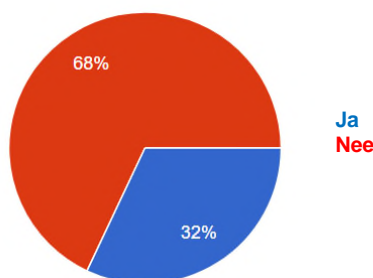
Deze specialisten brengen overstijgende expertise in en maken een overstijgend aanbod mogelijk.

Hierbij wordt het volgende genoemd:

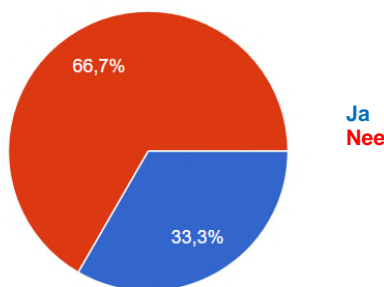
- een aanbod voor hoog- of meerbegaafden (8 x)
- expertise op het gebied van een effectieve aanpak van leerlingen met gedrags- en emotionele problemen (3 x)
- aanbod aan ZML-populatie (2 x)
- NT2 onderwijs, versterking taal voor leerlingen met een taalachterstand
- een bovenschools arrangement voor leerlingen met een uitstroomprofiel PRO (de criteria voor het arrangement doe-klas zijn: de leerling moet in het bezit zijn van een OPP; uit dit OPP moet blijken dat er sprake is van een uitstroomniveau PRO; de leerling zit in groep 6, 7 of 8)
- co-teaching inzake passend onderwijs, alsmede expertise inzake ondersteuning aan leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte
- internationaal onderwijs
- samenwerking buurtwerk
- VVE-programma
- inzet externe expertise
- taalaanbod Kentalis
- ouderbetrokkenheid.

1.2 Verscheidenheid

1.2.1 Is er om een beeld te krijgen van de verscheidenheid in en tussen scholen gebruik gemaakt van de Verscheidenheidsindex?

1.2.2 Zo nee, zijn de verschillen in en tussen scholen op een andere manier in kaart gebracht?

1.2.3 Zo ja, hoe dan?

Zes besturen hebben de verschillen in en tussen scholen op een andere manier in kaart gebracht, nl.:

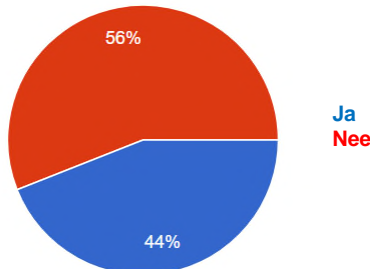
- met behulp van MARAP-rapportages
- via een structurele kwaliteitscyclus en via een structureel periodiek onderwijsoverleg tussen directies en bestuurders met de portefeuille onderwijs (de omvang van het scholenbestand en de aard van de besturing - een vrijwilligersbestuur – maakt het mogelijk om dit zonder
- bureaucratische/administratieve processen in beeld te hebben en te houden
- d.m.v. een audit afname op de scholen
- d.m.v. een eigen kwaliteitsmonitor, audits, schoolbezoeken m.b.t. kwaliteitszorg, bovenschoolse monitoring middels Parnassys en schoolmonitor
- via een Overzicht Leerlingen met ondersteuningsbehoeften (sinds 2014), daarin wordt de schoolpopulatie in beeld gebracht
- via een eigen inventarisatie.

1.2.4 Zo nee, is het bestuur van plan de verschillen in beeld te brengen en kan het SWV daar eventueel een rol in spelen met de Verscheidenheidsindex?

Van de twaalf besturen die de verscheidenheid nog niet in beeld hebben gebracht, geven twee geen antwoord op deze vraag. Vier besturen (vnl. 1- en 2-pitters) vullen niet van toepassing in. Eén bestuur gaat vanuit de SOPs een poster maken met wat de scholen kunnen bieden en wat hun ambities zijn, waarbij gekeken wordt naar wat nodig is voor de populatie en wat door samenwerking verkregen kan worden. De andere vijf besturen gaan de verscheidenheidsindex (waarschijnlijk) dit jaar gebruiken of ermee experimenteren.

1.3 Aanpassingen SOP en ambities

1.3.1 Leveren de opbrengsten van het onderzoek naar de basisondersteuning en of het in beeld brengen van de verscheidenheid BINNEN scholen inzicht op voor aanpassingen van de Schoolondersteuningsprofielen met betrekking tot de basisondersteuning en extra ondersteuning?

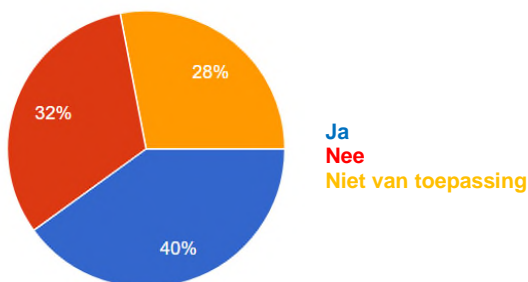
1.3.2 Zo ja, waar bestaan deze aanpassingen uit?

Voor elf besturen heeft het onderzoek naar de basisondersteuning en het in beeld brengen van de verscheidenheid geleid tot aanpassingen in de Schoolondersteuningsprofielen. Bij twee besturen kan dit nog niet aangegeven worden omdat de analyse van het onderzoek nog loopt.

De aanpassingen hebben te maken met:

- het specifiekere aangeven waar de expertise van scholen ligt en wat de ambities en grenzen zijn (4 x), afgezet tegen de populatie en de wijkcontext (1 x)
- scherper aangeven wat passend onderwijs betekent en wat er van reguliere basisscholen verwacht mag worden. En de verwachtingen van ouders 'managen' wat arrangementen betreft en de mogelijkheden om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op te vangen. Het schoolondersteuningsprofiel wordt meer een instrument om met ouders het gesprek aan te gaan over wat de school kan bieden. Expertise is niet zaligmakend, de omstandigheden/voorwaarden in een bepaalde groep zijn minstens zo belangrijk. Afstemming zoeken en maatwerk leveren
- een nieuw aanbod vanuit het expertise team, beleidsaanpassing in het toedelen van middelen
- expertise op een aantal scholen versterken
- aanwezige expertise en Plusklassen
- expertise NT2, gedragsproblematiek.

1.3.3 Leiden de opbrengsten van de verschillen TUSSEN scholen tot wijzigingen in het beleid van het bestuur?

1.3.4 Zo ja, is hiervan een concreet voorbeeld te geven?

Eén bestuur geeft hier aan dat de kijkwijzer wordt gebruikt om de kwaliteit van de basisondersteuning te checken. De resultaten hiervan komen niet overeen met het ingevulde IJkinstrument. Twee besturen vermelden dat op dit moment nog geen wijzigingen plaatsvinden, maar dat het instrument ingezet wordt om te kunnen sturen op de kengetallen. Zo hebben binnen een bestuur hebben alle scholen een nieuw SOP geschreven, dat aan elkaar gepresenteerd zal worden. De gesprekken hierover zullen leiden tot duidelijker profilering van de scholen en kunnen leiden tot beleidswijzigingen.

Concrete voorbeelden van wijzigingen zijn:

- een nieuw aanbod vanuit het expertise team, beleidsaanpassing in het toedelen van middelen, expertise op een aantal scholen versterken
- het herijken van SOP's
- het uniform maken van het OPP
- specifieke aandacht voor het vergroten van het beleidvoerend vermogen van scholen en het ontwikkelen van diagnosticerend onderwijs
- het bieden van meer ondersteuning (instructieve bestuursstijl)
- scholing en ondersteuning, aanbod bovenschools van laptops met Sprint
- besluit om vanuit de middelen voor lichte en zware ondersteuning op elke school onderwijsassistenten te plaatsen.

1.3.5 Wat zijn de ambities m.b.t. de resultaten / opbrengsten van passend onderwijs in de scholen?

Drie besturen kunnen deze ambities nog niet benoemen. Eén bestuur verwijst naar het SOP voor de ambities.

De ambities zijn onder te verdelen in:

- het zo goed mogelijk onderwijs bieden aan alle leerlingen n.a.v. hun behoeftes / een passend aanbod kunnen doen voor elke leerling / thuisnabij onderwijs (6 x) (de vraag blijft of dit ook kan (1 x))
- de huidige opbrengsten handhaven / versterken en uitbreiden (6 x)
- onderzoek naar het onderwijsconcept / het systeem / de organisatie (3 x) omdat het leerstofjaarklassensysteem te knellend is om genoeg maatwerk te kunnen leveren / door scholingstraject groepsdoorbrekend werken "Boeiend Onderwijs" van Jan Jutten / scholen stimuleren niet alleen te kijken naar de leerlingen maar tevens het systeem
- het voorkomen dat leerlingen naar het SBO verwezen moeten worden (2 x), door bijv. het verbeteren van de basiskwaliteit, aandacht voor gedragsproblematiek en het versterken van de leerkracht, waardoor er preventiever gehandeld kan worden
- professionalisering (2 x): verplichte scholing / al onze leerkrachten, met name ook onze intern begeleiders, stimuleren zich verder te ontwikkelen/professionaliseren
- de kwaliteit van de basisondersteuning verbeteren (3 x): in schooljaar 2017- 2018 naar 90% (2 x) / door verdiepen vaardigheden leerkrachten, ib'ers en vergroten onderzoekend vermogen van de scholen
- succeservaringen in onze bovenschoolse professionele leergemeenschappen en ons netwerk intern begeleiders met elkaar te delen en van elkaar te leren met het doel om het (passend) onderwijs te verbeteren
- een goede beoordeling (na audit en inspectiebezoek).

HOOFDSTUK 2 INSTROOM

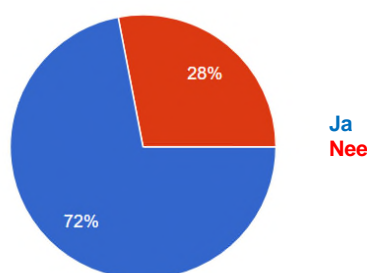
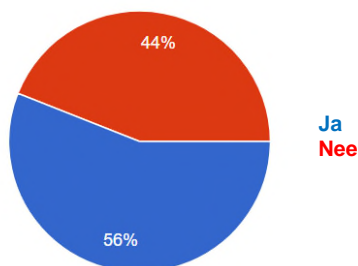
2.1 Instroom leerlingen in groep 1 / Onderinstroom

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Instroom	
Instroom leerlingen in groep 1 vanuit:	5.148
Peuterspeelzaal/Kinderdagverblijf	4.206
MKD/KDC	28
Rechtstreeks vanuit thuissituatie	679
Overig	235

Uit bovenstaand overzicht, gebaseerd op de gegevens die scholen aan hun bestuur hebben doorgegeven, blijkt dat meer dan 80% van de kinderen die instromen in groep 1 naar een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf zijn geweest. Opvallend is dat het hoge aantal leerlingen bij 'overig' m.n. afkomstig is van 3 schoolbesturen (≥ 35).

2.1.1 Is er bij de aanmelding van 4 jarigen vanuit het voorschoolse traject regelmatig contact met een zorginstantie?

2.1.2 Zijn er binnen de gemeente afspraken over samenwerking tussen zorg en onderwijs in de overgang voorschool - school vastgelegd?

2.1.3 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg/gemeente in de overgang van het voorschoolse traject naar de basisschool?

Voor een aantal besturen is vraag 2.2 te smal, omdat er bij deze besturen sprake is van meerdere gemeenten. Op de vraag wat goed gaat, wordt het volgende geantwoord:

- een goede / warme overdracht (overdrachtsprotocol / -dossier) (11 x)
- er is structureel / regelmatig / frequent overleg (5 x)
- goede contacten / mensen weten elkaar te vinden (5 x)
- gemeenschappelijke zorgroutes (2 x) (1 x: die een vervolg / verdieping krijgen als het gaat om ondersteuningsbehoeften en extra ondersteuning)
- de inzet van de jeugdverpleegkundige als brugfunctionaris (2 x)
- als kindcentrum in ontwikkeling worden de lijntjes steeds korter net de opvang / peuterspeelzaal
- de wijkverpleegkundige (tevens functie van consultatiebureau) schuift aan in combinatie met de schoolarts
- als er overleg is komen de onderwijsbehoeften van het betreffende kind in beeld.

Ook wordt aangegeven dat de samenwerking wisselend is, bijv.

- bij 3 gemeenten loopt het goed, bij de andere 2 moet geïnvesteerd worden
- de ervaring is dat het nog sterk samenhangt met personen. Waar onderwijs en kinderopvang in één gebouw zitten is de overdracht goed
- koude én warme overdracht vanuit peuterspeelzalen
- daar waar de gemeente duidelijke afspraken heeft gemaakt met de voorscholen over de overdracht gaat het goed
- daar waar de toeleiding van opvang naar onderwijs in korte lijnen geregeld is met veelvuldig persoonlijk contact verloopt de overgang succesvol

Of wordt ingevuld dat de samenwerking nog niet voldoende is:

- het staat nog in de kinderschoenen.

2.1.4 Wat kan nog beter?

Twee keer besturen hebben geen verbeterpunten. De andere vermelden de volgende punten:

- structureler overleg / meer afstemmen van de zorgstructuur tussen voorschool en school en m.n. gericht op zicht op ontwikkeling (5 x)
- eerder signaleren en een signaal afgeven naar het PO / ouders (4 x)
- in alle gemeenten een structuur waarin de overdracht is vastgelegd (4 x)
- een overdracht (-sdocument) met meer inhoudelijke gegevens over welke ondersteuning is gegeven en wat het resultaat daarvan is (4 x)
- vergroten deskundigheid peuterspeelzaalmedewerkers, bijv. in communicatie met ouders / verbeteren professionele ondersteuningsstructuur in de voorschoolse opvang (4 x)
- vanzelfsprekendheid in de overdracht (contact opnemen met de school waar het kind naar toe gaat / van elk voorschools traject een overdrachtsprotocol / zorgen voor een automatisch systeem (4 x)
- de ondersteuningsbehoefte van potentiële leerlingen in beeld brengen in het licht van een schoolse situatie. Nu wordt de inschatting meestal gemaakt vanuit de voorschoolse situatie
- verbeteren / effectiever maken van de overdracht vanuit de kinderopvang en peuterspeelzalen (3 x)
- overleg met / informatie van ouders (3 x)
- één kind één plan
- meer duidelijkheid over het omgaan met informatiebeveiliging en privacy
- beschikbaarheid van het format / formulier, bijv. via de website van het SWV

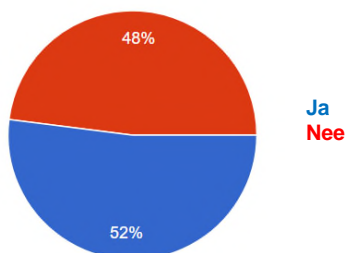
Eén bestuur geeft bij deze vraag aan dat de leerlingen die niet bij deze vraag zijn meegenomen: de instroomleerlingen vanuit de thuissituatie, een groot probleem vormen.

2.2 Instroom leerlingen na groep 1 / Zij-instroom

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Instroom	
Instroom leerlingen na groep 1 vanuit:	1.609
BAO	1.409
SBO	6
SO	12
Overig	182

De aangeleverde gegevens laten zien dat bijna 90% van de leerlingen die tussentijds instromen afkomstig is van een andere reguliere basisschool. De tussentijdse instroom zelf is tussen de 3,5 en 4% van het totaal aantal leerlingen. Ook hier geven 3 besturen relatief hoge aantallen aan bij de categorie 'overig' (≥ 33).

2.2.1. Is er bij een instroom van een leerling na groep 1 regelmatig contact met een zorginstantie?

2.2.2 Wat gaat er goed in de samenwerking met de zorg/gemeente bij de tussentijdse instroom van nieuwe leerlingen?

Vier besturen vullen hier in dat lang niet bij alle leerlingen die tussentijds instromen de gemeente of zorg betrokken is, bijv. als het gaat om een verhuizing. Drie besturen vullen in dat deze vraag niet van toepassing is. Eén bestuur kan geen eenduidig beeld geven, omdat er sprake is van meerdere gemeenten. De andere besturen melden het volgende:

- men weet elkaar te vinden / korte lijnen (5 x)
- bij bijzonderheden wordt de school op de hoogte gebracht en worden contacten gelegd / legt de school contacten (4 x)
- er is vanuit de school of de instelling altijd een overleg (3 x)
- regelmatig overleg / maandelijks overleg (met de jeugdverpleegkundige) (3 x)
- er is een overdracht (-sformulier) (2 x)
- er is een aanspreekpunt (sociaal verpleegkundige / CvJG) (2 x)
- Vroeg Erbij Team
- accurate afstemming.

Wat kan nog beter?

Tien besturen hebben geen suggesties of vullen niet van toepassing in. De andere besturen noemen de volgende knel- en verbeterpunten:

- (structureel) overleg en meer afstemming (5 x)
- de kennis en expertise van elkaar beter waarderen (3 x)
- privacy maakt het soms moeilijk om informatie te krijgen (3 x)
- onduidelijkheid over regierol en doorzettingmacht (2 x)
- CJG (2 x): nog niet alle schotten in het CJG-team zijn weg / veel personele wisselingen
- eerder signaleren en een signaal afgeven naar het PO
- één kind één plan
- het blijft soms lastig de benodigde middelen mee te krijgen
- maak van het Vroeg Erbij Team een vaste instantie
- medewerkers van het CJG laten aansluiten bij leerlingenbesprekingen op school
- het initiatief mag ook wel eens vanaf de kant van de gemeente/zorg genomen worden
- (te)veel partners in de zorg, moeilijk om alle neuzen dezelfde kant op te krijgen, m.n. ouders (zorgmijders)
- inzet schoolmaatschappelijk werk, speltherapeuten voor getraumatiseerde kinderen en anderstaligen
- het is niet altijd duidelijk voor scholen waar de zorgplicht ligt. Soms negeren scholen hun zorgplicht.

2.3 Geen tijdig en passend aanbod

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Instroom	
Hoeveel leerlingen kon u niet tijdig een passende plek bieden bij aanmelding?	
Aantal leerlingen waarbij de termijn is overschreden	7
Aantal leerlingen waarbij de school geen passend aanbod kon bieden	33

Analyse van de gegevens levert op dat 2 besturen een aantal leerlingen niet tijdig kon plaatsen. Dertien besturen hadden voor een aantal leerlingen die aangemeld werden geen passend aanbod.

2.3.1 Voor welke ondersteunings- en onderwijsbehoeften hadden scholen geen tijdig en passend aanbod?

Negen besturen zijn dit niet tegengekomen in het schooljaar 2016-2017. Bij de andere besturen gaat het om de volgende ondersteunings- en onderwijsbehoeften, waarbij multi- of complexe problematiek vaak voorop staat:

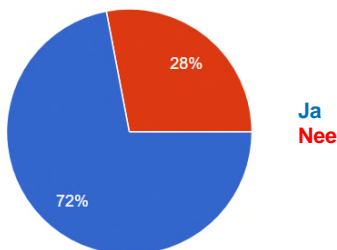
- ernstige gedragsproblemen (8 x) leidend tot onveiligheid voor medeleerlingen en leerkrachten
- hoogbegaafden met bijkomende problematiek (6 x)
- kinderen met multi-problematiek en dan met name op het gebied van taal (3 x)
- jonge leerlingen met complexe problematiek (3 x) (ADHD / dyslexie / lage intelligentie / lastige thuissituatie / niet zindelijke 4-jarigen)
- ingewikkelde gedragssituaties in combinatie met de thuissituatie/ houding ouders (2 x)
- Nederlands als 2e taal (2 x)
- leerproblemen in combinatie met sociaal-emotionele problemen
- voor het verrijkings- en verdiepingaanbod voor een hoogbegaafde leerling
- leerlingen met angststoornissen
- hechtingsproblematiek
- leerling met complexe LG-problematiek
- voor een groep met veel ondersteuningsbehoefte aan de onderkant
- vluchtelingenkinderen
- er was geen tijdig aanbod in een traject van verwijzing naar SO.

2.3.2 Wat is gedaan om deze onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in beeld te krijgen?

Voor vijf besturen is deze vraag niet van toepassing. Het vaakst wordt het voeren van veel overleg met alle betrokkenen genoemd (13 x), samen met de inzet van het bovenscholse expertise team genoemd (12 x). Daarna volgen:

- het doen van observaties (7 x)
- de inzet van het CJG (5 x)
- de inzet van externe expertise (4 x) (Kentalis / Autisme Team Noord / Taskforce Thuiszitters)
- het doen van onderzoek, analyseren van toetsgegevens, afnemen testen (3 x)
- overleg tussen scholen (3 x)
- volgen van cursussen / opleiding (2 x) op het gebied van gedragsproblematiek / hoogbegaafdenonderwijs
- plan opstellen binnen school
- Procesgang Handelingsgericht Arrangeren volgen
- opschaling richting bestuur en/of SWV.

2.3.3 Is een arrangement eventueel in combinatie met de zorg overwogen?

2.3.4 Welk advies is aan ouder(s)/verzorger(s) gegeven?

Voor zes besturen is deze vraag niet van toepassing. Tien besturen hebben samen met ouders gekeken naar welke andere school een passend aanbod heeft en hebben ouders begeleid bij een verwijzing en overstap naar een andere passende school (Kentalis / SBO / Cluster 1 en 2 / regulier). Zes besturen geven aan dat het advies per leerling verschillend kan zijn, afhankelijk van de situatie. Drie besturen hebben geadviseerd het CJG te betrekken voor de inzet van jeugdhulp. Twee besturen hebben tenslotte ondersteuning in de school geadviseerd: een intensief arrangement van Kentalis en BOOG-trajecten.

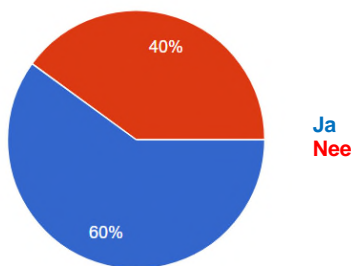
2.3.5 Welke school binnen het SWV PO 20.01 had het passende aanbod?

Acht besturen hebben hier geen school ingevuld. Twee besturen gaan dit nog nader uitzoeken en twee besturen hebben geen specifieke scholen benoemd omdat het per casus verschillend is. Voor de andere besturen hadden de volgende scholen het passende aanbod:

- SBO (11 x)
- SO (9 x), waarvan 6 x cluster 4
- ander regulier (5 x), waaronder 3 x voltijd voor hoogbegaafden
- Kentalis (2 x)
- Cluster 1
- eigen basisscholen.

2.4 Observatieplaatsen

2.4.1 Zijn er observatieplekken binnen het bestuur of de subregio beschikbaar?

2.4.2 Zo ja, is daar wel eens gebruik van gemaakt?

- ja (10 x), (waarvan 1 x in 2014-2015)
- nee (4 x), waarvan 1 x wel eens overwogen
- niet structureel, soms een proefplaatsing op het SBO
- 4 leerlingen in eigen tussenvoorzieningen

HOOFDSTUK 3 EXTRA ONDERSTEUNING

3.1 OntwikkelingsPerspectiefPlannen

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Inzet extra ondersteuning	
Hoeveel leerlingen hebben een in BRON geregistreerd OPP?	343

Twee besturen plaatsen een opmerking bij het aantal leerlingen met een OPP dat doorgegeven is door de afzonderlijke scholen:

- niet helemaal duidelijk is of de scholen dezelfde aantallen invullen die op centraal niveau gemeld zijn bij BRON
- sommige scholen mogen binnen de systematiek van het bestuur ondersteuningsmiddelen zelf inzetten en doen dat ook bijv. onderbouwd als groepsarrangement voor een zware groep. Dit verklaart dat het aantal OPP's onderling nogal kan verschillen.

De aangeleverde kwantitatieve gegevens (aan besturen aangeleverd door de scholen) geven aan dat 5 besturen geen OPP's hebben, waarvan 4 éénpitters. Het aantal OPP's bij de andere besturen is tussen de 1 en 66 leerlingen.

Deze aantallen komen niet overeen met de antwoorden op de volgende vraag (3.1.1), er bestaat dus nog onduidelijkheid over welke leerlingen met middelen passend onderwijs een OPP hebben.

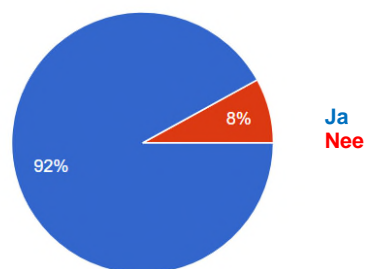
3.1.1 Voor hoeveel leerlingen is met middelen passend onderwijs een OntwikkelingsPerspectiefPlan (hierna OPP) opgesteld?

0: 1 x
1 – 5: 8 x
6-10: 4 x
11-15: 3 x
16-20: 4 x
21-30: 1 x
31-101: 3 x (58, 63, 101)

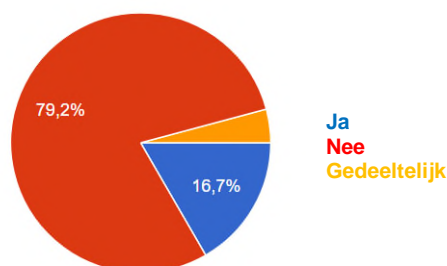
3.1.3 Zo nee, waarom niet?

Eén van de twee besturen waar geen evaluatie heeft plaatsgevonden geeft aan dat dit is omdat de OPP's net gestart zijn. Een aantal andere besturen waarbij wél een evaluatie heeft plaatsgevonden, geeft hier een toelichting:
dit betrof een evaluatie op schoolniveau het aantal (door het bestuur) toegekende arrangementen wijkt af van het aantal OPP's.

3.1.2 Heeft een evaluatie van deze OPP's plaatsgevonden?

3.1.4 Zo ja, zijn de doelen van deze OPP's gehaald?

3.2 Arrangementen

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Inzet extra ondersteuning	
Voor hoeveel leerlingen heeft u binnen uw eigen bestuur een arrangement aangevraagd?	533

Analyse van de aangeleverde kwantitatieve gegevens laat zien dat drie besturen hier 0 hebben ingevuld, zij hebben samen 4 scholen. De andere aantallen liggen tussen de 1 en 62.

3.2.1 Geef één of meer voorbeelden van inzet van tijdelijke extra ondersteuning d.m.v. arrangement(en) voor leerlingen binnen het bestuur, bekostigd uit de ondersteuningsmiddelen passend onderwijs

Het bestuur die bij de vraag hiervoor 'gedeeltelijk' heeft ingevuld, verklaart bij deze vraag waarom: het antwoord ligt tussen ja en gedeeltelijk, omdat onder het bestuur ook een SO- en een SBO-school valt. Een deel van de (aan deze scholen) toegekende arrangementen is onvoldoende in beeld.

Er zijn veel voorbeelden gegeven, hieronder worden ze geclusterd weergegeven:

- **inzet van een onderwijs- (of klasse) assistent (17 x)**, voorbeelden: een leerling in groep 8 die d.m.v. individuele begeleiding het gelukt is de overstap te maken naar VMBO basis, voor NT2, voor extra taalonderwijs en iPads voor 2 leerlingen vanuit Engeland, voor een leerling met TOS-problematiek, voor een leerling met gedragsproblemen, voor leerlingen met cluster 3 problematiek)
- **groepsarrangementen of groepstrainingen (14 x)**: voorbeelden: inzet SOVA training, faalangsttraining, Playing for Success, Junior Master Class, Rots en Water trainingen, Wiboplus training voor groep 7 met veel meidenvenijn, Actieve Preventie, begeleiding en ondersteuning voor leerlingen met PDD NOS, ter ondersteuning van de leerkracht na instroom van twee leerlingen met zware gedragsproblematiek in een groep met veel 'zorg'leerlingen, voor een complexe groep 5 gericht op het versterken van het leerkrachthandelen, ondersteuning in de 1e zes weken van het nieuwe schooljaar voor een zeer complexe groep 8, voor leerlingen met taalproblematiek, voor een opeenstapeling van zorg of individuele arrangementen voor leerlingen vallend onder cluster 4, pre-teaching
- **inzet extra interne of specifieke expertise vanuit het bovenschoolse expertise team (9 x)** (bijv. de opvang van een getraumatiseerde leerling door de orthopedagoog, de begeleiding van een leerkracht met een leerling met fragiel X-syndroom, extra ib-uren, kortdurige Remedial Teaching, inzet onderwijsondersteuner, inzet gedragsdeskundige, voor coaching van leerkrachten)
- **inzet specifieke externe expertise (6 x)** van een creatief therapeut, inzet van schoolmaatschappelijk werk, inzet van Kentalis, coaching voor het kind ivm ontplooiing en zelfbeeld, een externe gedragsdeskundige, 'train de trainer'
- **inzet / aanschaf digitale leermiddelen (2 x)**

3.2.2 Geef één of meer voorbeelden van inzet van langdurige extra ondersteuning: (duurzame arrangementen binnen de school, onderwijszorgarrangementen) bekostigd uit de ondersteuningsmiddelen passend onderwijs

De voorbeelden die gegeven worden verschillen in dat het bij een aantal om de vorm gaat en bij andere om de inhoud. Voor vier besturen is deze vraag niet van toepassing.

Als het gaat om de vorm, wordt het vaakst een onderwijsassistent ingezet:

- inzet onderwijsassistent (12 x), voorbeelden: voor een leerling die n.a.v. een ziekte te maken heeft met chronische vermoeidheid, voor ondersteuning binnen de groepen, voor o.a. een leerling met een eigen leerlijn voor rekenen en voor de begeleiding van een leerling met motorische problemen, voor een leerling met een eigen leerlijn
- inzet Remedial Teaching RT (3 x)
- inkopen van uren bij Educonnect voor collegiale consultatie, onderwijsbegeleiding en onderzoek
- de groepsgrootte is lager gehouden in de groep waar een leerling met een arrangement zit
- extra aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling
- NT-2 begeleiding

- inzet specialist voor leerlingen met een beperking.

Langdurige arrangementen zijn er o.a. voor:

- de begeleiding en ondersteuning van leerlingen met het Syndroom van Down (3 x), bijv. langdurige ondersteuning door logopedist, fulltime onderwijsassistent en specialist jonge risico kind voor een leerling met het Syndroom van Down
- voor leerlingen in groep 6, 7 of 8 met een OPP en uitstroomprofiel PRO een arrangement DOE-KLAS: een middag in de week praktische lessen waarbij leerlingen vanuit hun talenten werken met als doel succeservaringen opdoen en daardoor het zelfvertrouwen vergroten
- een leerling met spina bifida (o.a. inrichten toiletgroep zodanig dat medische zorg geboden kan worden)
- de begeleiding van een leerling met ASS met gedrags-, reken- en leesproblemen, in het kader van Samen Eén Plan met het Sociaal Team uitbreiding van de uren van een leerkracht
- leerlingen met een eigen programma voor lezen, spelling en rekenen die zonder arrangement naar het SBO zouden zijn verwezen
- een leerling met syndroom van Recklinghausen
- een leerling met een angststoornis die niet meer naar school durfde
- voormalige LGF-leerlingen cluster 4
- voor HB-leerlingen met complexe problematiek: een bovenschoolse Plusklas (een ochtend per week)
- voor uitbehandelde leerlingen met EED (maatwerk) inzet van ondersteunende software
- voor een slechtziende leerling vanuit Visio een typecursus
- voor kinderen uit vluchtelingengezinnen een kortdurend arrangement dat jaarlijks aangevraagd moet worden.

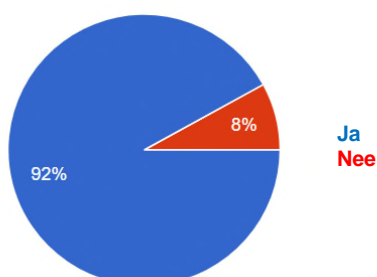
3.3 Professionaliseren en leren van en met elkaar

3.3.1 Welke professionaliseringsactiviteiten organiseert het bestuur voor de medewerkers m.b.t. omgaan met verschillen?

Er worden veel verschillende vormen van professionalisering genoemd, waarbij 5 besturen een aanbod doen vanuit hun eigen academie. Door vier scholen wordt de professionalisering zelf georganiseerd. Professionaliseringsactiviteiten vinden plaats door scholing, opleidingen, studiedagen, cursussen, trainingen, professionele leergemeenschappen, kenniskringen, collegiale consultatie, onderlinge uitwisseling, deskundigheid vanuit het bovenschoolse expertise team, intervisie, flietsbezoeken, themamiddagen, reflectiebijeenkomsten, inspiratiesessies, coaching en begeleiding en nieuwsbrieven.

De volgende onderwerpen worden vaker genoemd: hoogbegaafdheid, gespreksvoering (lastige gesprekken met ouders of collega's), werken met een groepsplan, werken met leerlijnen, gedrag, taal (waaronder lezen) – en rekenen, dyslexie. Daarnaast is er o.a. aandacht voor: werken met doelen, talentontwikkeling, Meesterlijk Bekwaam, coöperatief leren, analyseren van opbrengsten /resultaat gericht werken, ouderbetrokkenheid, expliciete directe instructie, handelings- en opbrengstgericht werken.

3.3.2 Is er samenwerking met S(B)O scholen in de regio?

3.3.3 Zo ja geef aan op welke manier

Vijf besturen vullen hier in dat er samengewerkt wordt in het Samenwerkingsverband, regionaal, bij de Taskforce Thuiszitters of binnen het bestuur. Er wordt op de volgende manieren samengewerkt:

- d.m.v. **collegiale consultatie (8 x)** o.a. over wat een passende plek voor een leerling is, over zorgleerlingen, over (dreigende) thuiszitters
- **bij verwijzingen (8 x)**, bijv. het bezoeken van de school om ouders een goed beeld te geven, overleg en afstemming over het aanbod en de mogelijkheden en benodigde formaliteiten
- d.m.v. het **uitruilen van expertise (8 x)**, o.a. door het ib-netwerk (3 x), orthopedagogen hebben intervisie, uitwisselen van passende leerlijnen
- d.m.v. **advisering (7 x)**, t.a.v. verwijzingen en observatieplaatsingen, rondom aanpassingen qua meubilair en toiletgroep, in gesprekken met ouders en andere zorg, rond leerlingen die in de tussenvoorziening hebben gezeten
- d.m.v. **observatieplekken of observaties (6 x)**
- bij professionalisering van de onderbouw
- d.m.v. crisisplaatsing
- d.m.v. maandelijkse terugkomdagen van SBO-leerlingen op de basisschool van herkomst
- d.m.v. symbiose-onderwijs.

3.4 Arrangementen met zorginstellingen

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Inzet extra ondersteuning	
3. Hoeveel leerlingen hebben een arrangement waar ook een zorginstelling bij betrokken is?	184

Uit de analyse van de kwantitatieve gegevens blijkt dat 3 besturen (met samen 4 scholen) geen arrangementen hebben waar ook een zorginstelling bij betrokken is. Bij de andere besturen ligt dit aantal tussen de 1 en 26.

3.4.1 Hoe verloopt de samenwerking met de zorg bij arrangementen waarbij de zorg betrokken is. Wat gaat goed en wat kan beter?

Voor vijf besturen is deze vraag niet van toepassing. Twee besturen geven aan dat deze vraag vanwege de complexiteit vraag niet te beantwoorden is en twee besturen hebben de vraag geïnterpreteerd als hoe samenwerking met de zorg vanuit het bestuur / de school verloopt.

Bij acht besturen verloopt de samenwerking **wisselend**: van heel positief met veel inzet tot minder betrokken personen; de samenwerking is afhankelijk van de situatie en complexiteit, van de zorginstelling waar je mee te maken hebt, van de kwaliteit van de wijk, van de casemanager vanuit de zorg.

Als wat goed gaat, wordt benoemd dat:

- er korte lijnen zijn (2 x)
- er afstemmingsoverleggen zijn (2 x), met evaluaties van de zorgroutes en verbeterpunten
- er verbetering is in de situatie van het kind
- er fijne communicatie en afstemming is
- het overleg in het algemeen goed gaat
- het tot nu toe goed gaat in de specifieke onderwijszorgarrangementen
- dat er regelmatig structureel overleg is
- er goede persoonlijke contacten zijn
- er een aantal vaste aanspreekpunten en instellingen zijn waarmee wordt samengewerkt
- dat de coördinator van het Samenwerkingsverband zeer ter zake kundig is bij sommige specifieke vraagstukken.

Wat beter kan, is:

- afstemming (3 x)
- tijdsinvestering

- het duidelijker krijgen van wanneer extra zorg voor rekening van het schoolbestuur is of voor rekening van de zorg/gemeente
- sneller handelen
- dat de huidige structuur niet altijd effectief is.

Niet goed in de samenwerking is:

- dat er geen of slechte terugkoppeling is
- dat instellingen slecht bereid zijn samen te werken
- dat de professionals uit de zorg in onze scholen vaak wel willen samenwerken maar niet de ruimte krijgen
- dat het stroef gaat: onderwijs moet op school leidend zijn, niet de zorg
- dat de afstemmingsoverleggen met evaluatie van de zorgroutes geen vervolg hebben gekregen.

3.5 Solidariteitsfonds

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Inzet extra ondersteuning	
Voor hoeveel leerlingen heeft u een beroep gedaan op het solidariteitsfonds?	
leerling < 8 jaar	109
leerling > 8 jaar	90

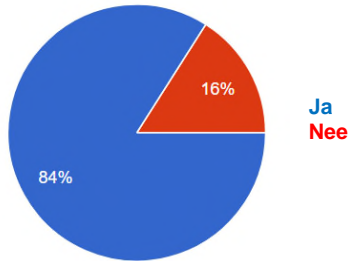
Analyse van de kwantitatieve gegevens laat zien dat 14 besturen een aanvraag hebben gedaan als het gaat om leerlingen < 8 jaar, 12 besturen voor leerlingen > 8 jaar. Opvallend is dat 1 school van 1 bestuur de helft van het totaal aantal aanvragen voor haar rekening neemt.

3.5.1 Geef een voorbeeld van een casus waarvoor er een beroep is gedaan op het solidariteitsfonds

De besturen die een beroep hebben gedaan op het solidariteitsfonds noemen de volgende voorbeelden:

- voor leerling(en) met het Syndroom van Down (8 x)
- voor een thuiszitter (3 x)
- voor leerling(en) die tussentijds instromen met een complexe situatie (2 x)
- voor leerlingen vanuit de onderinstroom MKD
- voor de begeleiding van een leerling tijdens pauzes
- voor de ondersteuning en begeleiding van een ZML-leerling
- voor extra ondersteuning van individuele leerlingen
- voor speltherapie voor een leerling met een oorlogstrauma
- voor een leerling met een (laag) gemiddelde intelligentie, ernstige dyslexie, diagnose ADHD, ernstige werk- en taakhoudingsproblemen
- voor een SBO-leerling: een meisje met zeer moeilijk gedrag, waarbij ook sprake is van een lage intelligentie en mogelijk sprake is van hechtingsproblematiek en een ASS
- voor een leerling met ernstige TOS-problematiek waar veel individuele begeleiding voor nodig is nu hij de overstap moest maken van kleuterklas naar proces van aanvankelijk lezen, taal en rekenen
- voor een meisje vanuit de Hoenderloo-groep (Pluryn) naar pleeggezin
- voor een arrangement voor een groep van 5 leerlingen op een school.

3.5.2 Is deze leerling hiermee behouden gebleven voor de school?

3.5.3 Bij nee, wat is de reden?

De reden dat de leerling niet behouden is gebleven voor de school, komt in twee gevallen doordat de leerling verhuisd is. In een ander geval is de leerling toch thuiszitter geworden en is hij dat nog steeds, ook in het VO.

3.6 Arrangementen cluster 2

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Inzet extra ondersteuning	
Hoeveel leerlingen hebben een cluster 2 arrangement?	104

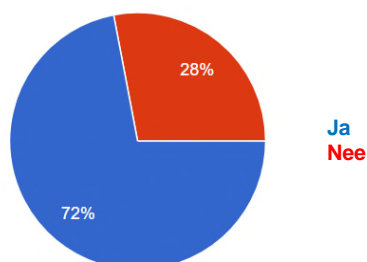
Uit analyse van de kwantitatieve gegevens komt naar voren dat er binnen 20 besturen leerlingen met een cluster 2 arrangement zijn. Eén bestuur vermeldt hier dat cluster 1 ontbreekt op de vragenlijst, dit bestuur heeft een tijdlang 2 leerlingen gehad van Visio.

HOOFDSTUK 4 UITSTROOM

4.1 Tussentijdse uitstroom

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Uitstroom	
Aantal leerlingen (geen verhuizing) die tussentijds zijn uitgestroomd in het kader van het vinden van een passende plek naar:	
regulier BAO	217
SBO	232
SO	46
Observatievoorziening	18
Maatwerktraject	7
Overig	24

4.1.1. Is er voor de tussentijdse verwijzing naar een andere passende plek nog een arrangement of andere ondersteuning ingezet om de leerling voor de eigen school te behouden?

4.1.2. Zo ja, waarom was deze extra inzet nog niet voldoende om de leerling op school te kunnen houden?

- omdat de problematiek van de leerling te complex was (8 x), gedragsproblematiek waarbij de veiligheid van de leerlingengroep niet te waarborgen was / gehoor- en spraakproblemen / hoogbegaafdheid en gedragsproblemen / gedragsproblemen in combinatie met de thuissituatie
- omdat het arrangement onvoldoende bleek om aan de onderwijsbehoeften van de leerling te voldoen (7 x)
- omdat het welbevinden van de leerling in het geding kwam (3 x)
- omdat ouders een ander besluit hebben genomen

4.1.3. Zo nee, beschrijf de reden

Als redenen om geen arrangement in te zetten, wordt gegeven dat de leerling verhuisd is, dat de gedragsproblematiek té heftig was, dat het té snel escaleerde in té korte tijd.

4.1.4. Wat is er nodig om meer leerlingen te behouden voor het regulier basisonderwijs?

Drie besturen geven geen antwoord, volgens de andere besturen is het volgende nodig om meer leerlingen voor het regulier basisonderwijs te kunnen behouden, waarbij er vaak meer dan één voorwaarde wordt gegeven:

- meer goede en flexibele ondersteuning / handen in de klas (15 x)
- kleinere klassen / groepen (8 x)
- meer expertise ontwikkeling bij leerkrachten (8 x)
- extra expertise (3 x)
- meer geld / middelen (2 x)
- leraren, intern begeleiders en directeurs die in hun professionele kracht staan (2 x)
- administratie / werkdruk druk verlagen (2 x)
- het begint bij een visie over passend onderwijs op een school
- minder bestuurskosten
- meer samenwerking in de regio, uitbreiding van de mogelijkheden
- structurele doorbreking van het leerstofjaarklassensysteem
- observatieplekken
- mogelijkheden om vernieuwingen in te voeren

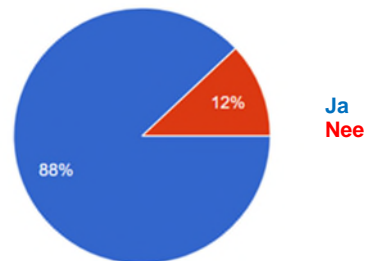
- minder meetgestuurd onderwijs
- extra tijd
- bekendheid bij zorginstanties over passend onderwijs.

4.2 10-14 aanpak

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
Uitstroom	
Hoeveel leerlingen heeft u aangemeld voor de 10 - 14 aanpak?	73

Uit de aangeleverde kwantitatieve gegevens blijkt dat 12 besturen leerlingen hebben aangemeld voor de 10-14 aanpak. Dit is een aanpak in samenwerking met het SWV VO Ommelanden (dus niet in de subregio Stad Groningen en Haren).

4.2.1 Is de 10-14 aanpak bekend?

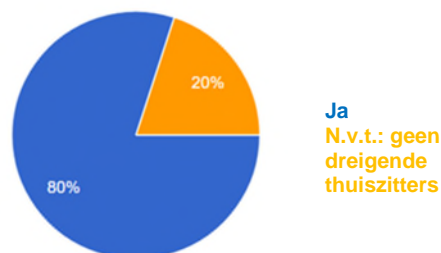
HOOFDSTUK 5 (DREIGENDE) THUISZITTERS

5.1 Leerlingen die niet volledig naar school gaan: dreigende thuiszitters

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
(Dreigende) thuiszitters	
Aantal leerlingen dat niet volledig naar school gaat in overleg met de leerplichtambtenaar.	52

De 52 leerlingen die niet volledig naar school gaan in overleg met de leerplichtambtenaar gaan naar scholen van 16 besturen.

5.1.1 Is de leerplichtambtenaar bij alle casussen betrokken?

5.1.2 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen niet volledig naar school gaan

Zeven besturen hebben geen leerlingen op hun scholen die niet volledig naar school gaan. De oorzaken die door de andere besturen worden aangedragen zijn:

- externaliserende gedragsproblematiek (7 x), waardoor de veiligheid van de groep en de leerkracht in het geding is
- lichamelijke beperkingen / ziek zijn (5 x)
- complexe thuissituatie (4 x)
- autisme / overprikkeling (3)
- verschil van inzicht tussen school en ouders (3 x)
- een psychische stoornis (2 x)
- angststoornissen (2 x)
- niet alle scholen hebben de juiste insteek om thuiszitten te voorkomen
- ouders houden ze thuis
- meervoudige problematieken bij de leerling (zorg bovenliggend)
- faalangst
- combinatie gedragsproblematiek en een belemmerende thuissituatie
- pesten.

5.1.3 Welke andere instanties zijn bij de casussen betrokken?

Dit is afhankelijk van de situatie, de volgende instanties worden genoemd:

vanuit het onderwijs:

bovenschools ondersteunings team (4 x), Coördinator Samenwerkingsverband (4 x) bestuur, Commissie van Advies, SBO, voortgezet onderwijs, Onderwijsconsulent, 10-14 aanpak, Kentalis, Visio

vanuit de jeugdzorg verschillende instellingen:

CJG / WIJ-team (11 x), Accare (5 x), GGZ-instelling (2 x), Elker (2 x), Molendrift (2 x), OCRN (2 x) 's Heeren Loo, Lentis, Interpsy, psychiater, zorgboerderij, Veilig Thuis

vanuit de (jeugd)gezondheidszorg:

fysiotherapie (3 x), GGD (2 x), schoolarts, huisarts, kinderarts, UMCG, revalidatiecentrum

vanuit een gemeenschappelijke aanpak onderwijs – gemeenten:

de Taskforce (3 x)

Ook worden de volgende begeleidingsinstellingen genoemd: Cedin (2 x) en Horizon-begeleiding en tenslotte de politie / de wijkagent (2 x).

5.1.4 Hoe worden ouders en zorg betrokken bij de voortgang van de schoolgang van dreigende thuiszitters?

Twee besturen geven bij deze vraag aan dat het onderhouden van contact met de ouders intensief en hard werken is. Bij negentien besturen worden ouders op de volgende manieren betrokken:

- regelmatig / veelvuldig overleg (12 x) op school, bijv. met de leerkracht en ib'er of waarbij het bovenschoolse ondersteunings team aanwezig is
- structureel, breed overleg met alle betrokkenen(MPO-overleg) (8 x)
- vroegtijdige en heldere communicatie, al bij verzuim (2 x)
- huisbezoeken
- schoolwerk thuis doen
- adviezen psychiater overnemen
- contact met VO (team 10-14 aanpak)
- taskforce thuiszitters.

5.1.5 Wat is er nodig om deze leerlingen volledig naar school te kunnen laten gaan?

Wat nodig is, is:

- afhankelijk van de situatie en behoefte van het kind, kan heel divers zijn (5 x)
- goede afstemming tussen school en thuis en jeugdhulp (5 x)
- meer in de klas (4 x) handen / meer middelen / tijd / expertise / aanpassen van de leerstof / veel individuele aandacht / aanpassingen materialen / motorische oefeningen / versterking van leerkrachtvaardigheden
- soms is zorgvraag zo groot dat onderwijs niet mogelijk is (3 x), waarvan 2 x zware psychiatrische problematiek
- een continue begeleiding van de leerling (3 x), door PGB, een psycholoog, specialistisch en individueel
- ondersteuning in de thuissituatie (3 x)
- weinig prikkels (2 x), bijv. start 5 min. later en 5 min. eerder stoppen, plek om zich helemaal alleen terug te trekken etc.
- een passende plek (2 x), mogelijk buiten ons voedingsgebied
- dat de leerling eerst herstelt
- een onderwijszorgarrangement met een planmatige opbouw
- inzet leerplichtambtenaar
- een duidelijke regierol
- doorzettingskracht richting ouders en ouders die meewerken.

5.2 Leerlingen die al 4 weken ongeoorloofd niet naar school gaan: thuiszitters

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
(Dreigende) thuiszitters	
Aantal thuiszitters (In die bij u ingeschreven staan maar al vier weken ongeoorloofd niet naar school gaan)	20

Uit de analyse blijkt dat de thuiszitters van scholen van 9 besturen zijn (variërend tussen 1 en 5).

5.2.1 Noem één of meer oorzaken waardoor leerlingen helemaal niet naar school gaan

Elf besturen vullen bij deze vraag niet van toepassing in. De andere besturen geven de volgende oorzaken aan:

- psychiatrische stoornis / gedragsproblematiek (5 x)
- verschil van inzicht / vertrouwensbreuk ouders en school (5 x), ouders niet eens met de voorgestelde vervolgstappen (bijv. andere passende onderwijssetting)
- ziekte (4 x), chronisch, medische complicaties / gezondheid
- thuissituatie (3 x)
- onvindbare kinderen
- psychische gesteldheid

- ontbreken regierol en doorzettingskracht richting ouders
- andere visie op onderwijs van ouders (thuisonderwijs)
- te geringe ondersteuning qua hoogbegaafdheid
- veiligheid.

5.2.2 Welk passend aanbod mist in het SWV 20.01 voor de thuiszittende leerling(en)?

Voor negen besturen is deze vraag niet van toepassing, is het aanbod voldoende of is er te weinig zicht op. Drie besturen missen niets in het aanbod van het SWV en geven daarbij de volgende opmerkingen / aanvullingen:

- een voorziening als vanouds van Accare wordt wel gemist
- inmiddels is voorzien in Het Koepeltje te Bedum, een soort tussenvoorziening
- de TaskForce ondervangt waarschijnlijk veel. Kan de TaskForce ook bemoeienis met (dreigende) thuiszittende kleuters en onderbouwleerlingen hebben en daarin iets betekenen.

Vormen van passend aanbod die in het SWV PO 20.01 gemist worden, zijn met name opvangvoorzieningen (8 x) en meer mogelijkheden voor observatieplaatsen (3 x), gekoppeld aan deze voorzieningen:

- plekken waar onderwijs en zorg samenwerken en die acuut in te zetten zijn (2 x)
- een vorm van opvangvoorziening (zijn we over in gesprek vanuit SO met gemeente en VO)
- een opvang voor geschorste leerlingen ter overbrugging naar een passende plek
- een (tijdelijke) opvangplaats voor leerlingen met (een combinatie van) gecompliceerde onderwijsbehoeften, waarbij vaak onaangepast gedrag een grote rol speelt
- Rebound voor jongere leerlingen
- crisisopvang, tussenklas
- een setting buiten het onderwijs, waar leerlingen een paar uur per dag instructie krijgen en voor de rest thuis zijn, totdat een passende plek is gevonden.

Daarnaast wordt gemist in het passend aanbod van het SWV:

- afspraken over de doorzettingsmacht (2 x) - bijv. verwerkt in een soort routekaart (2 x)
- onderwijs en ondersteuning aan hoogbegaafden
- meer handen in de klas.

5.3 Procedures en ontheffingen

Opbrengsten Monitor SWV PO20.01 versie regulier BAO	
TOTAAL Regulier BAO	43.550
(Dreigende) thuiszitters	
Aantal procedures waarbij de onderwijsconsulent betrokken is.	19
Aantal procedures waarvoor een officiële klacht of bezwaar is ingediend.	8
Aantal leerlingen waarvan u weet dat ze een ontheffing hebben.	4

Analyse van de aangeleverde leerlingenstromen levert op:
 bij 11 besturen loopt procedure waar de onderwijsconsulent bij betrokken is
 bij 5 besturen is een officiële klacht of bezwaar ingediend
 4 besturen hebben weet van een leerling aan wie een ontheffing is verleend.

HOOFDSTUK 6 INNOVATIES EN AMBITIES

6.1 Welke ambities zijn er t.a.v. de extra ondersteuning en voor welke doelgroep is dat?

Het vaakst wordt een aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen genoemd (17 x). Dit wordt gevolgd door meer kennis t.a.v. gedragsproblemen en hoe er mee om te gaan (7 x). Aandacht voor taalontwikkelingsstoornis en leerlingen met EED (die uitbehandeld zijn) worden beide 3 x ingevuld. Professionalisering van leraren, intern begeleiders en directeurs wordt 2 x genoemd, zo ook extra ondersteuning aan leerlingen met verwacht uitstroomperspectief PrO.

De overige ambities verschillen van inhoud:

- schoolmaatschappelijk werk
- aandacht voor beelddenkers
- tussenvoorziening doven- en slechthorende kinderen
- multi problem situaties
- extra ondersteuning voor de leerlingen, zodat de leerkracht meer tijd heeft voor de leerlingen met extra zorg
- meer deskundigheid ontwikkelen voor het aanpakken van kinderen die het niet normaal vinden op school te doen wat er van ze wordt gevraagd. Ze hebben een zeer korte concentratieboog, vinden het normaal om zich niet aan de regels te houden. De opmerking "daar heb ik geen zin in" wordt veel gehoord. Dit is een groter wordende groep
- opzetten van een observatiegroep jonge risico kind
- uitbouwen 10-14 aanpak
- omgaan met 'moeilijke groepen'
- versterken communicatie met ouders
- dat leerkrachten meer kunnen differentiëren, ook in de kleutergroepen
- behouden van ondersteuning aan de leerlingen die leer en/of gedragsproblemen hebben
- leerkrachten kunnen goed analyseren en bepalen wat nodig is voor elk kind
- leerkrachten kunnen in hun aanbod en instructie tegemoet komen aan verschillen
- verder versterken van alle leerkrachten op het gebied van kennis en vaardigheden om gepersonaliseerd leren vorm te geven
- onderwijs-zorgarrangementen uitwerken
- onderwijs voor specifieke doelgroepen
- crisisopvang
- groepsondersteuning
- beter afgestemde instructie voor kinderen met leerproblemen op gebied van rekenen en lezen.

6.2 Welke expertise is hiervoor nodig?

Expertise is nodig op het gebied van:

- meer- en hoogbegaafdheid (8 x), intern en extern / scholing / leernetwerk
- gedragsproblematiek (2 x)
- taalontwikkelingsstoornissen
- dyslexie
- beelddenkers
- gepersonaliseerd leren
- onderscheid tussen observatieplaats en crisisplaats
- taal en rekenen
- ondersteuning.

Deze expertise is in een aantal gevallen al in het bestuur of de school aanwezig (5 x). Bijv. coördinatoren met scholing en expertise om de kennis en kunde aan collega's over te dragen en waar mogelijk te begeleiden, expertleerkrachten of expertise die door leerkrachten ontwikkeld kan worden.

Als (interne en externe) deskundigen worden genoemd:

- onderwijskundigen en gedragsdeskundigen (2 x)
- gespecialiseerd orthopedagoog
- trainers die gespecialiseerd zijn in hun vakgebied en die in staat zijn om de deskundigheid

- van onderwijspersoneel te vergroten, praktijkgericht
- medewerkers PrO
- taskforce/ train de trainer
- ECT
- consulent passend onderwijs
- commerciële partijen
- Kentalis

Naast expertise is het nodig meer tijd (dus geld) vrij te maken om de expertise te kunnen koppelen aan de expertise uit de regio, is er ondersteuning en geld nodig om één en ander te realiseren en is extra tijd van de onderwijsassistent nodig om in kleine groepjes te werken.

6.3 Op welke wijze wordt daarbij samengewerkt met de (jeugd)zorg?

Elf besturen werken op dit moment wat de specifieke ambities betreft (nog) niet samen met de zorg. Vier besturen melden dat waar het zinvol is de samenwerking gezocht wordt. Bij de andere besturen is er sprake van regelmatig overleg en korte lijnen (8 x):

- bestuurlijk contact met het sociaal team en goede informatievoorziening/ communicatie over en weer
- regelmatig overleg dat loopt via IB
- een aantal keren per jaar een soort vierhoeksoverleg: overleg tussen de ib'er, jeugdverpleegkundige, ambulant begeleider en orthopedagoog. De brugfunctionaris schuift hier vaak bij aan. Er komen tips, vragen om extra informatie, huisbezoeken, observaties, onderzoeken en dergelijke uit voort
- gebruikersbijeenkomsten ib'ers en schoolcontact personen CJG
- overleg met Samen voor Jeugd, daaruit komen speerpunten waar wij als school mee aan de slag gaan en deze hebben invloed op de leerlingen
- gesprekken met zorginstanties over maatwerk.

Bij vier besturen is de zorg betrokken bij en in de school:

- therapie wordt op school gegeven
- inzet van een rekenspecialist en dyslexiespecialist extern
- inzet van de taskforce
- scholen die werken met Positive Behaviour Support maken gebruik van subsidieregelingen waarmee ze uren krijgen van de gemeente voor ondersteuning door bijv. Yorneo. Dit verschilt per gemeente.

6.4 Wat is er nodig vanuit het SWV PO 20.01 om deze ambities te realiseren?

Voor vijf besturen is er niet iets specifiek nodig vanuit het SWV. De andere besturen komen op het volgende uit:

- expertise, tijd en ondersteuning en (dus) middelen (8 x)
- contacten met gemeenten / zorg (4 x): duidelijkheid over de rol van het SWV naar gemeenten en zorg / in overleg met gemeenten om subsidies niet te laten verdwijnen / voorlichting over de mogelijkheden samenwerking
- een passend aanbod scholing (4 x)
- vormen van 'good practice' inzichtelijk maken voor alle besturen (2 x)
- organisatie van de expertise
- meedenken bij specialistische casussen en mogelijk extra faciliteiten bieden
- meer (twice exceptional) leerlingen vanuit andere besturen
- gebruik kunnen maken van de expertise van andere scholen op het gebied van hoogbegaafde leerlingen, misschien door deze leerlingen aan te laten sluiten bij de bovenscholse plusklas, dan wel de mogelijkheden om op de eigen school, onder leiding van een leerkracht, deze leerlingen buiten de groep te kunnen begeleiden
- ondersteuning inzet taskforce; verder is het vooral een zaak van de partners in de subregio
- kaderend beleid op het terrein van overgang PO-VO herzien en ruim definiëren zodat er ruimte blijft voor experiment
- in de subregio advies over leermiddelen en contactgroepjes hoogbegaafden.

6.5 Wat is er nodig van andere partners zoals gemeenten en (jeugd)zorgpartners?

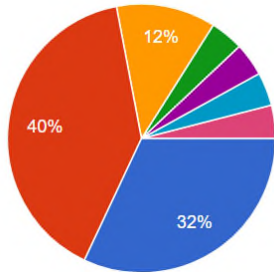
Zeven besturen hebben (nog) niets nodig als het gaat om de ambities. Wat nodig is volgens de andere besturen is:

- afstemming / een goed contact / goede samenwerking (9 x)
- meer financiële mogelijkheden (4 x)
- dat jeugdzorgpartners (beter) aansluiten bij de (ondersteunings)behoefte van de scholen / leerlingen (2 x)
- een uniforme en actuele sociale kaart (2 x)
- handen zo dicht mogelijk bij en in de school (2 x)
- expertise inbreng bij scholing (2 x)
- meer duidelijkheid over de mogelijkheden en inzet van zorgmiddelen (2 x)
- expertise (2 x), praktische suggesties en inhoudelijke specialisme
- bekostiging vervoer
- erkenning dat het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen een speciale vorm van onderwijs is.

HOOFDSTUK 7 OVERIG

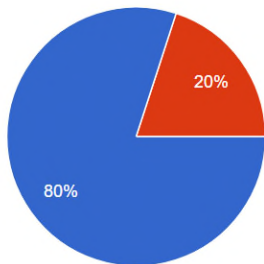
7.1 Besteding en bestemming van de middelen

7.1.1 Op welke wijze zijn de ondersteuningsmiddelen passend onderwijs bestemd en besteed in de periode augustus 2016 – juli 2017?

- Er is een combinatie van de verdeling, deels bovenschools en deels op schoolniveau (10)
- De middelen worden bovenschools beheerd en op een of andere wijze toegekend aan ondersteuningsvragen (8)
- Maandelijks, naar rato van het aantal leerlingen per aangesloten school direct naar de scholen (3)
- De middelen worden toegekend n.a.v. ondersteuningsvragen (1)
- De middelen worden doorberekend naar de scholen en worden preventief ingezet. Een klein deel wordt bovenschools beheerd; hierop kan in geval van nood een beroep gedaan worden (1)
- Elke school heeft een onderwijsassistent gekregen voor (tenminste) ondersteuning op elke ochtend (1)
- Bestuur geeft mandaat aan directie om geld goed te besteden (1 x)

7.1.2 Zijn er voorwaarden gesteld aan de scholen m.b.t. de besteding en bestemming van de middelen?

Ja
Nee

7.1.3 Zo ja, welke?

De voorwaarden betreffen de bestemming van de middelen en de manier van toekennen (vaak ook evalueren).

Bij de bestemming van de middelen gaat het om dat:

- alle ingezette middelen aantoonbaar bijdragen aan versterking van de basisondersteuning (2 x), 1 keer in combinatie met extra ondersteuning voor leerlingen die de basisondersteuning overstijgen
- de middelen uitsluitend bestemd zijn voor zorg (2 x), 1 keer in combinatie met het versterken van IB en leerkrachten
- de basisondersteuning op orde is
- de gelden ingezet worden voor de ondersteuning van leerlingen die dat nodig hebben (vnl. IB en OA en inhuur externe expertise en scholing)
- de middelen ingezet worden in de ondersteuningsstructuur en d.m.v. arrangementen
- er een afweging wordt gemaakt in het schoolondersteuningsteam met een lid van het bovenschools ondersteuningsteam of de ondersteuningsvraag de basisondersteuning overstijgt
- de middelen ingezet worden voor preventieve hulp en ondersteuning
- een onderwijsassistent daar ingezet wordt waar dat vanuit de zorg en Passend Onderwijs nodig is.

Wat betreft de manier van toekennen en evalueren, zijn er de volgende voorwaarden:

- het bovenschoolse expertise team is akkoord met de inzet van de ondersteuning
- de orthopedagoog is betrokken bij de aanvraag en inzet van extra middelen
- de arrangementen incl. facilitering worden schriftelijk geëvalueerd inclusief een regelmatige voortgangsrapportage. Alle arrangementen worden door het bovenschoolse expertise team gemonitord
- de school toont middels geëvalueerde plannen aan wat de inzet is geweest en waarom het tot nu niet is gelukt om de leerling te bieden wat nodig is

- de school dient een onderbouwde aanvraag in, vastgestelde arrangementen sluiten onvoldoende aan bij behoefte in de scholen (meer handen in de klas)
- een procedure wordt doorlopen: overleg met een consultatief leerling begeleidster, het beschrijven van de problematiek en de reden van aanvraag van het arrangement, voldoen aan opgestelde criteria, proces van aanpak, organisatie en uitvoering en het beschrijven van de manieren van volgen en evalueren
- er is bovenscholens een aanvraag voor extra ondersteuning ingediend
- de scholen stellen op leerling-niveau een IHP of OPP op. Het ligt in de bedoeling om voor het schooljaar 2017-2018 criteria voor toekenning van arrangementen op te stellen
- scholen leveren vooraf groepsarrangementen en OPP's aan die zij op school willen inzetten. Als er een plan ligt met een doel en een evaluatiemoment worden de middelen toegekend
- er is duidelijke beargumentering voor het arrangement
- de middelen zijn 'geoormerkt' en de bestedingsmogelijkheden zijn beschreven in het bestuursondersteuningsplan
- er zijn prestatieafspraken gemaakt in de vorm van managementcontracten.

7.1.4 Op welke wijze vindt verantwoording plaats van de besteding en bestemming van de middelen?

Bij één bestuur is dit in ontwikkeling. Vaak vindt verantwoording plaats via of na (periodieke) evaluatie van de toegekende arrangementen / OPP's (11 x). De verantwoording vindt plaats in:

- het jaarverslag (6 x)
- de jaarrekening (3 x)
- de begroting (3 x)
- management kwartaalrapportages (2 x)
- een apart verslag
- een Algemene Leden Vergadering

Daarnaast vindt verantwoording ook via (voortgangs)gesprekken en overleg plaats (6 x): bijv. via

- voortgangsgesprekken met directies
- overleg met directie en IB
- directieoverleg met het vrijwillige bestuur
- overleggen tijdens schoolbezoeken die het bestuur aflegt bij de scholen
- een onderwijsdialoog tussen het bestuur en de scholen rond de extra ondersteuning (kwaliteiten OPP's, thuiszitters, verwijzingen, kwaliteit van de basisondersteuning)
- terugkoppeling in overleg tussen het bestuur en directies.

7.2 Verwachtingen van ouders m.b.t. de zorgplicht en Passend Onderwijs

7.2.1 Welke verwachtingen / vragen van ouders zijn er m.b.t. de zorgplicht / mogelijkheden van Passend Onderwijs?

Drie besturen zijn geen specifieke vragen of verwachtingen tegengekomen. Ook drie besturen geven aan dat de verwachtingen, afhankelijk van de situatie en ouders, verschillend zijn.

Drie besturen hebben een neutraal beeld: ouders hebben vragen naar wat Passend Onderwijs inhoudt, wat het voor hun kind kan betekenen en verwijzen naar het SOP en de website. Deze vragen worden in persoonlijke gesprekken beantwoord.

Bij zes besturen zijn de meeste ouders tevreden over het onderwijs en het passende aanbod, ze verwachten dat hun kind een plaats krijgt dat past bij de mogelijkheden van hun kind, soms is er een afwachtende houding waarbij wordt afgegaan op de expertise van school, vaak is er de verwachting dat school meedenkt over passende zorgarrangementen.

Elf besturen komen tegen dat ouders hoge verwachtingen hebben van passend onderwijs en de zorgplicht, dat passend onderwijs betekent dat het regulier onderwijs altijd een passend aanbod heeft, bijv. ook als het om één op één begeleiding gaat, of vluchtelingenkinderen. Het komt steeds vaker voor dat ouders geen onderzoek willen of zeggen dat het aan de school ligt als het niet goed gaat met een leerling, of dat ouders meer verwachten dat scholen extra ondersteuning kunnen bieden in individuele hulp of d.m.v. extra middelen.

Onderliggend hieraan is de wens van ouders: zij willen vaak dat hun kind in de reguliere setting kan blijven, thuisnabij (3 x).

7.2.2 Als die niet stroken met de praktijk: welke effectieve aanpak is er om ouders mee te nemen naar de mogelijkheden van de praktijk?

Voor vijf besturen is deze vraag niet van toepassing. Door dertien besturen wordt ingevuld in gesprek met ouders te gaan: o.a. duidelijk uitleggen wat de problemen zijn voor andere leerlingen, de context schetsen, samenwerking tussen school en thuis, ouders worden getraind in gespreksvoering met ouders, voorlichting geven. Zeven besturen nemen ouders mee door vanaf het begin samen op te trekken, helderheid te geven over wat wel en niet geboden kan worden en over de te volgen procedure. Twee besturen benoemen nog het betrekken van het bovenschoolse expertise team of externen.

7.3 Informeren medewerkers en festivals Passend Onderwijs

7.3.1 Hoe informeert het bestuur alle medewerkers over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs?

Directies en ib'ers (ib-(leernetwerken) zijn de spil in het informeren over de ontwikkelingen binnen passend onderwijs. Beiden worden 11 keer genoemd. Het bestuur informeert daarbij de directies over beleidsontwikkelingen binnen het SWV (bestuur, integrale werkgroep, netwerken).

De informatie wordt gedeeld door een nieuwsbrief (7 x), onderwijsinhoudelijke vergaderingen (6 x), e-mail (5 x), studiedagen (3 x), via professionele leergemeenschappen (2 x) en de website (speciale pagina's Passend Onderwijs voor ouders en leraren).

7.3.2 Welke thema's zijn goed om aan bod te laten komen tijdens de sub regionale festivals passend onderwijs?

De thema's die hier genoemd worden zijn heel divers:

- good practices (6 x), bijv. m.b.t. arrangementen
- gedragsproblematiek (6 x)
- communicatie met ouders (4 x)
- mogelijkheden van samenwerking zorg en onderwijs (3 x)
- verplichtingen omtrent administratie voor leerkracht (2 x), waaronder hoe hou je de administratieve last in evenwicht?
- nieuwe ontwikkelingen (2 x)
- inspirerende verhalen / bevestiging geven dat leerkrachten het best goed doen (2 x)
- hoogbegaafdheid (2 x) (o.a. klassenmanagement)
- 21th century skills (2 x)
- grenzen aan de zorg binnen de school, de randen van passend onderwijs, wanneer mag je stoppen? (2 x)
- ICT mogelijkheden (2 x)
- diagnosticerend onderwijzen
- betrokkenheid van ouders
- continu zicht houden op ontwikkeling: hoe doe je dat?
- jonge risicokind
- kindercoaching
- ontschotting
- symbiose (en de financiering)
- breinontwikkeling
- jongens-meisjesgedrag
- executieve functies
- nieuwe wet- en regelgevingen, referentieniveaus
- handelingsverlegenheid bij ouders m.b.t. opvoeden
- zichtbaar maken van sociale kaart per gemeente
- wetenschap koppelen aan praktijk, m.n. bij nieuwe inzichten. Bijvoorbeeld over de werking van het brein
- versterken leerkrachtvaardigheden
- de behoefte van het reguliere onderwijs (leerkrachten en ib-ers) is vooral ontmoeting. Korte

lijnen creëren zodat je elkaar als de noodzaak er is snel en constructief kunt vinden.

7.4 Verstevigen samenwerking

7.4.1 Het doel van passend onderwijs is het realiseren van een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen. Het succes is afhankelijk van onderlinge samenwerking. Op welk gebied is die samenwerking het meest nodig en wat zou het bestuur daarin kunnen betekenen?

- harmonische samenwerking in de keten onderwijs en jeugdhulp (CJG / WIJ-team, zorginstellingen) (4 x)
- good practices voor de besturen inzichtelijk maken en gericht met elkaar te delen, bij elkaar kijken (2 x), bijv. op het gebied van afstemming van het onderwijs op de toenemende zorgverdichting in de groepen
- meer ondersteuning voor hoogbegaafde leerlingen (2 x), waarvan 1 x met bijkomende problemen
- nauwkeuriger in kaart brengen van (specifieke) ondersteuningsmogelijkheden binnen en buiten het samenwerkingsverband (2 x)
- helder uiteenzetten wat onder de verantwoordelijkheden van het SWV valt en wat aan schoolbesturen zelf is
- meer doorzettingskracht om zaken voor elkaar te krijgen (het is stroperig, duurt lang en we veranderen nauwelijks)
- samenwerking is het meest nodig in ib- en directienetwerken
- faciliteren van collegiale consultatie, het bij elkaar “halen” en “brengen” van kennis. Op de hoogte zijn naar welke basisscholen de kinderen kunnen worden verwezen als wij bij aanmelding de zorg niet blijken te kunnen geven. Wij moeten dan een andere school zoeken. Meestal kunnen we alleen naar het speciaal onderwijs verwijzen maar dan moeten wij het kind eerst op school nemen
- het voortdurend in contact staan met basisscholen en deskundigen vanuit de clusters om goed zicht te houden op de mogelijkheden van ondersteuning
- expertise behouden en goede afstemming binnen het samenwerkingsverband stimuleren en onderhouden
- tijdelijke opvang bij ernstige gedragsproblemen
- het helpen vinden van creatieve oplossingen (out of the box denken)
- eenduidigheid in beleid en het verstrekken van middelen door gemeenten
- samenwerking tussen BAO en SO, SBO, samenwerking tussen besturen
- bijeenkomsten die in het verleden vanuit het SWV werden georganiseerd met diverse, verschillende en actuele onderwerpen worden zéér gemist. Binnen bepaalde netwerken delen van de expertise en laatste ontwikkelingen zouden erg welkom zijn
- per gemeente werken in een ZAT, waarin onderwijs en jeugdzorg samenwerken
- voor 20.01 het meer inzichtelijk maken van alle geledingen
- stoppen met allerlei monitoren en papieren dekking proberen te creëren
- meer faciliteren op gebied van professionaliseren
- meer afstemming op vlakken waar verschillende geldstromen samenkomen. Daar waar ieder met een eigen belang zit, heeft het bestuur de taak om het belang van het kind voorop te stellen
- samenwerking met Kentalis loopt niet altijd even soepel. Er zijn wachtlijsten van 12 weken voor onderzoek en regels worden te strak toegepast
- een dekkend onderwijsaanbod in de regio
- faciliteren qua tijd (meer handen in de klas)
- samenwerking op het niveau van de werkvloer
- gelegenheden voor ontmoeten, werken aan relatie. Helder, simpel en transparant beleid op sub regionaal niveau ontwikkeld door de (reguliere) schoolbesturen). Bekendheid van staand beleid bij de werkvloer vergroten. Routekaarten voor moeilijke casussen ontwikkelen en versimpelen. School/bestuur heeft breed onderkende doorzettingsmacht en zet deze ook in. Participeren in de doorstart van de tussenvoorziening. Vormen ontwikkelen om de expertise naar de leerling te brengen i.p.v. andersom
- de werkagenda die nu voor ligt bij het SWV 20-01 geeft op deze vraag een goed antwoord
- organiseren netwerkbijeenkomsten, inzetten om de deskundigheid binnen de regio meer te

- ontwikkelen, denk aan ombouw CvA
- open staan voor interzuilaire oplossingen
 - logistiek lukt het niet heel betrokken te zijn bij het overleg van het SWV, de onderlinge samenwerking is nu vooral op het niveau van de ib'ers en is er (gelukkig) een korte lijn met Roel Weener.

STG SWV PO 20-01

Financieel jaarverslag 2017

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Bestuursverslag	0
Financiële kengetallen	123
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2017	124
Staat van baten en lasten over 2017	126
Kasstroomoverzicht	127
Toelichting behorende tot de jaarrekening:	128
Grondslagen	128
Toelichting op de balans per 31 december 2017	130
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	131
Gebeurtenissen na balansdatum	131
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	132
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	133
Overzicht verbonden partijen	137
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	138
Bestemming van het resultaat	140
Gegevens over de rechtspersoon	141
Overige gegevens	
Controleverklaring	142

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	1%	-2%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	1,24	1,11
<u>Solvabiliteit 1</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i>	19,4%	9,6%
<u>Solvabiliteit 2</u> <i>Eigen vermogen plus voorzieningen / totale passiva</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% (solvabiliteit 1) dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen. Bij solvabiliteit 2 wordt door het ministerie van OCW een signaleringswaarde gehanteerd van 30%.	19,4%	9,6%
<u>Weerstandsvermogen</u> <i>(Eigen vermogen minus Materiele vaste activa) / Totale baten</i> Het weerstandsvermogen geeft de vrije vermogensbuffer aan voor het opvangen van calamiteiten. Een percentage tussen de 5 en 20 procent wordt gezien als voldoende buffer.	1,7%	0,5%

De jaarrekening is aangepast op basis van de richtlijnen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In overeenstemming met deze richtlijnen zijn de doorbetalingen aan schoolbesturen verantwoord onder verdichting 4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen, voorheen stonden deze doorbetalingen onder verdichting 3.1.3 Inkomensoverdrachten SWV. Daarnaast zijn met ingang van boekjaar 2017 in de jaarrekening de middelen opgenomen die DUO rechtstreeks uitbetaald aan het (voortgezet) speciaal onderwijs, het praktijkonderwijs en het vmbo (voor Iwoo). Het principe achter de aanpassing is dat de volledige normbekostiging van het samenwerkingsverband onder de beleidsmatige sturing van het samenwerkingsverband valt en daarom in zijn totaliteit verantwoord moet worden in de jaarrekening. De vergelijkingscijfers 2016 zijn voor de vergelijkbaarheid ook aangepast aan deze verantwoordingssystematiek.

A.1.1 Balans per 31 december 2017

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2017	31 december 2016
1.2	Materiële vaste activa	726	-
	Totaal vaste activa	<u>726</u>	<u>-</u>
1.5	Vorderingen	145.665	306.389
1.7	Liquide middelen	2.100.092	1.015.895
	Totaal vlottende activa	<u>2.245.757</u>	<u>1.322.285</u>
	Totaal activa	<u><u>2.246.483</u></u>	<u><u>1.322.285</u></u>

2.	Passiva	31 december 2017	31 december 2016
2.1	Eigen vermogen	435.686	126.811
2.4	Kortlopende schulden	1.810.797	1.195.474
	Totaal passiva	<u>2.246.483</u>	<u>1.322.285</u>

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	25.097.130	24.364.206	24.593.464
3.5 Overige baten	111.223	-	49.466
Totaal baten	25.208.353	24.364.206	24.642.930
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	377.305	364.800	630.280
4.2 Afschrijvingen	192	-	-
4.3 Huisvestingslasten	4.218	5.000	10.193
4.4 Overige lasten	3.063.051	2.767.216	3.438.364
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	21.454.711	21.127.191	20.961.936
Totaal lasten	24.899.477	24.264.206	25.040.773
Saldo baten en lasten	308.875	100.000	397.843-
Netto resultaat	308.875	100.000	397.843-

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2017	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	308.875	397.843-
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	192	-
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	160.724	247.206-
- Kortlopende schulden	615.323	309.876-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>1.085.115</u>	<u>954.926-</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.085.115	954.926-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	917-	-
		-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>917-</u>	<u>-</u>
Mutatie liquide middelen	1.084.197	954.926-
Beginstand liquide middelen	1.015.895	1.970.822
Mutatie liquide middelen	<u>1.084.197</u>	<u>954.926-</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>2.100.092</u></u>	<u><u>1.015.895</u></u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening:

Grondslagen

Samenwerkingsverband STG SWV PO20-01 richt zich op het realiseren van een samenhangend geheel van onderwijsvoorzieningen zowel binnen als tussen de basisscholen en in samenwerking met de scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

De jaarrekening is aangepast op basis van de richtlijnen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In overeenstemming met deze richtlijnen zijn de doorbetalingen aan schoolbesturen verantwoord onder verdichting 4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen, voorheen stonden deze doorbetalingen onder verdichting 3.1.3 Inkomenoverdrachten SWV. Daarnaast zijn met ingang van boekjaar 2017 in de jaarrekening de middelen opgenomen die DUO rechtstreeks uitbetaald aan het (voortgezet) speciaal onderwijs, het praktijkonderwijs en het vmbo (voor lwoo). Het principe achter de aanpassing is dat de volledige normbesteding van het samenwerkingsverband onder de beleidsmatige sturing van het samenwerkingsverband valt en daarom in zijn totaliteit verantwoord moet worden in de jaarrekening. De vergelijkingscijfers 2016 zijn voor de vergelijkbaarheid ook aangepast aan deze verantwoordingssystematiek.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De activeringsgrens is: € 500,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

-ICT 25% van de aanschafwaarde

Vorderingen

Bij eerste verwerking worden de vorderingen opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen worden verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve publiek is gevormd uit het resultaat van 1 augustus 2014 tot 31 december 2015 vanuit de rijksbijdragen OCW.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, deze is gelijk aan de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2017

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde per 31 december 2016	Afschrijvingen tot en met 31 december 2016	Boekwaarde per 31 december 2016	Mutaties 2017				Aanschaf- waarde per 31 december 2017	Afschrijvingen tot en met 31 december 2017	Boekwaarde per 31 december 2017
				Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen			
1.2.2 Inventaris en apparatuur	-	-	-	917	-	192-	-	917	192-	726
Materiële vaste activa	-	-	-	917	-	192-	-	917	192-	726

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.

1.5 Vorderingen

	31 december 2017	31 december 2016
1.5.1	65.428	80.768
<i>Overige overlopende activa</i>	<u>80.237</u>	<u>225.622</u>
1.5.8	80.237	225.622
Totaal Vorderingen	<u><u>145.665</u></u>	<u><u>306.390</u></u>

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2017	31 december 2016
1.7.2	<u>2.100.092</u>	<u>1.015.895</u>
	<u><u>2.100.092</u></u>	<u><u>1.015.895</u></u>

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2016	Mutaties 2017		Boekwaarde per 31 december 2017
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1	263.189-	698.875	-	435.686
2.1.2	390.000	390.000-	-	-
	<u>126.811</u>	<u>308.875</u>	<u>-</u>	<u>435.686</u>

Toelichting Bestemmingsreserve publiek:

	Boekwaarde per 31 december 2016	Mutaties 2017		Boekwaarde per 31 december 2017
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
Uitvoering expertise bekostiging SBO/SO	175.000	175.000-		
Uitvoering zorgarrangementen BAO/SBO/SO	98.000	98.000-		
Inrichten extra capaciteit SBO/SO	117.000	117.000-	-	-
	<u>390.000</u>	<u>390.000-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2017	31 december 2016
2.4.3 Crediteuren	652.550	612.957
2.4.9 Overige kortlopende schulden	10.398	21.425
2.4.10.8 <i>Overlopende passiva algemeen</i>	<i>1.147.848</i>	<i>561.092</i>
2.4.10 Totaal overlopende passiva	<u>1.147.848</u>	<u>561.092</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>1.810.797</u>	<u>1.195.474</u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Het SWV heeft voor de uitvoering van het beleid namens het bestuur 2 contracten afgesloten. Het gaat hierbij om een contract met WK advies voor € 120.000 per jaar en een detachingscontract met Opron voor € 22.000 per jaar. Deze contracten worden jaarlijks opnieuw bekeken.

Er is een huurcontract met RENN4 afgesloten voor de huur van een werkruimte. Dit contract heeft een waarde van € 4.250 per jaar en wordt jaarlijks opnieuw bekeken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking:

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2017	Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
			-	-		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand begin 2017	Ontvangen in 2017	Lasten in 2017	Te verrekenen 31-12-17
Aflopend			-	-	-	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing (€)	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand begin 2017	Ontvangen in 2017	Lasten in 2017	Stand ultimo 2017
Doorlopend			-	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	25.097.130	24.364.206	24.593.464
Totaal rijksbijdragen via OCW	25.097.130	24.364.206	24.593.464
Totaal rijksbijdragen	25.097.130	24.364.206	24.593.464

3.5 Overige baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
3.5.6 Overig	111.223	-	49.466
	111.223	-	49.466

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.1.2.2 <i>Personeel niet in loondienst</i>	142.064	131.300	402.097
4.1.2.3 <i>Overig</i>	226.085	183.500	211.907
4.1.2.4 <i>Scholing/opleiding</i>	9.157	50.000	16.275
4.1.2 Overige personele lasten	377.305	364.800	630.280
	377.305	364.800	630.280

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	192	-	-
	192	-	-

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.3.1 Huur	4.218	5.000	10.193
	4.218	5.000	10.193

4.4 Overige lasten

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	196.790	233.266	223.951
4.4.4	Overig	2.866.261	2.533.950	3.214.413
		<u>3.063.051</u>	<u>2.767.216</u>	<u>3.438.364</u>
<i>Uitsplitsing</i>				
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	3.025		2.493
	Accountantslasten	3.025		2.493

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
4.5.1.1	(v)so	5.945.257,0	5.806.534	6.360.847
4.5.1	Verplichte afdrachten uit te voeren door ocw	5.945.257	5.806.534	6.360.847
4.5.2.1	(v)so	331.422	360.476	305.758
4.5.2.2	sbo	515.953	336.326	243.476
4.5.2	Doorbetaling op basis van 1 februari	847.375	696.802	549.234
4.5.3	Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	14.662.079	14.623.855	14.051.856
		<u>21.454.711</u>	<u>21.127.191</u>	<u>20.961.936</u>

A.1.7 Overzicht verbonden partijen

Per 31 december is er geen sprake van verbonden partijen.

A.1.8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op STG SWV PO 20-01 van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling G van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2017 een bezoldigingsmaximum van € 181.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam	Functie															
	Voorzitter Dagelijks Bestuur															
J. van Meekeren																
R. van den Berg	lid DB															
L. Korteweg	lid DB															
L. de Boom	lid DB															
T. Douma	lid DB															
J. de Boer	lid DB															
A. Eising	lid DB															
	Lid Algemeen Bestuur															
M.H.W. Bakker																
W. Potze	Lid AB															
A. Fickweiler	Lid AB															
A. Velthuis	Lid AB															
W. Hoekstra	Lid AB															
J. Douma	Lid AB															
J.F. Deinum	Lid AB															
T.L.E. de Groen	Lid AB															
M. Vermeer	Lid AB															
S. van der Wal	Lid AB															
M. Wever	Lid AB															
J. Heddemma	Lid AB															
W. Drenth	Lid AB															
T. Hulst	Lid AB															
A. Roek	Lid AB															
J.P.S. ten Brink	Lid AB															
A. Boer	Lid AB															
G. Rotman	Lid AB															
S.J.J. de Wit	Lid AB															
H.G. Korfage	Lid AB															
C. Bouma	Lid AB															
E. Vredeveld	Lid AB															
C.A.M. Gieskes	Lid AB															
D. Tempel-Keizer	Lid AB															

2. UITKERINGEN WEGENS BEËINDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING (bedragen in €)

In 2017 was deze categorie niet van toepassing voor Stg. SWV PO 20-01

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- € 698.875 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- € 390.000- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve overig

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Bestuur:

- J. van Meekeren, voorzitter DB

- J. de Boer, penningmeester DB

- Albert Veldhuis, gemandateerd bestuurlijke vertegenwoordiger namens het A

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	21697
Naam instelling	STG SWV PO 20-01
KvK-nummer	59077301
Statutaire zetel	Gemeente Groningen
Adres	
Postadres	Postbus 8061
Postcode	9702 KB
Plaats	Groningen
Telefoon	050-5209120
E-mailadres	info@cigroningen.nl
Website	www.po2001.passendonderwijsgroningen.nl
Contactpersoon	Roel Weener
Telefoon	06-12060863
E-mailadres	roel@wkonderwijsadvies.nl

Overige gegevens

Controleverklaring

*Aan het dagelijks bestuur van Stichting
Samenwerkingsverband PO 20-01*

Meeuwenlaan 8
Postbus 432
8000 AK ZWOLLE
telefoon (088) 236 9600
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Samenwerkingsverband PO 20-01 te Gemeente Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband PO 20-01 op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband PO 20-01, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 31 mei 2018

Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. E.J. Schollaardt RA